पाटन नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

पाटन ,बैतडी

सुदुरपश्चिम प्रदेश नेपाल

स्वास्थ्य तर्फको
बार्षिक प्रगति प्रतिवेदन २०८२/०८३

पाटन नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
पाटन ,बैतडी
सुदूरपश्चिम प्रदेश नेपाल

मिति:२०८३/०५/१०

नगर प्रमुखको मन्तव्य

हाम्रो पाटन नगरपालिका बैतडीको स्वास्थ्य शाखाले आ.व.२०८२/०८३ मा सम्पादन गरेका स्वास्थ्य कार्यक्रमहरुको बार्षिक प्रतिवेदन प्रकाशन गर्न लागेकोमा खुशी लागेको छ। पाटन नगरपालिका भित्र स्वास्थ्य सेवा प्रवाहको क्रममा सचालन भएका मुख्य मुख्य गतिबिधिहरु, स्वास्थ्य सेवाको हालको अवस्था, समस्या तथा चुनौतिहरुलाई समेटने प्रयास गरिएको छ । सरकारी तथा गैर सरकारी क्षेत्र समेतबाट स्वास्थ्य सेवाको प्रवाहका गतिबिधिहरु समाबेश भएको यो प्रतिवेदन सबैको साझा प्रयासको परिणाम हो भन्ने लागेको छ।

नेपालको संविधान २०७२ ले स्वास्थ्य सेवालाई आधारभूत मौलिक हकको रुपमा राखेको छ। आधारभूत स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने जिम्मेवारी स्थानीय तहको काधमा आईसके पश्चात नेपाल सरकारको नीति अनुरुप तोकिएका स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गर्न पाटन नगरपालिका प्रयासरत छ । नगरपालिकाको आन्तरिक आय न्यून छ, सिमित साधन श्रोतका वावजुत पनि स्वास्थ्य क्षेत्रको ब्यबस्थापनको लागि वजेटको व्यवस्था गरि स्वास्थ्य संस्थाहरु थप गर्ने, औषधि तथा स्वास्थ्य सामाग्रीहरु आपूर्ति तथा आबश्यकताको आधारमा स्वास्थ्यकर्मीहरु भर्ना गर्ने, स्वास्थ्य संस्था, खोप गाउघर क्लिनिकका भवन निर्माण गर्ने लगायतका कार्यहरुलाई निरन्तरता दिई गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न गराउन व्यबस्थापकीय कार्य गर्दै आएका छौ।

स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न अहोरात्र खटिई रहनु भएका सम्पूर्ण महिला स्वास्थ्य स्वयंसेवकहरु, आमा समुह, स्वास्थ्यकर्मी तथा सहयोगी कर्मचारीहरु, चिकित्सक तथा सेवाको व्यवस्थापनमा भूमिका खेल्नुहुने प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, स्वास्थ्य शाखा प्रमुख, अन्य कर्मचारीहरु, जनप्रतिनिधि, स्वास्थ्य व्यबस्थापन समिति, राजनैतिक दल, विकास साझेदार संस्थाहरु सहित सम्पूर्ण सरोकारवालाहरुलाई आगामी दिनहरुमा समेत निरन्तर सहयोग गर्न अनुरोध गर्दै स्वास्थ्य सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउन पु-याएको योगदानको लागि धन्यबाद सहित हार्दिक आभार ब्यक्त गर्दछु।

गौरी सिंह रावल
नगर प्रमुख

पाटन नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
पाटन ,बैतडी
सुदूरपश्चिम प्रदेश नेपाल

मिति:२०८३/०५/१०

नगर उप प्रमुखको मन्तव्य

पाटन नगरपालिका बैतडीको स्वास्थ्य शाखाले आ.व.२०८२/८३ मा सम्पादन गरेका स्वास्थ्य कार्यक्रमहरुको बार्षिक प्रतिवेदन प्रकाशन गर्न लागेकोमा हर्षित छु । यस नगरपालिकाले स्वास्थ्य तर्फ सम्पादन गरेका मुख्य कार्यहरु समेटेर तयार गरिएको प्रतिबेदन एक दस्ताबेजको रुपमा रहने छ र सरोकारवाला सबैलाई जानकारी प्रदान हुनेछ ।

सिमित साधन श्रोतका बीच पनि हामी शिक्षा, स्वास्थ्य क्षेत्रलाई प्राथामिकतामा राखी योजना तथा नीति निर्माण गरि कार्वान्वयन गर्दै आई रहेका छौ । नेपालको संबिधान अनुसार स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने जिम्मेवारी स्थानीय तहको भएपनि स्वास्थ्य संस्थाको भवन निर्माण ठुला किसिमका औजार उपकरण र मेसिनहरुको ब्यबस्थापन गर्न समस्या परि रहेको अवस्था छ, यस्ता कार्यहरुको लागि प्रदेश तथा संघ सरकारले सहयोग गर्न जरुरी देखिन्छ ।

स्वास्थ्य क्षेत्रमा महत्वपूर्ण योगदान गर्न हुने यस पाटन नगरपालिका अन्तर्गत कार्यरत सम्पूर्ण महिला स्वास्थ्य स्वयंसेवकहरु, आमा समुह, स्वास्थ्यकर्मी, सहयोगी, चिकित्सक, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, शाखा प्रमुख, अन्य कर्मचारीहरु, जनप्रतिनिधि, स्वास्थ्य व्यबस्थापन समिति, राजनैतिक दल, तथा विकास साझेदार संस्थाहरु सहित सम्पूर्ण सरोकारवालाहरुलाई स्वास्थ्य सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउन पु-याएको योगदानको लागि धन्यबाद सहित हार्दिक आभार ब्यक्त गर्दछु ।

कमल सिंह बोहरा अपी
नगर उप प्रमुख

पाटन नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
पाटन ,बैतडी
सुदूरपश्चिम प्रदेश नेपाल

मिति:२०८३/०५/१०

शुभकामना

पाटन नगरपालिका बैतडीले स्वास्थ्य तर्फ आ.व २०८२/८३ मा सम्पादन भएका स्वास्थ्य कार्यक्रमहरुको बार्षिक प्रतिवेदन प्रकाशन गर्न लागेकोमा खुशी लागेको छ । यस पाटन नगरपालिकामा स्वास्थ्य सेवा प्रवाहको क्रममा सचालन भएका मुख्य मुख्य गतिबिधिहरु, स्वास्थ्य सेवाको हालको अवस्था, समस्या तथा चुनौतिहरुलाई समेटेको छ । सरकारी तथा गैर सरकारी क्षेत्र समेतबाट स्वास्थ्य सेवाको प्रवाहका गतिबिधिहरु समावेस गर्ने प्रयास गरिएको छ ।

नेपालको संविधान २०७२ ले स्वास्थ्य सेवालाई आधारभूत मौलिक हकको रुपमा राखेको छ।आधारभूत स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने क्रममा नेपाल सरकारको नीति अनुरुप तोकिएका स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गर्न पाटन नगरपालिका प्रयासरत छ । सिमित साधन श्रोतका वावजुत पनि स्वास्थ्य क्षेत्रको ब्यबस्थापनको लागि वजेटको व्यवस्थापन गरि स्वास्थ्य संस्थाहरु थप गर्ने, औषधि आपूर्ति तथा आवश्यकताको आधारमा स्वास्थ्यकर्मीहरु भर्ना गर्ने, स्वास्थ्य संस्था, खोप गाउघर क्लिनिकका भवन निर्माण गर्ने लगायतका कार्यहरुलाई निरन्तरता दिई गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न गराउन व्यबस्थापकीय कार्य गर्दै आएका छौ ।

यस नगरपालिका अन्तर्गतका सम्पूर्ण महिला स्वास्थ्य स्वयंसेवकहरु, आमा समुह, स्वास्थ्यकर्मी, सहयोगी, चिकित्सक, सबै कर्मचारीहरु तथा जनप्रतिनिधि, स्वास्थ्य व्यबस्थापन समिति, राजनैतिक दल, तथा विकास साझेदार संस्थाहरु सहित सम्पूर्ण सरोकारवालाहरुले स्वास्थ्य सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउन पु-याएको योगदानको लागि धन्यबाद ब्यक्त गर्दछु ।

टेक राज अर्याल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकार
सामाजिक विकास मन्त्रालय
स्वास्थ्य निर्देशनालय
स्वास्थ्य कार्यालय बैतडी

मिति:२०८३/०५/१०

शुभकामना

स्वास्थ्य सेवाको स्थिति झल्कने गरी पाटन नगरपालिकाको वार्षिक प्रतिवेदन प्रकाशन हुन गइरहेकोमा उक्त कार्यको उच्च मूल्यांकन गर्दै हार्दिक धन्यवाद सहित खुसी व्यक्त गर्दछु । तीनै तहका सरकारबीच कुशलतापूर्वक समन्वय र सहकार्य गर्दै पाटन नगरपालिकाको समग्र स्वास्थ्य सूचकलाई गत आर्थिक वर्षको तुलनामा गिरावट आउन नदिई अझै राम्रो बनाउनु भएकोमा सम्पूर्ण पालिका परिवार तथा स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु ।
पाटन नगरपालिका अन्तर्गतका स्वास्थ्य संस्थाहरूले निरन्तर रूपमा प्रदान गरिरहेका स्वास्थ्य सेवाका गतिविधिहरूको तुलनात्मक अवस्था, समस्या, प्राप्त उपलब्धिहरू, चुनौतीका साथै अवसरहरू समेत यस प्रतिवेदनमा समेटिएकाले नगरपालिकाको स्वास्थ्य क्षेत्रलाई व्यवस्थित गर्न, गुणस्तरीय अनुगमन, योजना तर्जुमा र मूल्यांकन गर्न तथा समग्र स्वास्थ्य क्षेत्रमा अपेक्षित सुधार ल्याउन यो प्रतिवेदन उपयोगी हुने विश्वास लिएको छु ।
अन्तमा, पाटन नगरपालिकाको समग्र स्वास्थ्य अवस्था सुदृढ बनाउन सहयोग गर्नुहुने महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका, स्वास्थ्यकर्मी, जनप्रतिनिधि, कर्मचारीलगायत सम्पूर्ण सरोकारवालाहरू र यो प्रतिवेदन तयार पार्ने स्वास्थ्य शाखा प्रमुख तथा उहाँको सम्पूर्ण टोलीलाई हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु । आगामी दिनहरूमा पाटन नगरपालिकाको स्वास्थ्य सेवा अझ प्रभावकारी र फलदायी हुनेछ भन्ने विश्वासका साथ निरन्तर सहयोग, समन्वय र सहकार्यको अपेक्षा गर्दछु ।

सुदिप ओखेडा
जनस्वास्थ्य अधिकृत

पाटन नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
पाटन ,बैतडी
सुदूरपश्चिम प्रदेश नेपाल

मिति:२०८३/०५/१०

शुभकामना

पाटन नगरपालिका बैतडीले सामाजिक विकास क्षेत्र अन्तर्गत स्वास्थ्य तर्फ आ.व २०८२/८३ मा सम्पादन भएका स्वास्थ्य कार्यक्रमहरुको बार्षिक प्रतिवेदन प्रकाशन गर्न लागेको छ । यस पाटन नगरपालिका अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा प्रवाहको क्रममा सचालन भएका कार्यहरुको उपलब्धी, स्वास्थ्य सेवाको हालको अवस्था, समस्या तथा चुनौतिहरुलाई समेटने प्रयास गरिएको छ ।

आधारभूत स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने क्रममा नेपाल सरकारको नीति अनुरुप तोकिएका स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गर्न पाटन नगरपालिका बिभिन्न क्षेत्र बाट प्रयास गर्दै आईरहेको छ । सिमित साधन श्रोत हुदा पनि सामाजिक बिकास समितिले शिक्षा स्वास्थ्य क्षेत्रको ब्यबस्थापनको लागि वजेटको व्यवस्था गर्दै आईरहेको छ । औषधि आपूर्ति तथा आवश्यकता अनुसार स्वास्थ्यकर्मीहरु करार सेवामा भर्ना गर्ने, स्वास्थ्य संस्था, खोप गाउघर क्लिनिकका भवन निर्माण गर्ने लगायतका कार्यहरुलाई निरन्तरता दिई गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने कार्यलाई प्राथमिकता प्रदान गर्दै आईरहेका छौ ।

यस नगरपालिका अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा प्रवाहमा खटिई रहनु भएका सम्पूर्ण महिला स्वास्थ्य स्वयंसेवकहरु, आमा समुह, स्वास्थ्यकर्मी, सहयोगी, चिकित्सक, सबै कर्मचारीहरु तथा जनप्रतिनिधि, स्वास्थ्य व्यबस्थापन समिति, राजनैतिक दल, तथा विकास साझेदार संस्थाहरु सहित सम्पूर्ण सरोकारवालाहरुलाई   आगामी दिनहरुमा समेत निरन्तर सहयोग गर्न अनुरोध गर्दै स्वास्थ्य सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउन   पु-याएको योगदानको लागि धन्यबाद सहित हार्दिक आभार ब्यक्त गर्दछु ।

हरि सिंह विष्ट (हरिश)
संयोजक
सामाजिक विकास समिति

पाटन नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
पाटन ,बैतडी
सुदूरपश्चिम प्रदेश नेपाल

मिति:२०८३/०५/१०

दुई शब्द

नेपालको संबिधान २०७२ ले परिकल्पना गरेको तीन तहको शासन व्यवस्था प्रणाली लागु भए वमोजिम आधारभूत स्वास्थ्य सेवा स्थानीय तहको जिम्मामा आए पश्चात आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरि प्रकाशन गर्न पाउँदा धैरै खुशी लागेको छ । नगरपालिका अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा प्रवाहको स्थितीको अवस्था यस वार्षिक प्रतिवेदनले विगतको तिन वर्षको स्वास्थ्य सुचांकहरुको तुलनात्मक विश्लेषण तथा विभिन्न तहमा समिक्षा गरि प्राप्त पृष्ठपोषण समेतको आधारमा स्वास्थ्य व्यवस्थापन सुचना प्रणालीबाट प्राप्त सुचनालाई एकिकृत गरि प्रतिवेदन तयार पारिएको छ ।

यो प्रतिवेदन स्वास्थ्य क्षेत्र संग प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष सरोकार राख्ने सबै सरकारी, गैरसरकारी संघसंस्था, पालिका, वडा कार्यालय, स्वास्थ्य संस्था तथा अन्य महानुभावहरु लाई पाटन नगरपालिकाको समग्र स्वास्थ्य स्थितिका वारेमा जानकारी लिन उपयोगी हुने छ भन्ने बिश्वास गरेको छु ।

पाटन नगरपालिकाको समग्र स्वास्थ्य अवस्था सुधार गर्नको लागि नीतिगत सहजीकरण गर्न महत्वपूर्ण भूमिकाको लागि नेपाल सरकार स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालय, स्वास्थ्य सेवा बिभाग, सामाजिक विकास मन्त्रालय, धनगढी कैलाली, स्वास्थ्य निर्देशनालय दिपायल डोटी र स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र धनगढी, निरन्तर सुझाव, सल्लाह, पृष्ठपोषण प्रदान गर्न हुने स्वास्थ्य कार्यालय बैतडीका प्रमुख ज्यू सहित कार्यालय परिवार, स्वास्थ्यको बिभिन्न क्षेत्रमा सहयोगी भूमिका खेल्न हुने UNFPA, Peacewin Nepal, TPO Nepal, Ipas, NNSWA, Medic-mobile लगायतका संघ संस्थाहरु तथा सरकारी कार्यालय प्रति कृतज्ञता ज्ञापन गर्दछु ।

स्वास्थ्य क्षेत्रका लागि निरन्तर रुपमा आवश्यक श्रोत व्यवस्थापन, निर्देशन, सहयोग तथा अभिभावकत्व प्रदान गर्दै आउनु भएका नगर प्रमुख श्री गौरी सिंह रावल ज्यू, उप प्रमुख श्री कमल सिंह बोहरा अपी ज्यू , प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत टेक राज अर्याल ज्यू, सामाजिक बिकास समितिका संयोजक ज्यू, वडा अध्यक्ष ज्यूहरु, राजनितिक दलका पदाधिकारी, कार्यपालिका सदस्यहरु, नगरसभा सदस्यहरु, शाखा प्रमुख ज्यूहरु तथा स्वास्थ्य शाखा परिवार प्रति आभार व्यक्त गर्दछु ।

अन्तमा स्वास्थ्य क्षेत्रको जगको रुपमा निःस्वार्थ खटिई रहनु भएका सम्पूर्ण महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविका ज्यूहरु, आमा समूह, अहोरात्र स्वास्थ्य सेवा प्रदान गरिरहनु भएका सम्पूर्ण स्वास्थ्यकर्मी तथा सहयोगी कर्मचारी ज्यूहरु, स्वास्थ्य व्यवस्थापन समिति, पत्रकार, संचारकर्मी, संचार माध्यमहरु सहित प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष सहयोग गर्ने तथा सरोकार राख्ने महानुभावहरु सहित सरकारी, गैरसरकारी संघ संस्थाहरुको महत्वपूर्ण भूमिकाको उच्चकदर गर्दै आभार प्रकट गर्न चाहन्छु ।

मदन सिंह महरा
स्वास्थ्य शाखा प्रमुख

बिषयसूची

क्र.सं.	शिर्षक	पेज नं.
खण्ड १	**पाटन नगरपालिकाको सामान्य परिचय**	**१-८**
१.१.	नगरपालिकाको संक्षिप्त परिचय	१
१.२.	भौगोलिक अवस्थिति	१
१.३.	बैतडी जिल्लाको नक्सा	२
१.४	पाटन नगरपालिकाको नक्सा	२
१.५.	वडा अनुसारको जनसंख्या जम्मा घरधुरी संख्या (राष्ट्रिय जनगणना २०७८)	३
१.६.	स्वास्थ्य संरचनाहरुको विवरण	३
१.७.	स्वास्थ्य तर्फ सेवा प्रदान गर्नुपर्ने लक्षित जनसंख्या	४
१.८.	सोह्रौ योजनामा स्वास्थ्य	४
१.९.	दिगो बिकास लक्ष्य (2016-2030)	६
१.१०.	राष्ट्रिय स्वास्थ्य नीति २०७६	८
खण्ड २	**शारांस तथा कार्यक्रमहरुको बिश्लेषण**	**११-१४**
२.१.	तथ्यांकको स्रोत तथा बिश्लेषण	११
२.२.	प्रतिवेदन पेश गरेको अवस्था	११
२.३.	राष्ट्रिय खोप कार्यक्रम	११
२.४.	पोषण कार्यक्रम	१२
२.५.	समुदायमा आधारित नवजात शिशु तथा बालरोगको एकीकृत व्यवस्थापन कार्यक्रम	१२
२.६.	मातृ तथा नव शिशु स्वास्थ्य कार्यक्रम	१२
२.७.	परिवार योजना कार्यक्रम	१३
२.८.	राष्ट्रिय सामुदायिक महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रम	१३
२.९.	गाउँघर क्लिनिक कार्यक्रम	१३
२.१०.	क्षयरोग नियन्त्रण कार्यक्रम	१३
२.११.	कुष्ठरोग नियन्त्रण तथा रोकथाम कार्यक्रम	१३
२.१२.	यच.आई.भी. तथा यौन रोग नियन्त्रण कार्यक्रम	१३
२.१३.	मलेरीया नियन्त्रण कार्यक्रम	१४
२.१४.	उपचारात्मक सेवा कार्यक्रम	१४
२.१५.	एम्बुलेन्स सेवा	१४
२.१६.	स्वास्थ्य बित्तिय ब्यबस्थापन	१४
२.१७.	स्वास्थ्य व्यवस्थापन सुचना प्रणाली	१४
२.१८.	किशोरकिशोरी स्वास्थ्य कार्यक्रम	१४

खण्ड ३	**वाल स्वास्थ्य कार्यक्रमको प्रगती विवरण**	**१५-२०**
३.१.	राष्ट्रिय खोप कार्यक्रम	१५
३.२.	खोप लगाएका बालबालिकाहरुको ३ बर्षको विवरण	१६
३.३.	पुर्ण खोप घोषणा मिति २०८२/०८३	१६
३.४.	समुदायमा आधारित नवजात शिशु तथा बालरोगको एकीकृत व्यवस्थापन कार्यक्रम	१७
३.५.	पोषण कार्यक्रम	२०
खण्ड ४	**प्रजनन स्वास्थ्य कार्यक्रमको प्रगती विवरण**	**२३-३०**
४.१.	मातृ तथा नव शिशु स्वास्थ्य कार्यक्रम	२३
४.२.	परिवार योजना कार्यक्रम	२५
४.३.	किशोर किशोरी यौन तथा प्रजनन् स्वास्थ्य कार्यक्रम	२७
४.४.	गाउँघर क्लिनिक कार्यक्रम	२८
४.५.	सामुदायिक महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रम	३०
खण्ड ५	**महामारी तथा रोग नियन्त्रण कार्यक्रमको प्रगती विवरण**	**३१-३५**
५.१.	औलो नियन्त्रण कार्यक्रम	३१
५.२.	क्षयरोग नियन्त्रण कार्यक्रम	३२
५.३.	कुष्ठरोग नियन्त्रण तथा रोकथाम कार्यक्रम	३४
५.४.	HIV रोकथाम तथा नियन्त्रण कार्यक्रम	३५
खण्ड ६	**स्वास्थ्य सेवा व्यवस्थापन कार्यक्रमको प्रगती विवरण**	**३६-३८**
	स्वास्थ्य सस्थाहरुले मासिक प्रतिवेदन Dhis-2 मा प्रविष्टको अवस्था	३८
खण्ड ७	**मानव शंसाधन**	**४०-४४**
७.१.	स्वास्थ्य तर्फका स्थायी कर्मचारीहरुको बिबरण	४१
७.२.	करार सेवाका कर्मचारीहरुको बिबरण	४३
खण्ड ८	**वडा अनुसारको प्रगति विवरणहरु**	**४५-५८**
८.१.	आ.ब. २०८२/०८३ मा स्वास्थ्य संस्था अनुसार प्रसुती तथा जम्मा सेवाग्राहीको विवरण	४५
८.२.	वडा अनुसार खोप पाएका बालबालिकाहरुको संख्या	४६
८.३.	वडा अनुसार बि.सि.जी. खोपको कभरेज प्रतिशत	४६
८.४.	वडा अनुसार पेन्टा पहिलो खोपको कभरेज प्रतिशत	४७
८.५.	वडा अनुसार पेन्टा तेस्रो खोपको कभरेज प्रतिशत	४७
८.६.	वडा अनुसार दादुरा रुबेला पहिलो खोपको कभरेज प्रतिशत	४८
८.७.	वडा अनुसार दादुरा रुबेला दोश्रो खोपको कभरेज प्रतिशत	४८
८.८.	वडा अनुसार पेन्टा पहिलो को तुलनामा दादुरा रुबेला दोश्रो खोपको ड्रपआउट प्रतिशत	४९
८.९.	वडा अनुसार २ भन्दा बढी टि.डी. खोप लगाउनेहरुको प्रतिशत	४९
८.१०.	वडा अनुसार पोषण सेवा प्राप्त गर्नेहरुको बिबरण २०८२/०८३	५०

८.११. वडा अनुसार पहिलो पटक तौल लिएका ०-११ महिनाका बालबालिकाहरुको प्रतिशत ५०
८.१२. वडा अनुसार २३ महिना सम्मका बालबालिकाहरुले औषत तौल लिएको पटक ५१
८.१३. वडा अनुसार १०-१९ बर्षका किशोरीहरुलाई आईरन चक्की खुवाएको विवरण २०८२/०८३ ५१
८.१४. वडा अनुसार २ बर्ष मुनिका बालबालिकाहरुले बालभिटा पाएको प्रतिशत ५२
८.१५. वडा अनुसार बाल रोगको एकीकृत ब्यबस्थापन सेवा लिएका बालबालिका संख्या ५२
८.१६. वडा अनुसार परिवार योजनाका अस्थायी साधन प्रयोगकर्ता संख्या २०८२/०८३ ५३
८.१७. वडा अनुसार परिवार योजनाका अस्थायी साधन नया प्रयोगकर्ताको प्रतिशत ५३
८.१८. वडा अनुसार परिवार योजनाका अस्थायी साधन कुल प्रयोगकर्ताको प्रतिशत २०८२/०८३ ५४
८.१९. वडा अनुसार मातृ तथा नव शिशु सेवा प्राप्त गरेका जना २०८२/०८३ ५४
८.२०. वडा अनुसार जुनसुकै समय पहिलो पटक गर्भ जांच गरेका महिलाहरुको प्रतिशत ५५
८.२१. वडा अनुसार आठ पटक पटक गर्भ जांच गरेका महिलाहरुको प्रतिशत ५५
८.२२. वडा अनुसार आफ्नो स्वास्थ्य संस्थामा प्रसुती भएका सुत्केरीहरुको प्रतिशत ५६
८.२३. वडा अनुसार ४ पटक सुत्केरी जांच गराएका सुत्केरी आमा हरुको प्रतिशत ५६
८.२४. वडा अनुसार क्षयरोगका पत्ता लागेका तथा निको भएका बिरामी संख्या ५७
८.२५. वडा अनुसार क्षयरोगका बिरामी पत्ता लागेको दर ५७
८.२६. वडा अनुसारको क्षयरोग उपचार सफलता दर ५८
८.२७. वडा अनुसार ओ.पि.डी. मा आएका नया बिरामीहरुको प्रतिशत ५८
खण्ड : ९ विविध विवरणहरु ५९-७०
९.१. आ.व. २०८२/२०८३ को वित्तीय अवस्था ५९
९.२. पालिका तर्फ विनियोजित बजेट तथा खर्च विवरण ६१
९.३. २०८२/८३ मा जात जाति अनुसार मुख्य सेवा लिएका नया सेवाग्राहीहरुको विवरण ६२
९.४. ०८२/०८३ मा स्वास्थ्य संस्थाहरुबाट सेवा लिएका संख्या (उमेर समूह र लिंगको आधारमा) ६२
९.५. बिपिन्न नागरिक उपचार सहुलियत कार्यक्रम अन्तर्गत सिफारिस गरिएका बिरामीहरु ६३
९.६. वडा अनुसार ३ आ.ब. को महिला पुरुष जन्म सम्बन्धी विवरण ६३
९.७. मानसिक रोग सम्बन्धी सेवा ६४
९.८. जेष्ठ नागरिक स्वास्थ सम्बन्धी सेवा ६४
९.९. सामान्य आकस्मिक अवस्थाका सेवा ६४
९.१०. ग्रामिण अल्ट्रासाउण्ड सेवाको प्रगति विवरण २०८२/८३ ६४
९.११. स्वास्थ्य संस्था स्तरीय न्यूनतम सेवा मापदण्ड मुल्यांकनको अवस्था २०८२/०८३ ६५
९.१२. मलेरियाको लागि रगत जांच सम्बन्धी विवरण स्वास्थ्य संस्था अनुसार २०८२/०८३ ६६
९.१३. नसर्ने रोगका नया बिरामीहरुको विवरण स्वास्थ्य संस्था अनुसार २०८२/०८३ ६६
९.१४. जटिल रोगका बिरामीलाई मासिक ५००० का दरले प्रदान गरिएको उपचार खर्च २०८२) ६७
९.१५. जटिल रोगका बिरामीलाई उपचार सहुलियत सिफारिस २०८२/०८३ ६७
९.१६. Top Ten Disease of the Patan Municipality 2082/083 ६८
९.१७. प्रजनन रुग्नता स्वास्थ्य शिविर २०८२ को प्रगति ६८

९.१८. नसर्ने रोग स्क्रीनिंग अभियान को प्रगति विवरण २०८२ ६९
९.१९. राष्ट्रिय पोषण लेखाजोखा कार्यक्रम २०८३ को प्रगति विवरण ६९
९.२०. जनसंख्या ब्यबस्थापन ७०
९.२१. सरुवा रोग सम्बन्धि विवरण ७०
९.२०. नागरिक आरोग्य केन्द्र तर्फ प्रदान गरिएको सेवाको विवरण २०८२/०८३ ७०
खण्ड १० अनुसूचीहरु ७१-८३
अनुसूची :१ पाटन नगरपालिकाका जनप्रतिनिधिहरुको विवरण ७१
अनुसूची :२ समाजिक बिकास समितिको विवरण ७१
अनुसूची : ३ प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत / प्रशासन र स्वास्थ्य शाखाका कर्मचारीहरुको विवरण ७२
अनुसूची : ४ पाटन नगरपालिका अन्तर्गतका स्वास्थ्य संस्था प्रमुखहरुको विवरण ७२
अनुसूची : ५ पाटन नगरपालिका अन्तर्गत संचालनमा रहेका एम्बुलेन्स सम्बन्धि विवरण ७३
अनुसूची : ६ पाटन नगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको कार्यालयका शाखा प्रमुखहरुको विवरण ७३
अनुसूची : ७ स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रम अन्तर्गतका दर्ता सहयोगीहरुको नाम तथा सम्पर्क विवरण ७३
अनुसूची :८ स्वास्थ्य संस्थाहरुमा उपलब्ध परिवार नियोजन तथा गर्भपतन सेवाको विवरण ७४
अनुसूची : ९ स्वास्थ्य तर्फका केहि सबल पक्षहरु ७४
अनुसूची : १० स्वास्थ्य तर्फका केही चुनौतिहरु ७५
अनुसूची : ११ मापदण्ड तथा सूचकहरु ७५
पोषणमैत्री स्वास्थ्य संस्था घोषणाका लागि आवश्यक सूचकहरू ७६
अनुसूची : १२ वडा अनुसार मुख्य सुचकहरुको संख्यात्मक प्रगति विवरण ७७
अनुसूची : १३ छोटकरी रुप ८३

खण्ड १- पाटन नगरपालिका बैतडीको संक्षिप्त परिचय तथा आवधिक लक्ष्यहरु

१.१ पाटन नगरपालिकाको संक्षिप्त परिचय

स्थापना : बि सं. २०७१/०८/१६

भौगोलिक अवस्थिति कूल क्षेत्रफलः २१९.२६ बर्ग कि.मि

सिमाना

पूर्वमा : सिगास गाउँपालिका

पश्चिममा : दशरथचन्द नगरपालिका र मेलौली नगरपालिका

उत्तरमा : सुर्नाया गाउँपालिका/ दोगडा केदार गाउँपालिका

दक्षिणमा : डडेल्धुरा जिल्ला रहेका छन्।

काठमाण्डौं देखिको दुरीः ८३३.३ कि. मि.

समुद्री सतहदेखि उचाइँ : २४३९ देखि ६९३६ फीट

१० वटा वडाहरुमा विभाजित रहेको छ।

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को संक्षिप्त नतिजा अनुसार जम्मा जनसंख्या : २९२३०

पुरुष जनसंख्या : १३५५८ र महिला जनसंख्या: १५६७२

परिवारको औसत आकार : ४.५४ , जनघनत्व :१३३

परिवार संख्या : ६४४२

साक्षरता दर (%) :

जम्मा : ८०.५३ पुरुष : ९१.८६ महिला : ७१.१५

विभिन्न जात जाती तथा समुदायका मानिसहरुको बसोबास रहेको यस क्षेत्रमा विभिन्न चाड पर्व मनाउने गरिन्छ। जस्तैः दशैं, तिहार, माघे संक्रान्ति, होली, गौरा, औल्के संक्रान्ति , कृष्ण जन्माष्टमी, बिशु पर्व लगायतका यहाँका प्रमुख चाड पर्वको रुपमा रहेको पाइन्छ।

१.२ भगौलिक अवस्थिति

नेपालको सुदूरपश्चिम प्रदेशको बैतडी जिल्लाको मध्य भागमा अवस्थित यस पाटन नगरपालिका भौगोलिक हिसाबले पहाडी क्षेत्रमा पर्दछ। पाटन नगरपालिका नेपालको मानचित्रमा हेर्दा २९ डिग्री २३ मिनेट ५ सेकेन्ड देखि २९ डिग्री ३१ मिनेट ५ सेकेन्ड दक्षिण र अक्षांस ८० डिग्री ४३ मिनेट १४ सेकेन्ड सम्म पुर्बी देशान्तरसम्म फैलिएको छ। यो नगरपालिकाको क्षेत्र सुमद्री सतहबाट ७८० मिटर देखि २४२० मिटर सम्मको उचाइमा अवस्थित रहेको छ।

१.३ बैतडी जिल्लाको नक्सा

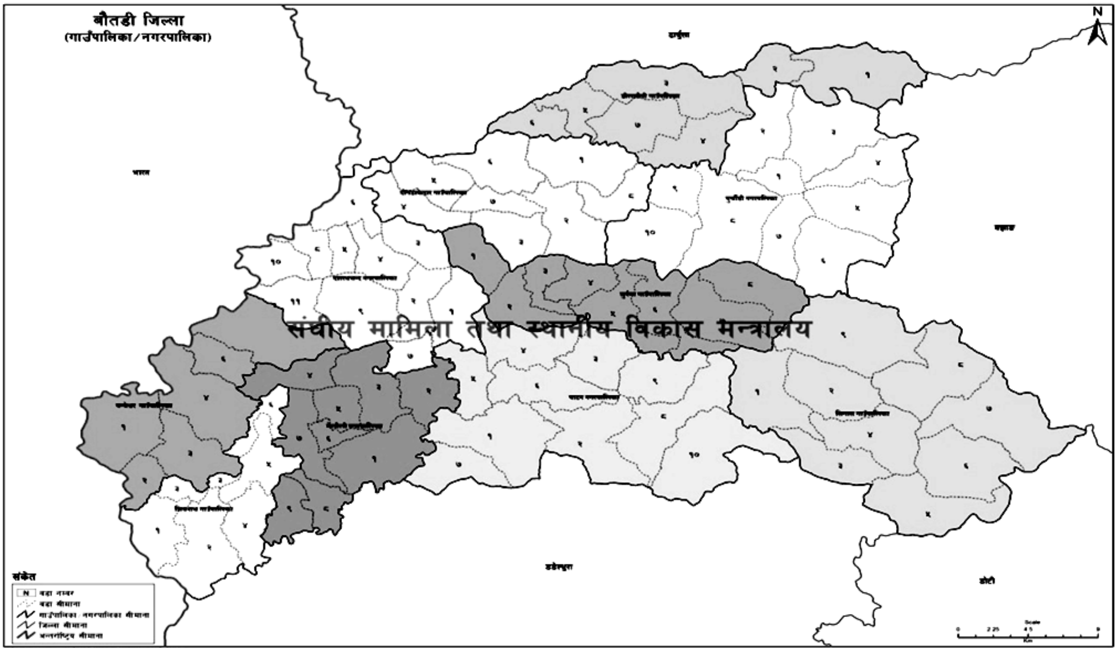

१.४ पाटन नगरपालिकाको नक्सा

स्रोत: स्थलरुप नक्सा (स्केल १:२५,०००/१:५००००), नापी विभाग र जनगणना २०६८, केन्द्रिय तथ्यांक विभाग
तयार पार्ने: गाउँपालिका, नगरपालिका तथा विशेष, संरक्षित वा स्वायत्त क्षेत्रको संख्या तथा सीमाना निर्धारण आयोग

Projection System: MUTM, Spheroid - Everest 1830
LLRC, 2016

१.५ वडा अनुसारको जनसंख्या जम्मा घरधुरी संख्या (राष्ट्रिय जनगणना २०७८)

वडा नं.	पुरुष	महिला	जम्मा	घरधुरी संख्या
१	१६३५	१९२०	३५५५	७२६
२	११७१	१२८७	२४५८	५०३
३	११४१	१३६२	२५०३	५९४
४	१५०७	१७७९	३२८६	६८५
५	१०६६	१३७५	२४४१	५७१
६	२६५७	२९६४	५६२१	१३२७
७	९८०	१०७१	२०५१	३९९
८	१३५०	१५०३	२८५३	६७०
९	९०४	११०७	२०११	४४३
१०	११४७	१३०४	२४५१	५२४
जम्मा	१३५५८	१५६७२	२९२३०	६४४२

१.६ पाटन नगरपालिका बैतडी अन्तर्गत संचालित स्वास्थ्य संरचनाहरुको विवरण (२०८२/०८३)

सेवाकेन्द्र तथा	वडा अनुसारका स्वास्थ्य संस्था तथा सेवा प्रदान गर्ने ईकाई										
	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	जम्मा
प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा केन्द्र						१					**१**
स्वास्थ्य चौकी	१	१	१	१	१		१	१		१	**८**
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र									१		**१**
शहरी स्वास्थ्य क्लिनिक	३	१	१	२	२		१	१			**११**
खोप क्लिनिक	४	४	५	४	५	५	२	४	४	४	**४१**
गाउघर क्लिनिक	५	४	४	३	२	४	३	५	३	५	**३८**
राष्ट्रिय सा. महिला स्वयंसेविका	१५	१३	१२	११	१०	१८	७	७	५	११	**१०९**
बहिरंग उपचार केन्द्र	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	**१०**
किशोरकिशोरीमैत्री स्वास्थ्य संस्था	१	१		१		१	१	१	१	१	**८**
पोषण मैत्री स्वास्थ्य संस्था घोषणा	१							१	१		**३**
पूर्ण संस्थागत सुत्केरी वार्ड घोषणा	१										**१**

१.७ स्वास्थ्य तर्फ सेवा प्रदान गर्नुपर्ने अनुमानित लक्षित जनसंख्या

सूचकहरू	२०८०/०८१	२०८१/०८२	२०८२/०८३
जम्मा जनसंख्या	२९०८५	२८६०१	२९५५३
०-११ महिनाका शिशु संख्या	५९५	४८६	६३९
०-२३ महिनाका वालवालिका संख्या	११६९	९५९	१२६१
०- ५९ महिनाका वालवालिका संख्या	२७१०	२२७५	३०१५
६- ५९ महिनाका वालवालिका संख्या	२४१३	२०३५	२६४२
१२-५९ महिनाका वालवालिका संख्या	२११५	१७८९	२३७६
१० - १९ बर्षका किशोरी किशोरीहरुको संख्या	६३२७	५५२४	६०८१
१५-४९ वर्षका प्रजनन उमेरका महिला संख्या	८६१४	८५६१	८७७१
१५-४९ का विवाहित महिला संख्या	६५७४	६५३९	६६६४
अनुमानित जीवित जन्म	६०६	५१७	६४०
अनुमानित गर्भवती संख्या	९७०	६१२	७५४
६० बर्ष माथिका जनसंख्या	३४५०	३४७०	३५२०

तोकिएका विभिन्न आवधिक लक्ष्यहरु

१.८) १६ औ योजनामा स्वास्थ्य

पृष्ठभूमि

मानवपुँजीले आर्थिक सामाजिक रुपान्तरण र आर्थिक विकासमा बहुआयामिक योगदान प्रदान गर्दछ । सामुहिक ज्ञान,सीप र क्षमता तथा स्वास्थ्य जनशक्तिबाट मानव पुँजी निर्माण हुन्छ । स्वास्थ्य, शिक्षा र खेलकुद क्षेत्रमा गरिने लागनीले आर्थिक वृद्धि र सामाजिक कल्याणलाई बढावा दिन्छ । नेपालको संविधानले मौलिक हक तथा राज्यका नीतिहरु मार्फत स्वास्थ्य, शिक्षा तथा मानव जीवनका समग्र पक्षलाई समेटी मानव पुँजी निर्माणका लागि मार्गदर्शन गरेको छ ।

स्वास्थ्यले मानवको जीवनभर उत्पादकत्व र श्रम शक्ति सहभागितालाई प्रभाव पार्छ । मानव पुँजी निर्माणको चक्रले वर्तमान पुस्ता मात्र नभई भावी पुस्ताका लागि पनि बलियो आधार तयार गर्दछ । स्वास्थ्य आमाबाबुले बच्चाहरुको लागि पोषण र स्वस्थ वातावरण प्रदान गर्दछन । जनसंख्याको स्वास्थ्य स्थितिले

दीर्घकालीन आर्थिक समृद्धि र सामाजिक -आर्थिक रुपान्तरणमा महत्वपूर्ण योगदान दिन्छ । यस सन्दर्भमा सर्वसुलभ तथा गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवासहितको प्रणाली सुनिश्चित गर्नु आवश्यक छ ।

उद्देश्यहरु:

१. संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा सबै किसिमका स्वास्थ्य सेवाहरुको सन्तुलित विकास र विस्तार गर्नु ।

२. सर्वसुलभ र गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाको लागि सरकारको उतरदायित्व र प्रभावकारी नियमन अभिवृद्धि गर्दै नाफामूलक स्वास्थ्य क्षेत्रलाई सेवामूलक क्षेत्रको रुपमा क्रमश: रुपान्तरण गर्नु ।

३. बहुक्षेत्रिय समन्वय तथा साझेदारी सहित स्वास्थ्य सेवामा नागरिकको पहुँच तथा उपभोग बढाई सेवा प्रदायक र सेवाग्राहीलाई थप जिम्मेबार बनाउदै स्वस्थ जीवनशैली प्रबर्द्धन गर्नु ।

स्वास्थ्य तथा जनसंख्याका प्रमुख कार्यक्रमहरु

१. स्वास्थ्य क्षेत्रमा लागानी अभिवृद्धि गर्ने ।

२. आधारभूत र सामुदायिक स्वास्थ्य सेवाको सुदृढीकरण गर्ने ।

३. स्वास्थ्य बीमा तथा सामाजिक स्वास्थ्य सुरक्षाको एकीकृत कार्यक्रम संचालन गर्ने ।

४. स्वास्थ्य सेवा एवं प्रदायक संस्थाहरुको गुणस्तर अभिवृद्धि गर्ने ।

५. सघन स्वास्थ्य क्षेत्र मानव संसाधन प्रणाली विकास तथा संचालन गर्ने ।

६. स्वास्थ्य क्षेत्र डिजिटलाईजेशन कार्यक्रम संचालन गर्ने ।

७. विशिष्टीकृत सेवा अस्पताल संचालन गर्ने ।

८. स्वास्थ्य क्षेत्र एकीकृत व्यवस्थापन सूचना प्रणाली कार्यक्रम संचालन गर्ने ।

९. बहुक्षेत्रीय तथा बहुपक्षीय संयन्त्र मार्फत स्वास्थ्य सेवा प्रवाह कार्यक्रम संचालन गर्ने ।

१०. बहुक्षेत्रीय पोषण योजनाको तेस्रो कार्यान्वयनलाई उच्च प्रामिकता दिने ।

११. कीटजन्य, सर्ने तथा नसर्ने र उन्मुलनको नजिक रहेका रोगहरुको नियन्त्रण तथा रोकथाम गर्ने ।

१२. सुरक्षित मातृत्व तथा प्रजनन स्वास्थ्य कार्यक्रमलाई प्राथमिकता साथ संचालन गर्ने ।

१३. जलवायु परिवर्तन उत्थानशील स्वास्थ्य कार्यक्रम संचालन गर्ने ।

१४. जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला सुदृढीकरण गर्ने ।

१५. मानसिक तथा वैकल्पिक स्वास्थ्यसम्वन्धि कार्यक्रम संचालन गर्ने ।

१६. अध्ययन अनुसन्धानमा आधारित स्वास्थ्य तथा जनसंख्या व्यवस्थापन प्रणाली क्रियाशील बनाउने ।

१७. समतामुलक तथा समावेशी स्वास्थ्य कार्यक्रमको सुनिश्चितता गर्ने ।

१८. सरकारी,सामुदायिक तथा निजी क्षेत्रबाट संचालित स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रमको नियमन तथा व्यवस्थापन गर्ने ।

१९. औषधि र औषधिजन्य सामाग्री उत्पादन तथा व्यवस्थापन गर्ने ।

२०. अन्तराष्ट्रिय स्वास्थ्य पर्यटन प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन गर्ने ।

सोह्रौ योजनाका परिमाणात्मक राष्ट्रिय लक्ष्य र गन्तब्य देहाय बमोजिमका रहेका छन ।

क्र.स.	सुचक	एकाई	आ.ब. २०७९/०८० को अवस्था	आ.ब. २०८५/०८६ को लक्ष्य
१.	मातृ मृत्यु दर (प्रति लाख जीवित जन्ममा)	जना	१५१	८५
२.	नवजात शिशु मृत्यु दर (प्रति हजार जीवित जन्ममा)	जना	२१	१३
३.	पाँच बर्ष मुनिका बालबालिकाको मृत्यु दर(प्रति हजार जीवित जन्ममा)	जना	३३	२२
४.	पाँच बर्ष मुनिका बालबालिकाको पुड्कोपनको अवस्था	प्रतिशत	२५	१७
५.	सडक दुर्घटनाका कारण ज्यान गुमाउने व्यक्तिको संख्या (प्रति एक लाख जनसंख्यामा)	जना	९५.	५
६.	पूर्ण खोप पाउने बालबालिकाको प्रतिशत	प्रतिशत	८०	९५
७.	स्वास्थ्यकर्मीको उत्पादन (प्रति हजार जनसंख्यामा)	जना	१.९४	४.६४
८.	स्वास्थ्य बिमामा आबद्ध भएको जनसंख्या	प्रतिशत	२१	७०
९.	स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रममा नबिकरण दर	प्रतिशत	६९	९०
१०.	कुल स्वास्थ्य खर्चमा व्यक्तिगत तहमा हुने खर्च	प्रतिशत	५४.२	३८
११.	३० मिनेटको दुरीमा स्वास्थ्य संस्था भएका घरधुरी	प्रतिशत	७७	८६
१२.	पाच बर्षमुनिका बच्चाहरु मध्ये जन्म दर्ता गरिएको बालबालिका	प्रतिशत	७४	१००

१.९ दिगो बिकास लक्ष्य (2016-2030)

विश्वका सबै सरकारहरुले प्रतिबद्धता जनाएका ती विकास लक्ष्यहरुले सन् २०३० सम्ममा सबै प्रकारका गरिबी र भोकमरी उन्मुलन गर्ने देखि विपद सँग जुध्ने क्षमता मजबुत बनाउने सहित १७ वटा उद्देश्य र १६९ वटा लक्ष्य राखेका छन । त्यस मध्ये उद्देश्य ३ स्वाथ्य क्षेत्रसंग सम्बन्धित छ । यस अन्तर्गतका मुख्य लक्ष्यहरु देहाय बमोजिमका छन ।

दिगो बिकास लक्ष्यका सूचकहरु

दिगो विकास लक्ष्य, उद्देश्य ३ : स्वस्थ जीवन सुनिश्चित गर्दै सबै उमेर समुहको अरोग्यता प्रबर्द्धन गर्ने						अनुगमनको खाका		
लक्ष्य तथा सूचकहरु	२०१५	२०१९	२०२२	२०२५	२०३०	तथ्यांकको श्रोत	Frequency	जिम्मेवार निकाय
लक्ष्य ३.१ सन् २०३० को अन्त्यसम्म, विश्वको मातृ मृत्युदर लाई ७० प्रति लाख जीवित जन्मभन्दा कम र्ने								
३.१.१ मातृ मृत्युदर	२५८*	१२५	११६	९९	७०	NDHS	५ बर्ष बार्षिक	स्वास्थ्य मन्त्रालय
३.१.२ दक्ष स्वास्थ्यकर्मीद्वारा गरिएका जीवित जन्मको अनुपात	५५.६*	६९	७३	७९	९०	NMICS	५ बर्ष	स्वास्थ्य मन्त्रालय
लक्ष्य ३.२ सन् २०३० को अन्त्यसम्म, नवशिशु तथा पाँच बर्षमुनिका बालबालिकाको रोकथाम गर्न सकिने मृत्युहरुको अन्त्य गर्ने, यस्को लागी सबै देशहरुले नवशिशु मृत्युदरलाई कम्तिमा १२ प्रति १००० जीवित जन्म वा सो भन्दापनि कम तथा पाँच बर्ष मुनिका बालबालिकाको मृत्युदरलाई कम्तिमा २५ प्रति १००० जीवित जन्म वा सो भन्दापनि कम गर्ने								
३.२.१ पाँच बर्ष मुनिका बालबालिकाको मृत्युदर	३८*	२८	२७	२४	२०	NDHS, NMICS	बार्षिक, ५ बर्ष	स्वास्थ्य मन्त्रालय
३.२.२ नवशिशु मृत्युदर	२३*	१८	१६	१४	१२	NDHS, NMICS	बार्षिक, ५ बर्ष	स्वास्थ्य मन्त्रालय
लक्ष्य ३.७.१आबश्यकता अनुसार आधुनिक परिवार नियोजनका साधनको सेवाबाट सन्तुष्ट प्रजनन उमेर समुह(१५-४९ बर्ष)का महिलाहरुको अनुपात	६६	७१	७४	७६	८०	NDHS	५ बर्ष	स्वास्थ्य मन्त्रालय

लक्ष्य ३.७.२ किशोरीहरुमा जन्म दर(१०-१४ बर्ष, १५-१९ बर्ष) उक्त उमेर समुहको प्रति १००० महिलामा	७१	५६	५१	४३	३०	NDHS	५ बर्ष	स्वास्थ्य मन्त्रालय
लक्ष्य ३.a.१- उमेर अनुसार मनानिकृत १५ बर्ष र माथिका उमेर समुहमा सुर्तीजन्य प्रदर्थ प्रयोग गर्ने (prevalence)	३०.८	२६.१८	२४.३३	२१.५६	१५.०९	STEPS	३ बर्ष	स्वास्थ्य मन्त्रालय
लक्ष्य ३.b.१ लक्षित जनसंख्याले राष्ट्रिय कार्यक्रम अनुसार सबै खोप पाएको अनुपात	८८	९०	९५	९५	९५	HMIS, NDHS	५ बर्ष	स्वास्थ्य मन्त्रालय

१.१० राष्ट्रिय स्वास्थ्य नीति २०७६

नेपालको संबिधानले आधारभूत स्वास्थ्य सेवालाई प्रत्येक नागरिकको मौलिक अधिकारको रुपमा प्रत्याभूत गरेको छ। देशको संघिय संरचना र संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको क्षेत्राधिकार अनुसार स्वास्थ्य सेवालाई संस्थागत गर्न तथा नेपालले गरेका राष्ट्रिय, अन्तराष्ट्रिय प्रतिबद्धतालाई सम्बोधन गर्न राष्ट्रिय स्वास्थ्य नीति २०७६ जारी भएको हो । राष्ट्रिय स्वास्थ्य नीतिले स्वस्थ तथा सुखी जीबन लक्षित सचेत नागरिकको परिकल्पना गर्दै संघिय संरचनामा सबै बर्गका नागरिकका लागि सामाजिक न्याय र सुशासनमा आधारित स्वास्थ्य प्रणालीको विकास र विस्तार गर्दै गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाको पहुँच र उपभोग सुनिश्चित गर्ने लक्ष्य लिएको छ ।

यसले अंगिकार गरेका नीतिहरु निम्न अनुसार छन ।

१. सबै तहका स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट तोकिए बमोजिमको निशुल्क आधारभूत स्वास्थ्य सेवा शुनिश्चित गरिनेछ ।

२. स्वास्थ्य बिमा मार्फत बिशेषज्ञ सेवाको सुलभ पहुँच शुनिश्चित गरिनेछ ।

३. सबै नागरिकलाई आधारभूत आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको पहुँच सुनिश्चित गरिनेछ ।

४. स्वास्थ्य प्रणालीलाई संघीय संरचना अनुरुप संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा पुनर्संरचना, सुधार, एवं विकास तथा विस्तार गरिनेछ।

५. स्वास्थ्यमा सर्बब्यापी पहूँचको अवधारणा अनुरुप प्रबर्धनात्मक, प्रतिकारात्मक, उपचारात्मक, पुनर्स्थापनात्मक तथा प्रशामक सेवालाई एकिकृत रुपमा विकास तथा बिस्तार गरिनेछ।

६. स्वास्थ्य क्षेत्रमा सरकारी, निजी तथा गैर सरकारी क्षेत्रबीचको सहकार्य तथा साझेदारीलाई प्रबर्द्धन, ब्यबस्थापन तथा नियमन गर्नुका साथै स्वास्थ्य शिक्षा, सेवा र अनुसन्धानका क्षेत्रमा निजि, अन्तरिक तथा बाह्य लगानीलाई प्रोत्साहन एवं संरक्षण गरिनेछ।

७. आयुर्वेद, प्राकृतिक चिकित्सा, योग, तथा होमिओप्याथिक लगायतका चिकित्सा प्रणालीलाई एकिकृत रुपमा विकास र विस्तार गरिनेछ।

८. स्वास्थ्य सेवालाई सर्बसुलभ, प्रभावकारी तथा गुणस्तरीय बनाउन जनसंख्या, भूगोल र संघीय संरचना अनुरुप सीप मिश्रित दक्ष स्वास्थ्य जनशक्तिको विकास तथा विस्तार गर्दै स्वास्थ्य सेवालाई ब्यबस्थित गरिनेछ।

१०. सेवा प्रदायक व्यक्ति तथा संस्थाबाट प्रदान गरिने स्वास्थ्य सेवालाई प्रभावकारी, जवाफदेही र गुणस्तरीय बनाउन स्वास्थ्य ब्यबसायी परिषदहरुको संरचनाको विकास, विस्तार तथा सुधार गरिनेछ।

१०. गुणस्तरीय औषधि तथा प्रबिधिजन्य स्वास्थ्य सामग्रीको आन्तरिक उत्पादनलाई प्रोत्साहन गर्दै कुशल उत्पादन, आपूर्ति, भण्डारण र बितरणलाई नियमन तथा प्रभावकारी ब्यबस्थापन मार्फत पहुँच एवं समुचित प्रयोग सुनिश्चित गरिनेछ।

११. सरुवा रोग, किटजन्य रोग, पशुपन्छीजन्य रोग, जलबायु परिबर्तन र अन्य रोग तथा महामारी नियन्त्रण लगायत विपद ब्यबस्थापन पूर्ब तयारी तथा प्रतिकार्यको एकिकृत उपायहरु अवलम्बन गरिनेछ।

१२. नसर्ने रोगहरुको रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि व्यक्ति, परिवार, समाज तथा सम्बन्धित निकायलाई जिम्मेबार बनाउदै एकिकृत स्वास्थ्य प्रणालीको विकास तथा विस्तार गरिनेछ।

१३. पोषणको अवस्थालाई सुधार गर्न, मिसावटयुक्त तथा हानिकारक खानालाई निरुत्साहित गर्दै गुणस्तरीय एवं स्वास्थ्यबर्धक खाद्य पदार्थको प्रवर्धन, उत्पादन, प्रयोग र पहुँचलाई बिस्तार गरिनेछ।

१४. स्वास्थ्य अनुसन्धानलाई अन्तराष्ट्रिय मापदण्ड अनुरुप गुणस्तरीय बनाउदै अनुसन्धानबाट प्राप्त प्रमाण र तथ्यहरुलाई नीति निर्माण, योजना तर्जुमा तथा स्वास्थ्य पद्धतिको विकासमा प्रभावकारी उपयोग गरिनेछ ।

१५. स्वास्थ्य ब्यबस्थापन सूचना प्रणालीलाई आधुनिकीकरण, गुणस्तरीय तथा प्रबिधि मैत्री बनाई एकिकृत स्वास्थ्य सूचना प्रणालीको विकास गरिनेछ।

१६. स्वास्थ्य सम्बन्धि सूचनाको हक तथा सेवाग्राहीले उपचार सम्बन्धि जानकारी पाउने हकको प्रत्याभूति गरिनेछ।

१७. मानसिक स्वास्थ्य, मुख, आँखा, नाक, कान, घाँटी स्वास्थ्य सेवा लगायतका उपचार सेवालाई विकास र विस्तार गरिनेछ।

१८. अस्पताल लगायत सबै प्रकारका स्वास्थ्य संस्थाबाट प्रदान गरिने सेवाको गुणस्तर सुनिश्चित गरिनेछ ।

१९. स्वास्थ्य क्षेत्रमा नीतिगत, संगठनात्मक तथा ब्यबस्थापकीय संरचनामा समयानुकूल परिमार्जन तथा सुधार गर्दै सुशासन कायम गरिनेछ ।

२०. जीबनपथको अबधारणा अनुरुप सुरक्षित मातृत्व, बाल स्वास्थ्य, किशोर-किशोरी तथा प्रजनन स्वास्थ्य, प्रौढ तथा जेष्ठ नागरिक लगायतका सेवाको विकास विस्तार गरिनेछ ।

२१. स्वास्थ्य क्षेत्रको दिगो विकासका लागि आबश्यक वित्तीय स्रोत तथा बिशेष कोषको व्यवस्था गरिनेछ ।

२२. बढ्दो शहरीकरण, आन्तरिक तथा बाह्य बसाइ-सराइ जस्ता बिषयहरुको समयानुकूल ब्यबस्थापन गर्दै यसबाट हुने जनस्वास्थ्य सम्बन्धि समस्याहरु लाई समाधान गरिनेछ ।

२३. जनसांख्यिक तथ्यांक ब्यबस्थापन, अनुसन्धान तथा विश्लेषण गरी निर्णय प्रक्रिया तथा कार्यक्रम तर्जुमासँग आबद्ध गरिनेछ ।

२४. प्रति-जैविक प्रतिरोधलाई न्यूनिकरण गर्दै संक्रामक रोग नियन्त्रण तथा ब्यबस्थापनका लागि एकद्वार स्वास्थ्य पद्धतिको विकास तथा विस्तार गरिनुका साथै वायु प्रदुषण, ध्वनि प्रदुषण, जल प्रदुषण लगायतका बातावरणीय प्रदूषणका साथै खाद्यान्न प्रदुषणलाई बैज्ञानिक ढंगले नियमन तथा नियन्त्रण गरिनेछ ।

२५. आप्रवासन प्रक्रियाबाट जन स्वास्थ्यमा उत्पन्न हुन् सक्ने जोखिमलाई न्यूनीकरण गर्न तथा विदेशमा रहेका नेपाली नागरिकहरुको स्वास्थ्य सुरक्षाका लागि सुमुचित ब्यबस्थापन गरिनेछ ।

खण्ड -२ सारांश तथा कार्यक्रमको विश्लेषण

२.१. तथ्यांकको श्रोत तथा विश्लेषण

यो प्रतिबेदनको मुख्य श्रोत स्वास्थ्य संस्थाहरुले सेवा प्रदान गरे पश्चात सेवाको विवरण मासिक रुपमा स्वास्थ्य व्यवस्थापन सूचना प्रणाली Dhis-2 (Integrated Health Health information Management System) मा प्रबिस्ट गरि प्राप्त एकीकृत सूचनाहरु हुन। यो प्रतिबेदनमा अन्य माध्यमबाट प्राप्त सूचना तथा तथ्यांकहरु जस्तै राष्ट्रिय जनगणना २०७८, विभिन्न बिभिन्न अवधिका लागी तोकिएका लक्ष्यहरु स्वास्थ्य शिबिर बाट सेवा दिएको विवरण र स्वास्थ्य संस्थाहरुले उपलब्ध गराएको विवरण समेत प्रयोग गरिएको छ।

यस वार्षिक प्रतिवेदनमा बिगत तीन आ.ब मा पाटन नगरपालिका बैतडीमा सम्पन्न भएका स्वास्थ्य कार्यक्रमहरुको तथ्यांक र गत आ.ब मा संचालित कार्यक्रमहरुको सुक्ष्म समीक्षाका साथै कार्यक्रमका सफलता, सम्पन्न गर्दाका चुनौती र सुधारका उपायहरु प्रस्तुत गरिएको छ। प्रतिवेदन स्वास्थ्य ब्यवस्थापन सूचना प्रणाली, १० वटै वडाका स्वास्थ्य संस्थाहरुले बार्षिक समीक्षा गोष्ठीमा प्रस्तुत गरिएका प्रस्तुतिकरणहरुलाई समेत आधार बनाएर तयार गरिएको छ।

कोभिड -१९ महामारीको समयमा रोजगारीको शिलसिलामा घर बाहिर रहेका सबै व्यक्तिहरु घर फर्केका कारण स्वास्थ्य सूचकांकहरुमा उच्च प्रगति अर्थात तोकिएको लक्ष्य संग मेल खाएको देखिन्छ भने कोभिड -१९ महामारी घटे पश्चात घर फर्केका परिवार तथा व्यक्तिहरु पुनः रोजगारीको शिलसिलामा देश विदेश फर्के पछी स्वास्थ्य सूचकांकहरुको प्रगति प्रतिशत घटेको देखिन्छ। तैपनि पाउनुपर्ने तोकिएका सेवाहरु समयमै उपलब्ध गराउन स्वास्थ्य संस्था तथा स्वयंसेविकाहरुको परिचालन गरिएको छ।

२.२. प्रतिवेदनको अवस्था

मासिक रुपमा स्वास्थ्य संस्थाहरुले दिने प्रतिवेदनको आधारमा आ.व. २०८१/८२ मा समग्र प्रतिबेदन १००%, महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेविका प्रतिबेदन ९७ प्रतिशत, खोप केन्द्रहरुको मासिक प्रतिवेदन १०० प्रतिशत र गाउँघर क्लिनिक प्रतिवेदन १०० प्रतिशत रहेको छ थियो भने आ.व. २०८२/८३ मा स्वास्थ्य संस्थाको प्रतिबेदन १००%, महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेविका प्रतिबेदन १०० प्रतिशत, खोप केन्द्रहरुको मासिक प्रतिवेदन १०० प्रतिशत र गाउँघर क्लिनिक प्रतिवेदन १०० प्रतिशत रहेको छ। आगामी आर्थिक बर्ष देखि पछी फरक नपर्ने गरी समयमै प्रतिवेदन तयार भेरिफिकेशन सहित प्रतिबेदन प्रविष्ट गर्ने कार्यलाई महत्व दिन आवश्यक देखिन्छ।

२.३. राष्ट्रिय खोप कार्यक्रम

पाटन नगरपालिकाको खोप कार्यक्रमको समग्र अवस्था गत आ.व. भन्दा घटेको देखिन्छ। आ.व. २०८२/०८३ मा BCG, DPT-HepB-Hib-3 र MR-2, खोपको कभरेज क्रमश: ५८, ६१.५ र ६८ प्रतिशत रहेको छ त्यस्तै BCG आ.व.२०८१/८२ भन्दा १६ % ले, penta-3 १९ प्रतिशत ले र MR-2 २६ प्रतिशतले घटेको देखिन्छ। यस्तै गर्भवती आमालाई दिने खोप Td2 र Td2+ को कभरेज पनि ७% ले

घटेको अवस्था छ | DPT-HepB-Hib1 खोप लगाएको बच्चा दादुरारुबेला दोश्रो मात्रा लगाउदा सम्म हुने ड्रप आउट -८.१ प्रतिशत रहेको छ जुन गत आर्थिक बर्षमा -१९.८४ प्रतिशत रहेको थियो ।

यस्तै DPT-HepB-Hib-1 बिरुद्ध DPT-HepB-Hib-3 को ड्रप आउट दर -१ प्रतिशत रहेको छ ।यस्तै खोपको खेर जाने दर हेर्दा डिपीटी हेप बि हिव गत आ. ब. भन्दा ७.५२ प्रतिशतले बढेर ४३.१३ प्रतिशत पुगेको छ र दादुरारुवेलाको खेर जाने दर ६९.०४ प्रतिशत रहेको छ । गर्भवती आमालाई दिने TD खोपको खेर जाने दर ५८.२७ प्रतिशत रहेको छ जुन गत बर्ष भन्दा बढेको छ । कोहि बालबालिकाहरु पाउनु पर्ने सबै खोप बाट बन्चित नहुन/नछुटुन भन्ने उद्धेश्यले राष्ट्रिय नीति अनुसार पूर्ण खोप पालिकालाई निरन्तरता प्रदान गर्न घरधुरी सर्वेक्षण गरी छुट पाईएका बालबालिकाहरुलाई खोप लगाउने र प्रत्येक बर्ष पुर्णखोप वार्ड / पालिका शुनिश्चित गर्ने कार्य समेत गरिदै आएका छौ । तर खोप लगाउनु पर्ने बालबालिकाको लक्ष्य बढेर आएका कारण प्रगति प्रतिशत घटन गएको देखिन्छ ।

२.४. पोषण कार्यक्रम

पाटन नगरपालिकामा एक बर्ष मुनिका बालबालिकाहरुको बृद्धि अनुगमनको कभरेज आ.व. २०८२/८३ मा ६२.६ प्रतिशत रहेको छ भने औसतमा बालबालिकाहरुको बृद्धि अनुगमन १९ पटक रहेको छ, यस्तै गर्भावस्थामा सेवन गर्ने १८० आइरन चक्कीको बितरण दर ४५.९४ र १८० क्याल्सियम चक्की सेवन गर्नेको दर ४६.४१ प्रतिशत रहेको छ । जुन आ.ब. २०८१/८२ को तुलनामा घटेको देखिन्छ ।

२.५. समुदायमा आधारित नवशिशु तथा बालरोगको एकीकृत ब्यवस्थापन कार्यक्रम

यस नगरपालिकामा पाँच बर्षमुनिका बच्चाहरुमा निमोनिया हुने दर आ.व.२०८२/८३ मा प्रति हजारमा ९५ जना रहेको छ जुन आ.ब.२०८१/८२ मा १२४ प्रतिहजारमा रहेको थियो । आ.व.२०८१/८२ मा दुइ महिना मुनिको शिशुमा ब्याक्टेरिया को सम्भावित गम्भीर संक्रमण १२.५ प्रतिशत रहेकोमा २०८२/०८३ मा करिब २ प्रतिशत रहेको देखिन्छ । यस्तै झाडापखालाको नया बिरामीदर आ.व.२०८२/८३ मा प्रतिहजारमा २४३ रहेको छ जुन आ.ब. २०८१/०८२ मा २२६ प्रतिहजारमा रहेको थियो । झाडापखालाका विरामीहरु मध्ये जिवनजल र जिंकचक्कीबाट उपचार गरिएको प्रतिशत १०० रहेको छ ।

२.६. मातृ तथा नवशिशु स्वास्थ्य कार्यक्रम

आ.ब. २०८२/०८३ जुनसुकै समयमा कम्तीमा एक पटक गर्भ जाँच गराउने गर्भवती महिलाहरुको प्रतिशत ७० रहेको छ । जुन अघिल्लो आ.व. भन्दा करिब १२ प्रतिशतले घटेको छ । प्रोटोकल अनुसार आठ पटक गर्भजांच गराउने गर्भवती आमाहरु ३२ प्रतिशत मात्र रहेको छ । जुनसकै समयमा गर्भ जाच गराउने भन्दा प्रोटोकल अनुसार गर्भजाच गराउने महिलाहरुको संख्या निकै कम रहेको छ । भने करिब २ प्रतिशत महिला घरमा प्रसुती भएका छन । सस्थागत प्रसुति हुने गर्भवती आमाहरु मध्ये दक्ष प्रसुतिकर्मी तालिम प्राप्त दक्ष प्रसुतिकर्मीबाट प्रसुति गराईएका आमाहरु ७० प्रतिशत रहेको र अन्य स्वास्थ्यकर्मीबाट प्रसुती गराइएका आमाहरुको संख्या ३० प्रतिशत रहेको छ । करिब १० प्रतिशत गर्भवती महिलाहरु २० बर्ष मुनिका रहेका छन ।

२.७. परिवार योजना कार्यक्रम

पाटन नगरपालिकामा परिवार नियोजनका आधुनिक साधनहरुको प्रयोग दर को अवस्था आ.व. २०८१/८२ मा ५५ प्रतिशत रहेको थियो भने आ.व २०८२/०८३ मा २५ प्रतिशत रहेको देखिन्छ । १० वटै वडाहरुको तुलनामा वडा नं. १ को परिवार नियोजनका आधुनिक साधनहरुको प्रयोग दर सबै भन्दा बढी ४३ प्रतिशत रहेको छ भने वडा नं. ३ मा सबै भन्दा कम १० प्रतिशत रहेको देखिन्छ ।

२.८. राष्ट्रिय सामुदायिक महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविका कार्यक्रम

नगरपालिका भरिमा १०९ जना महिला स्वास्थ्य स्वयमसेविकाहरुले समुदायमा विभिन्न सेवाहरु दिइ रहेका छन् । आ.ब.मा प्रत्येक महिनामा सेवा दिएर प्रतिवेदन दिने गरेकोमा यस आ.व.मा ९७ प्रतिशतले प्रतिवेदन पेश गरेको देखिन्छ । प्रत्येक महिला स्वयमसेवकले औसतमा २८ जनालाई प्रति महिनामा सेवा दिएको देखिन्छ । यस्तै स्वास्थ्य आमा समुहको बैठक १०० प्रतिशत संचालन भएको देखिन्छ ।

२.९. गाउँघर क्लिनिक कार्यक्रम

यस नगरपालिकामा रहेका जम्मा ३८ वटा गाउघर क्लिनिकहरु मासिक रुपमा १ पटक संचालन गरिन्छन । जुन स्वास्थ्य संस्था भन्दा टाढाका बस्तिहरुमा सेवा प्रदान गर्ने उद्धेश्यले स्थापना गरिएका हुन । आर्थिक बर्ष २०८२ /०८३ मा ९९.५६ प्रतिशत सन्चालनमा रहेको देखिन्छ भने प्रति गाउघर क्लिनिक सन्चालन गर्दा औसत रुपमा प्रति क्लिनिक १५ जनालाई सेवा दिएको अवस्था रहेको छ ।

२.१०. क्षयरोग नियन्त्रण कार्यक्रम

पाटन नगरपालिका भित्र जम्मा १० डट्स केन्द्र र ३ माईक्रोस्कोपिक केन्द्रबाट सेवा सन्चालन भईरहेको छ । आ.ब.२०८२/८३ मा क्षयरोगको उपचार सफलहुने दर ९६ प्रतिशत र गत आ.व. मा यो दर १०० प्रतिशत रहेको थियो। क्षयरोगको पत्ता लागेको (Case Notification) दर आ.व.२०८१/८२ मा ९७ प्रतिशत रहेकोमा २०८२/८३ मा घटेर ८१ प्रतिशत पुगेको छ ।

२.११. कुष्ठरोग नियन्त्रण कार्यक्रम

बिगत आर्थिक वर्षमा पाटन नगरपालिकामा कुष्ठ रोगका विरामीहरु पत्ता लागेको अवस्था छैन । कुष्ठ रोग प्रति समाजमा नाकारात्मक धारणा अझै पनि हटन सकेको छैन । कुष्ठ रोगको औषधिहरु सबै स्वास्थ्य संस्थाहरुमा निशुल्क रुपमा उपलव्ध छ ।

२.१२. यौन रोग तथा एच आइ भी नियन्त्रण कार्यक्रम

पाटन नगरपालिका अन्तर्गत प्रा.स्वा.के. पाटन बाट HIV पिडित व्यक्तिहरुको लागि निशुल्क औषधि वितरण कार्य भई रहेको छ । MPDS संस्थाले आ.ब. २०८१/८२ मा पाटन नगरपालिका अन्तर्गतका ३६८४ जना प्रवाशीहरु तथा तिनका परिवारको HIV जाच गरेको छ । त्यस्तै सबै स्वास्थ्य संस्थाहरु बाट गर्भवतीहरुको निशुल्क रुपमा स्वेच्छिक रुपमा HIV जाच भई रहेको छ । आ.व. २०८२/०८३ मा ५०५ जना गर्भवती हरुको परिक्षण गर्दा कुनै पनि महिलामा संक्रमण देखिएन ।

२.१३. मलेरीया उन्मुलन कार्यक्रम

मलेरियाको सुक्ष्म स्तरीकरण २०२१ अनुसार पाटन नगरपालिकाका सबै वडाहरु मलेरीयाको मध्य जोखिममा रहेका छन। आ.व.२०८२/८३ मा मलेरियाको लागि ५५९ जनाको रगत परिक्षण गर्दा कसैमा पनि मलेरिया रोगको संक्रमण देखिएको छैन।

२.१४. उपचारात्मक सेवा कार्यक्रम

आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा नगरपालिकाको कुल जनसंख्याको ९४ प्रतिशत नया बिरामीले बहिरङ्ग सेवा अन्तर्गत सेवा लिएको देखिन्छ। जस मध्ये महिलाहरुले ६० प्रतिशतले सेवा लिएको थियो। बहिरङ्ग सेवा अन्तर्गत सेवा लिएका रोगीहरु मध्ये सवभन्दा बढि उच्च रक्तचाप, Gastritis स्वासप्रस्वास, चोटपटक, दम, बाथरोग, छाला रोगका समस्या रहेका बिरामीहरु देखिएका छन।

२.१५. एम्बुलेन्स सेवा

पाटन नगरपालिका भित्र प्रा.स्वा.के. पाटन र सिद्धेस्वर स्वास्थ्य चौकी बाट गरी हालजम्मा २ वटा एम्बुलेन्स संचालनमा रहेका छन भने नेपाल भारत सहयोग अन्तर्गत थप एक थान एम्बुलेन्स भारतीय राजदुतावास मार्फत प्राप्त भएको छ।

२.१६. स्वास्थ्य वित्तीय ब्यवस्थापन

आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा शसर्त अनुदान मार्फत संघीय सरकारबाट रु ५,५५,८०००० प्राप्त भएकोमा रु ५,३७,६१,३०९ (९७%) खर्च भएको छ भने पालिका बाट प्राप्त चालु रु ६९,३८००० मध्ये ५८,५७,०५० (८४%) खर्च भएको अवस्था छ ।

२.१७. स्वास्थ्य ब्यवस्थापन सूचना प्रणाली

स्वास्थ्य क्षेत्रका सूचना ब्यवस्थापन गर्नको लागी नगरपालिका अन्तर्गतका सबै स्वास्थ्य संस्थाहरुबाट स्वास्थ्य ब्यवस्थापन सूचना प्रणालीको नियमित प्रयोग भइ रहेको छ। आ.व. २०८२/८३ मा नगरपालिका अन्तर्गतका स्वास्थ्य संस्थाको प्रतिवेदन १०० प्रतिशत रहेको छ।

२.१८. किशोर किशोरी स्वास्थ्य कार्यक्रम

कुल जनसंख्याको २० प्रतिशत हिस्सा किशोर किशोरीहरुको रहेको छ। किशोर किशोरीहरुले आवश्यकता अनुसारका सेवाहरु सममै निर्वाध प्राप्त गरुन भन्ने उद्देश्यले सबै स्वास्थ्य संस्थाहरुबाट किशोर किशोरी मैत्री सेवा शुनिश्चित गर्ने , स्वास्थ्यकर्मीहरुलाई तालिम प्रदान गर्ने कार्य पनि गरिदै छ । यस नगरपालिका अन्तर्गतका सबै स्वास्थ्य संस्था बाट किशोर किशोरी सम्बन्धि स्वास्थ्य सेवा प्रदान भईरहेको भए पनि जम्मा ८ वटा संस्था किशोर किशोरी मैत्री स्वास्थ्य संस्था प्रमाणीकरण भएका छन। अन्य लाई पनि आगामी वर्ष भित्र प्रमाणीकरण गर्ने गरी कार्य गरिने छ।

खण्ड ३ : वाल स्वास्थ्य कार्यक्रमको प्रगति विवरण

३.१ राष्ट्रिय खोप कार्यक्रम

पृष्ठभूमि

नेपालमा वि.सं. २०३४ सालमा बिफर उन्मूलन भए पश्चात् विस्तारित खोप आयोजनाको रुपमा खोप कार्यक्रम केही जिल्लाबाट संचालन गरिएको हो।यस कार्यक्रमले शुरुमा बि.सि.जी.र डि.पि.टी. खोप शुरु गरी २०३६/३७ सालमा पोलियो, टि.टि. थप गरी क्रमशः २०४५ सालमा नेपालका सबै जिल्लामा विस्तार गरिएको थियो। विस्तारित खोप कार्यक्रम अन्तर्गत ६ वटा रोगहरु क्षयरोग, भ्यागुते रोग, धनुष्टंकार, लहरे खोकी, पोलियो र दादुरा विरुद्ध समावेश गरिएकोमा क्रमश वि.सं. २०६० सालमा हेपाटाईटिस वि, २०६४ सालमा जापानिज ईन्सेफलाईटिस र २०६६ सालमा हेमोफिलस ईन्फुलुन्जा खोप थप गरिएको थियो । वि.सं.२०७१ सालमा सुईबाट दिईने पोलियो खोप (एफ.आई.पि.भि.) तथा न्युमोकोकल खोप, २०७७ मा झाडापखाला बिरुद्धको रोटा खोप, टाइफाइड, र २०८१ मा किशोरीहरुको लागि HPV खोप समेत शुरुवात गरी हाल १४ वटा रोग बिरुद्ध खोप प्रदान गरिन्छ । यी खोपहरु संस्थागत तथा वाह्य क्लिनिक मार्फत संचालन गरिन्छ ।

राष्ट्रिय खोप कार्यक्रमको परिचय

राष्ट्रिय खोप कार्यक्रम अन्तर्गत हाल नेपालमा १५ महिना मुनिका बालबालिकाहरु र गर्भवती महिला तथा किशोरीहरुका लागि निःशुल्क खोप सेवा प्रदान गरिदै आएको छ । १५ महिना मुनिका बालबालिकाहरुलाई १३ वटा सरुवा रोगहरु (क्षयरोग, भ्यागुते रोग, लहरेखोकी, धनुष्टंकार, हेपाटाइटिस बि, हेमोफिलस इन्फ्ल्यूएञ्जा बी, पोलियो, दादुरा, रुबेला, निमोनिया, जापानिज इन्सेफलाइटिस, झाडापखाला र टाइफाइड) को खोप,किशोरीहरुको लागि यच.पी.भी. तथा गर्भवती महिलाहरुका लागि टी.डी. खोप उपलब्ध गराउँदै आएको छ । पाटन नगरपालिका भित्रका ४१ खोप केन्द्रहरु मार्फत १५ महिना मुनिका बालबालिकाहरु र गर्भवती महिला तथा किशोरीहरुका लागि निःशुल्क खोप सेवा प्रदान गरिदै आएको छ ।

खोप कार्यक्रमको लक्ष्य

- खोपबाट बचाउन सकिने रोगहरु बिरुद्ध बिभिन्न खोपहरु प्रदान गरि ति रोगहरु लाग्ने दर, रोगहरुको कारणबाट हुने अपाङ्गता दर, र रोगहरुको कारणबाट हुने बाल मृत्युदरमा उल्खेनीय रुपमा कमि ल्याउनु हो ।

३.२. खोप लगाएका बालबालिकाहरुको ३ बर्षको विवरण

सुचकहरू	२०८०/०८१	२०८१/०८२	२०८२/०८३
बि.सि.जी.खोप लगाएका बालबालिका संख्या	४११	३८२	३७२
डि.पि.टी.हेप.बि.हिब पहिलो खोप लगाएका बालबालिका	४४८	३८३	३९०
डि.पि.टी.हेप.बि.हिब दोश्रो खोप लगाएका बालबालिका	४५८	४२२	४००
डि.पि.टी.हेप.बि.हिब तेश्रो खोप लगाएका बालबालिका	४७९	४१२	३९३
पि.सि.भि. पहिलो खोप लगाएका बालबालिका संख्या	४४८	३८३	३९०
पि.सि.भि. दोश्रो खोप लगाएका बालबालिका संख्या	४५८	४२२	३९९
पि.सि.भि. तेश्रो खोप लगाएका बालबालिका संख्या	४८९	४२५	३९७
यफ.आ.ई.पि.भि. दोश्रो खोप लगाएका बालबालिका संख्या	४८७	४२६	३९८
जे.ई. खोप लगाएका बालबालिका संख्या	४८६	४५७	४०४
दादुरा रूबेला पहिलो खोप लगाएका बालबालिका संख्या	४८९	४२७	३९९
दादुरा रूबेला दोश्रो खोप लगाएका बालबालिका संख्या	४९१	४५९	४२२
टि.डि. २ र २+ खोप लगाएका गर्भवती संख्या	४१२	३९७	४०५
टाइफाइड खोप लगाएका बालबालिका संख्या	४९१	४५७	
पूर्ण खोप खोप लगाएका बालबालिका संख्या	४९१	४५६	४२२
डि.पी.टी–हेप बि १– डि.पी.टी–हेप बि तेस्रो बिचको ड्रपआउट दर	-६.९	-७.५७	-०.७७
डि.पी.टी–हेप बि १ र दादुरा रूवेला दोश्रो खोप बिचको ड्रपआउट दर	-९.६	-१९.८४	-८.२१

३.३. पुर्ण खोप घोषणा मिति २०८२/०८३

वडा नं.	स्वास्थ्य संस्था पालिका /	पूर्ण खोप सुनिश्चितता गरिएको मिति	कैफियत
१	सकार स्वास्थ्य चौकी	२०८३ जेष्ठ २०	
२	सिलंगा स्वास्थ्य चौकी	२०८३ जेष्ठ १८	
३	गुजर स्वास्थ्य चौकी	२०८३ जेष्ठ ३१	
४	भूमेश्वर स्वास्थ्य चौकी	२०८३ जेष्ठ १९	
५	बसन्तपुर स्वास्थ्य चौकी	२०८३ जेष्ठ २७	
६	प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा केन्द्र पाटन	२०८३ जेष्ठ १६	
७	कैलपाल स्वास्थ्य चौकी	२०८३ जेष्ठ २७	
८	सिद्धेश्वर स्वास्थ्य चौकी	२०८३ जेष्ठ २३	
९	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र टकरे	२०८३ जेष्ठ १९	
१०	सिद्धपुर स्वास्थ्य चौकी	२०८३ जेष्ठ २०	
११	पाटन नगरपालिका	२०८३ असार ०३	

३.३. खोप लगाउने बालबालिकाहरुको विवरण (प्रतिशतमा)

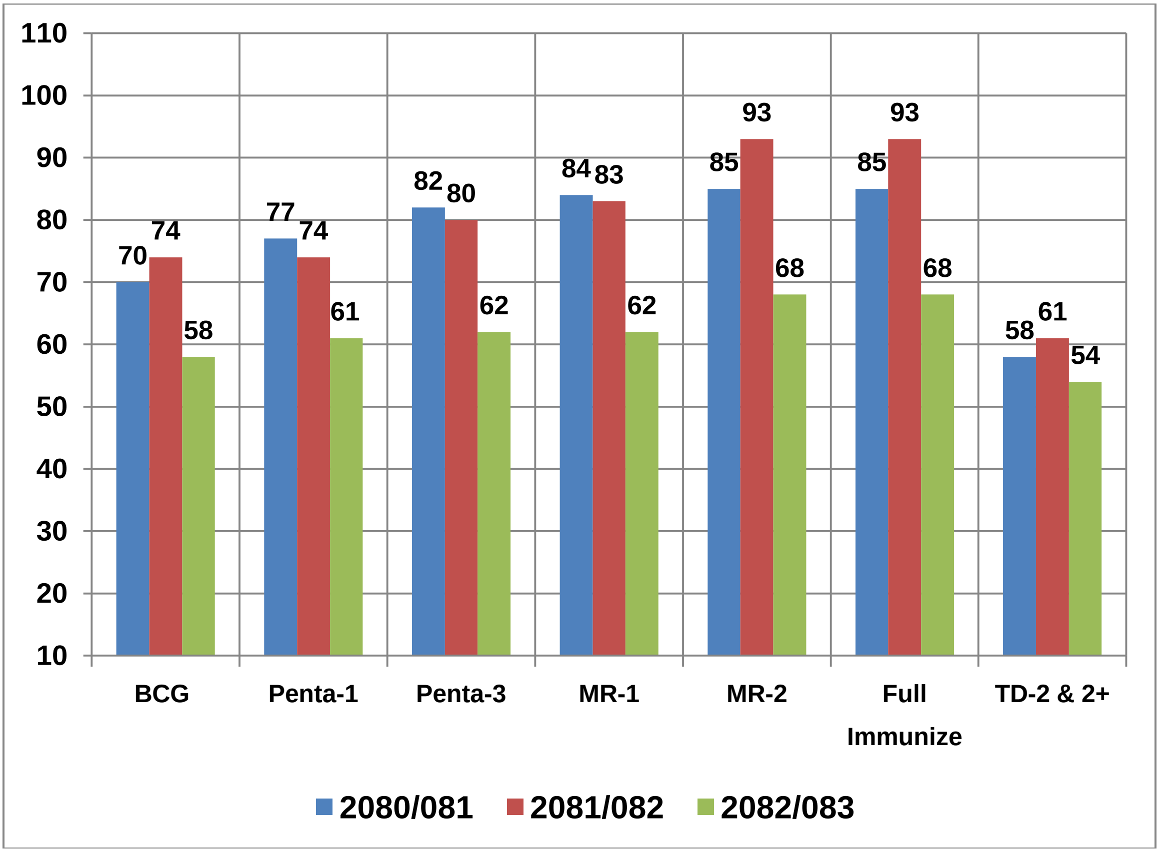

३.४ नवजात शिशु तथा बालरोगको एकीकृत व्यवस्थापन कार्यक्रम

परिचय

पाँच वर्षमुनिका बालबालिकाहरुमा देखा पर्ने मुख्य स्वास्थ्य समस्याहरुको एकीकृत रुपमा समस्या पहिचान गर्ने, मूल्याङ्कन गर्ने र वर्गीकरण गरि त्यसैको आधारमा उक्त रोगहरुको उपचार तथा व्यवस्थापन गर्ने प्रणालीलाई समुदायमा आधारित नवजात शिशु तथा बालरोगको एकीकृत व्यवस्थापन भनिन्छ।

नवजात शिशु तथा बाल रोगको एकीकृत व्यवस्थापन (Integrated Management of Neonatal and Childhood Illness) कार्यक्रमको मुख्य उदेश्य पाँचवर्ष मुनिकाबालबालिकाहरुमा प्रायःजसो देखिने रोग तथा अन्य स्वास्थ्य समस्याहरुको उपचार तथा व्यवस्थापन गरी त्यसबाट हुने मृत्यु दर घटाउनु हो। यो उमेर समुहका बालबालिकाहरु मध्ये नवजात शिशु अझ बढी जोखिममा हुने भएकोले सुरक्षित तरिकाले सुत्केरी गराउने, नवजात शिशुको अत्यावश्यक स्याहार गर्ने जस्ता पक्षलाई यो कार्यक्रमले विशेष महत्व दिएको छ।

लक्ष्य

- नवजात शिशु तथा ५ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरुको स्वास्थ्यमा सुधार गर्दै उनीहरुको जीवन रक्षा, स्वस्थ्य, बृद्धि र बिकासमा योगदान पुर्याउने र बिरामी दर तथा मृत्युदरमा उलेख्य सुधार ल्याउने ।

उदेश्यहरु

- अत्यावश्यक नवजात शिशु स्याहारलाई प्रवर्द्धन गरि नवजात शिशुहरुमा हुने बिरामी दर तथा मृत्युदर घटाउने ।
- नवजात शिशुहरुमा देखापर्ने मुख्य स्वास्थ्य समस्याहरुको व्यस्थापन गरि बिरामी दर तथा मृत्युदर घटाउने ।
- ५ वर्ष मुनिका बालबालिकामा हुनसक्ने मुख्य स्वास्थ्य समस्या तथा रोगको उचित व्यवस्थापन गरि बिरामी दर तथा मृत्युदर घटाउने ।

आई.एम.एन.सि.आई .(IMNCI) कार्यक्रम अन्तरगतका सेवाहरु

नेपालमा सन १९९७ देखि सुरु भएको CB-IMCI कार्यक्रम तथा सन २००९ मा शुरु भएको CB-NCP कार्यक्रम लाई समायोजन गर्दै CB-IMNCI कार्यक्रम प्याकेजको विकास गर्ने स्वास्थ्य तथा जनसंख्यामन्त्रालयको मिति २०७१/६/२८ को निर्णयानुसार यो समुदायमा आधारित नवजात शिशु तथा बालरोगको एकीकृत व्यवस्थापन (CB-IMNCI) कार्यक्रम प्याकेजको विकास गरिएको छ ।
यस कार्यक्रमले पाँच वर्षमुनिका बालबालिका तथा नवजात शिशुहरु बिरामी हुने मुख्य कारणहरुलाई सम्बोधन गर्दछ र बिरामी भएको अवस्थामा सो रोगको समयमै व्यवस्थापन तथा उपचार गर्ने कार्यगर्दछ । यस कार्यक्रम अन्तरगतका सेवाहरुलाई मुख्य रुपमा दुई भागमा विभाजन गरिएको छ ।

नवजात शिशु केन्द्रित सेवाहरु

- स्वास्थ्य संस्थामै प्रसूती गराउन प्रबर्द्धन गर्ने
- अत्यावश्यक नवजात शिशु स्याहार तथा प्रसूति पश्चात स्वास्थ्यकर्मीद्वारा नवजात शिशु र सुत्केरी आमाको नियमित जाँच
- ०–५९ दिनको बच्चामा व्याक्टेरीयाको सम्भावित गम्भीर संक्रमण तथा स्थानीय संक्रमणको व्यवस्थापन
- जन्मदा सास नफेरेको वा नरोएको शिशुको पहिचान तथा व्यवस्थापन
- जन्मदै कम तौल भएको शिशुको मूल्याङ्कन तथा व्यवस्थापन
- शिताङ्गको रोकथाम, मूल्याङ्कन तथा व्यवस्थापन

दुई महिनादेखि पाँचवर्ष सम्मका बालबालिकाहरुमा हुने रोगहरुको एकीकृत व्यवस्थापन

- श्वास प्रश्वास रोग
- पखाला
- दादुरा
- कुपोषण
- मलेरिया

शिशु तथा वालरोगको एकीकृत व्यवस्थापन (CB-IMNCI) कार्यक्रमका सूचकहरुको अवस्था

सुचकहरू	२०८०/०८१	२०८१/०८२	२०८१/०८२
२ महिना मुनिका उपचारको लागि आएका जम्मा शिशुहरू	६६	४०	५७
२ महिना मुनिका शिशुहरुमा स्थानीय संक्रमण (जना)	२७	६	१७
२ महिना मुनिका शिशुहरुमा गम्भीर संक्रमण (जना)	१०	५	१
२ महिना मुनिका गम्भीर संक्रमण मध्ये Gentamycin सुईको पहिलो डोज लगाएका (जना)	६	२	१
२ महिना मुनिका गम्भीर संक्रमण मध्ये Gentamycin सुईको पुरा डोज लगाएका (जना)	४	२	०
२ महिना मुनिका प्रेषण गरिएका शिशुहरु (जना)	६	५	१
२ महिना देखि ५ बर्ष सम्मका वालवालिकाहरु			
स्वासप्रस्वास रोग लागेका जम्मा वालवालिका संख्या	१५०२	१४२६	१०६५
निमोनिया नभएका पाँचवर्ष मुनिका बालबालिकाहरु संख्या	१२४०	११३५	७८६
निमोनिया भएका पाँच वर्ष मुनिका बालबालिकाहरु संख्या	३४५	२८९	२७९
कडा निमोनिया भएका पाँच वर्ष मुनिका बालबालिकाहरु	२	२	३
झाडापखाला लागेका पाँच वर्ष मुनिका बालबालिकाहरु संख्या	५३६	४१६	३७४
झाडापखाला लागेका पाँच वर्ष मुनिका बालबालिकाहरु मध्ये केहि जलबियोजन भएका संख्या	८	८	८
झाडापखाला मध्ये आउ रगत देखा परेका बालबालिका	२०	२६	१८
५ वर्ष मुनिका झाडापखालाका बिरामी मध्ये जिंक र पुनर्जलीय झोलबाट उपचार पाएकाको संख्या	५४४	४२४	३७४
प्रेषण गरिएका ५ बर्ष मुनिका बालबालिका संख्या	१५	१४	१२
बिरामी भए पश्चात फलोअपमा आएका बालबालिका संख्या	२७२	१४१	१७५
जम्मा २ महिना मुनिका शिशुको जम्मा मृत्यु	१	१	०
जम्मा २-५९ महिना बालबालिकाको जम्मा मृत्यु	२	०	१

नवजात शिशु तथा बालरोगको एकीकृत ब्यबस्थापन कार्यक्रमको प्रगति प्रतिशत

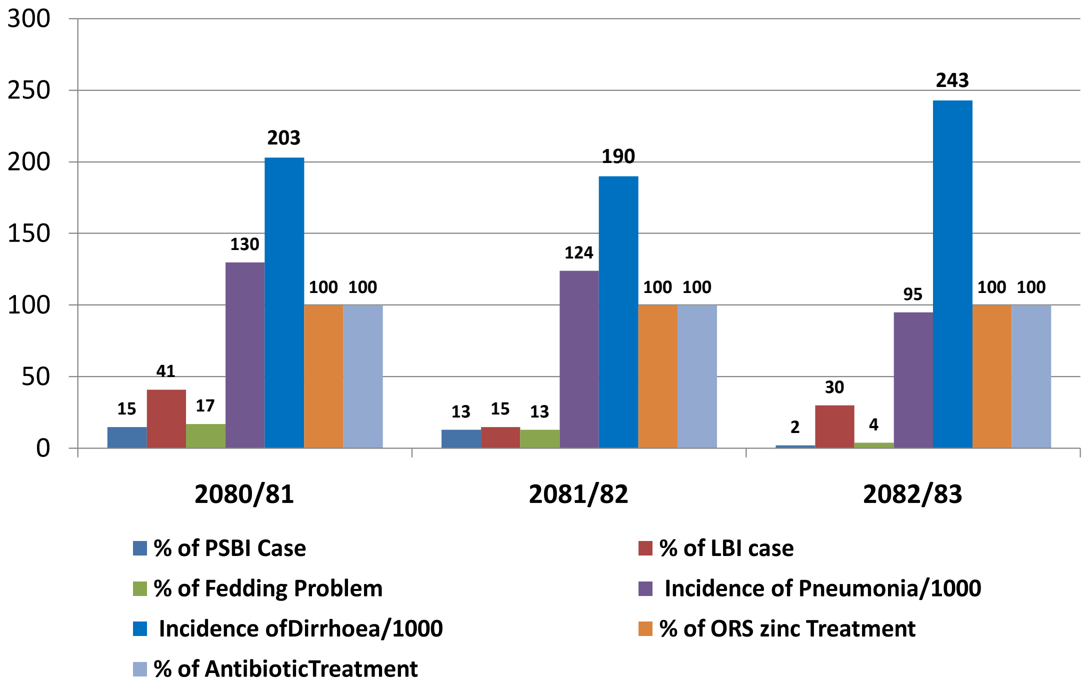

३.५ पोषण कार्यक्रम

परिचय

विश्वमा पांच वर्ष मुनिका करिव ४५ प्रतिशत बालबालिकाको मृत्यु कुपोषणको कारणले हुने गरेको अध्ययनहरुले देखाएका छन (Lancet Child Health and Nutrition Series, 2013) । नेपाल जनसांख्यिक तथा स्वास्थ्य सर्वेक्षण, २०२२ अनुसार नेपालका पाँच वर्षमुनिका बालबालिकाहरुमा २५ प्रतिशत पुड्कोपन, १९ प्रतिशत कम तौल तथा ८ प्रतिशत ख्याउटेपन रहेको छ । त्यसैगरी ६ देखि ५९ महिनाको बालबालिकामा ४३ प्रतिशत र १० देखि १९ बर्ष भित्रका किशोरीहरुमा ३९ प्रतिशत रक्त अल्पताको समस्या रहेको छ । त्यस्तै प्रजनन् (१५-४९ वर्ष) उमेरसमुहका महिलाहरुमा ३४ प्रतिशत रक्त अल्पताको समस्या रहेको अवस्था छ । विगतको तुलनामा नेपालले पोषणको क्षेत्रमा केहि प्रगति गरेको देखिन्छ ।

पाटन नगरपालिका अन्तर्गत संचालित पोषण संग सम्वन्धित कार्यक्रमहरु

- मातृशिशु तथा बाल्यकालिन पोषण (MIYCN)
- बृद्धि अनुगमन तथा परामर्श(GMP)

- आईरनको कमीबाट हुने रक्तअल्पता(Anemia)को नियन्त्रण
- भिटामिन ए को कमीको उपचार, रोकथाम र नियन्त्रण
- आयोडिनको कमीबाट हुने बिकृतिको रोकथाम
- जुकाको औषधिद्धारा परजिबिहरुको नियन्त्रण
- बिद्यालय स्वास्थ्य तथा पोषण शिक्षा कार्यक्रम
- बहुक्षेत्रिय पोषण योजना
- शिघ्र कुपोषणको एकिकृत व्यवस्थापन (IMAM)
- समुदायमा आधारित शिशु तथा बाल्यकालीन पोषणर बहूसुक्ष्म पोषण तत्व (बालभिटा)सामुदायिक प्रर्वधन कार्यक्रम (IYCF-MNP)
- बहूसुक्ष्म पोषक तत्व वितरण कार्यक्रम (Vitamin A, Deworming tablets, Iron, Iodine)
- किशोरीहरुलाई आईरन फोलिक एसिड वितरण कार्यक्रम

पोषणका सूचकहरुको अवस्था (जना)

सुचकहरू	२०८०/०८१	२०८१/०८२	२०८२/०८३
कम जन्म तौल भएका नवजात शिशुको संख्या	१३	१२	१८
पहिलो पटक तौल लिएका मध्ये सामान्य तौल भएका १ वर्ष मुनिका बालबालिकाको संख्या	४४५	४१६	४००
पहिलो पटक तौल लिएका मध्ये कम तौल भएका १ वर्ष मुनिका बालबालिकाको संख्या	४	६	९
जन्मेको ६ महिनासम्म स्तनपानमात्रै गराएको बच्चाहरूको संख्या	३९२	३१७	३०१
जन्मेको ६ महिना पुरा भएपछि ठोस आहार खुवाउन शुरु गरेका वालवालिका संख्या	३९२	३१६	३०१
पहिलो पटक बालभिटा पाएका ६-११ महिनाका बालबालिका संख्या	३५७	३४३	३४६
तेश्रो पटक बालभिटा पाएका १८-२३ महिनाका बालबालिका संख्या	२०५	२१६	२२१
गर्भवती अवस्थामा पहिलो पटक आइरन चक्की प्राप्त गरेका गर्भवती महिलाहरुको संख्या	३९७	३९२	४००

सुचकहरू	२०८०/०८१	२०८१/०८२	२०८२/०८३
गर्भवती अवस्थामा पहिलो पटक १ चक्की जुकाको औषधि प्राप्त गरेका गर्भवती महिलाहरुको संख्या	३९७	३९२	३९९
गर्भवती अवस्थामा १८० आइरन चक्की प्राप्त गरेका गर्भवती महिलाहरुको संख्या	३२१	३०७	२९४
गर्भवती अवस्थामा १८० क्याल्सियम चक्की प्राप्त गरेका गर्भवती महिलाहरुको संख्या	४२१	३०७	२९७
सुत्केरी अवस्थामा भिटामिन ए प्राप्त गरेका महिलाहरुको संख्या	२८९	२६७	२४७
सुत्केरी अवस्थामा ४५ आईरन चक्की प्राप्त गरेका महिलाहरुको संख्या	२८९	२६७	२४७
२ पटक भिटामिन क्याप्सुल पाएका ६ महिना देखि ५ बर्ष सम्मका बालबालिका संख्या	४७५४	४४८५	३८६९
२ पटक जुकाको औषधि पाएका ६ महिना देखि ५ बर्ष सम्मका बालबालिका संख्या	४२६४	४०३७	३५०२
२ पटक जुकाको औषधि खाएका बिद्यार्थी संख्या	१३९३०	१२४७७	१३०९८

पोषण कार्यक्रमको प्रगति प्रतिशत

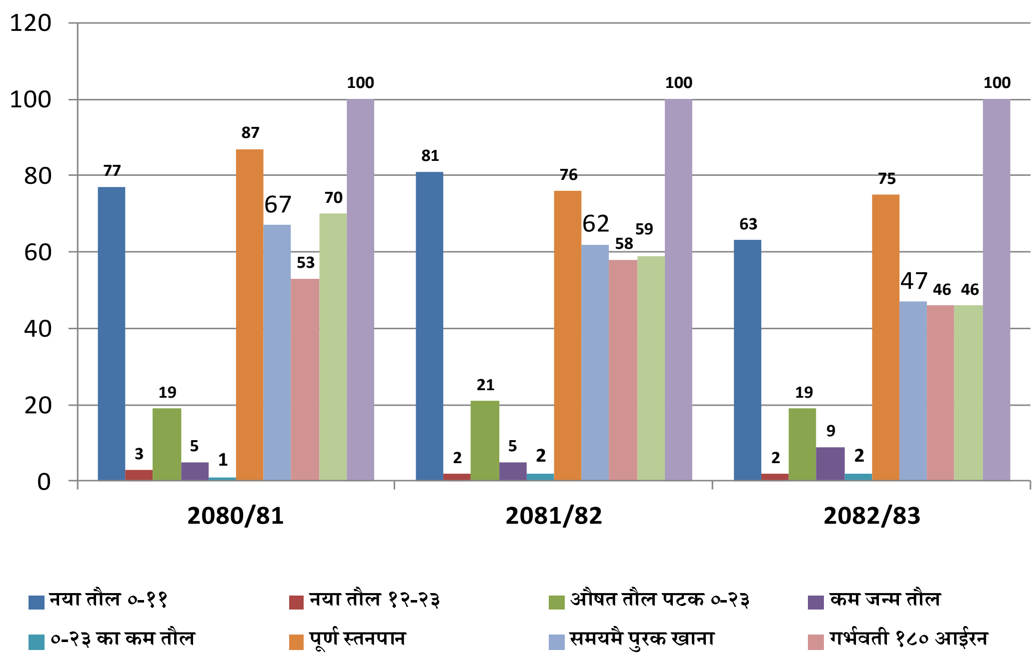

नगरपालिका अन्तर्गत पोषणमैत्री स्वास्थ्य संस्था घोषणा भएका स्वास्थ्य संस्थाहरुको विवरण

क्र.स.	पोषणमैत्री घोषणा भएका स्वास्थ्य संस्थाहरु	घोषणा भएको मिति
१	सकार स्वास्थ्य चौकी	२०८०/०३/१३
२	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र टकरे	२०८२/०३/१८
३	सिद्धेश्वर स्वास्थ्य चौकी	२०८२/०३/२१

खण्ड-४ : प्रजनन स्वास्थ्य कार्यक्रम

४.१ मातृ तथा नव शिशु स्वास्थ्य कार्यक्रम

परिचय

नेपाल सरकारद्वारा संचालित सुरक्षित मातृत्व कार्यक्रमको मुख्य उद्देश्य आमा तथा नवशिशुहरुको अवस्था तथा मृत्युदरलाई घटाउने हो । यस कार्यको लागी विभिन्न किसिमका प्रवर्द्धनात्मक तथा प्रतिकारात्मक सेवाहरु संचालन गरि गर्भावस्था, प्रसुति तथा सुत्केरी अवस्थाहरुमा उचित स्याहार पुर्याएर बिरामी तथा मृत्यु रोकथाम गर्न सकिने सबै किसिमका कारणहरुको व्यवस्थापन गरिन्छ । विभिन्न अनुसन्धानहरुका आधारमा यस्ता रोकथाम गर्न सकिने कारणहरुलाई तिन ढिलाई (सेवा लिने निर्णयमा ढिलाई, सेवाकेन्द्रमा पुग्दाको ढिलाई र सेवा पाउनमा ढिलाई) भनेर वर्गीकरण गरिएको छ ।

नेपाल सरकारले आमा तथा नवशिशुहरुको बिरामी तथा मृत्युदर घटाउनको लागि मुख्य तया निम्नलिखित रणनीतिहरुलाई लागु गरेको छ ।

- सुत्केरी तयारी तथा जटिलता व्यवस्थापनको प्रवर्धन गर्ने र यसको लागि गर्भावस्था, प्रसुति तथा सुत्केरी अवस्थामा पैसाको व्यवस्थापन, यातयातको व्यवस्थापन, रगतको व्यवस्थापन, स्वास्थ्य संस्थाको छनौट गर्ने तथा जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने ।
- चौविसै घन्टा सेवा दिने प्रसूति केन्द्रहरुको विस्तार गर्ने साथै आमा सुरक्षा कार्यक्रम (गर्भवती जाँच तथा संस्थागत प्रसूति)को प्रवर्धन गर्ने ।
- सबै जिल्लाका निश्चित ठाउँहरुमा २४ सै घण्टा सेवा दिने CEONC/ BEONC केन्द्र विस्तार गरी आकस्मिक प्रसूति सेवा विस्तार गर्ने ।

पाटन नगरपालिका भित्र सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धि मुख्य कार्यक्रम तथा गतिबिधिहरु

▪ पुर्ब प्रसूति स्याहार (ANC)	▪ सुत्केरीलाई न्यानो झोला कार्यक्रम
▪ निशुल्क आकस्मिक प्रसूति सेवा सहितको २४ घण्टा सस्थागत सुत्केरी सेवा	▪ उत्तर प्रसूति स्याहार (PNC)
▪ गर्भवतिलाई ग्रामिण अल्ट्रासाउण्ड (R-USG)कार्यक्रम	▪ गर्भवतीलाई Iron, जुकाको औषधि र टि डी खोप
▪ नवशिशु स्याहार	▪ स्वास्थ्य शिक्षा प्रबर्धन कार्यक्रम

सुरक्षित मातृत्व तथा नवशिशु स्वास्थ्य कार्यक्रमका सूचकहरुको अवस्था

सुचकहरू	२०८०/०८१	२०८१/०८२	२०८२/०८३
प्रोटोकल अनुसार पहिलो पटक गर्भवती जाँच गराएका २० बर्ष मुनिका गर्भवती महिलाहरुको संख्या	२१	३०	४१
प्रोटोकल अनुसार पहिलो पटक गर्भवती जाँच गराएका २० बर्ष माथिका गर्भवती महिलाहरुको संख्या	३२७	४०३	३५२
स्वास्थ्य संस्थामा प्रसुती भएका जम्मा संख्या	२८८	२६२	२४६
दक्ष प्रसुतिकर्मीद्वारा प्रसुति द्वारा स्वास्थ्य संस्थामा प्रसुती भएका	२०४	१८२	१७३
अन्य प्रसुतिकर्मीद्वारा प्रसुति द्वारा स्वास्थ्य संस्थामा प्रसुती भएका	८४	८०	७३
प्रोटोकल अनुसार ३ पटक सुत्केरी जाच गरेका महिला	३६०	३१३	२४०
प्रोटोकल अनुसार ४ पटक सुत्केरी जाच गरेका महिला	४१३	३१३	३२०
संस्थागत सुत्केरी मध्ये आमा सुरक्षा यातायात खर्च पाउने संख्या	२८८	२६२	२४६
संस्थागत सुत्केरी मध्ये चारपटक गर्भ जाँच गराए वापतको प्रोत्साहन पाउने संख्या	२४७	२११	२०२
सुरक्षित गर्भपतन सेवा लिने महिलाहरूको जम्मा संख्या	२०९	१९१	१६५
सुरक्षित गर्भपतन सेवा लिने मध्ये २० बर्ष मुनिका संख्या	०	१२	३
गर्भ,प्रसव र सुत्केरी अवस्थामा जम्मा मातृ मृत्यु संख्या	०	०	०
जम्मा नवजात मृत्यु संख्या	२	१	३
जम्मा मृत जन्म संख्या	४	३	२

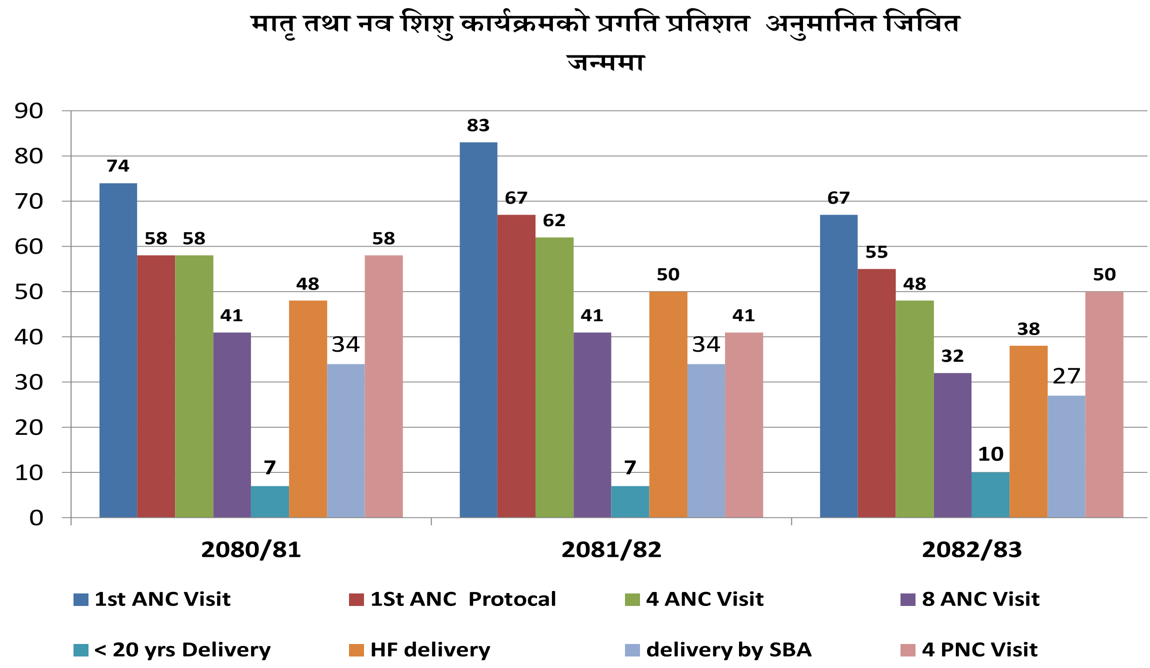

४.२ परिवार योजना कार्यक्रम

परिवार योजना भन्नाले दम्पतिको शुसुचित निणर्य द्वारा परिवारको उचित सकारात्मक व्यवस्थापनका लागि स्वेच्छिक रुपमा आवश्यकता अनुरुप परिवार नियोजनको साधन प्रयोगद्वारा उपयुक्त समयमा गर्भधारण गर्ने र निश्चित समयको गर्भान्तर राख्ने प्रयासलाई जनाउदछ । राष्ट्रिय परिवार योजना कार्यक्रमको मुख्य उदेश्य ब्यक्ति र दम्पतिहरुले उनीहरुको प्रजनन आवश्यकताहरु पूर्व शुसुचित छनौटहरुमा आधारित उपयुक्त परिवार नियोजनका बिधिहरुको प्रयोग गरेर गर्न सक्छन् भनेर सुनिश्चित गर्नु हो ।

परिवार योजना कार्यक्रमको उदेश्य

परिवार योजना कार्यक्रमको उदेश्य सबै ब्यक्ति र दम्पतिदारा परिवार योजना सेवाको शुसुचित छनौट र स्वेच्छिक उपयोग मार्फत स्वास्थ्य स्थितिमा सुधार ल्याउनु रहेको छ । थप विशिष्ट उदेश्यहरु यस प्रकार रहेका छन ।

क) सबै ब्यक्ति र दम्पतिको सुरक्षित प्रभावकारी तथा स्वीकार्य हुने गुणस्तरीय परिवार योजना सेवाको पहुच र उपयोगमा विस्तार गर्ने । बिशेष गरि दुर्गम तथा ग्रामिण क्षेत्र र परिवार योजना सेवाको धेरै अपरिपुर्त माग रहेको गरिब, दलित र अन्य सीमान्तकृत समुदायमा र पोस्टपार्टम, पोस्ट-एबोर्शन र उपयोगमा विस्तार गर्न बिशेष ध्यान केन्द्रित गर्ने ।

ख) परिवार नियोजनका साधनहरुको दिगो प्रयोग, परिवार योजना सेवाको अपरिपुर्त माग अनईच्छित गर्भधारण र परिवार योजनाका साधनहरुको प्रयोग नगर्ने अभ्यास घटाउने ।

ग) पुरुष, महिला तथा किशोरकिशोरीहरुमा परिवार योजना सेवाको पहुच बढाउन उपयुक्त बाताबरण सिर्जना गर्ने ।

घ) रणनीतिक व्यवहार परिवर्तन संचार गतिबिधि कार्यन्वयन गरेर परिवार योजना सेवाहरुको माग बढाउने ।

क) प्रजनन उमेरका मध्ये परिवार योजनाका साधनहरुका नयाँ प्रयोगकर्ताको संख्या

सुचकहरू	२०८०/०८१	२०८१/०८२	२०८२/०८३
पिल्स नया प्रयोगकर्ता संख्या	४१२	४७२	२०१
पिल्स लगातार अपनाईरहेका	६४५	६२५	११५
डिपो नया प्रयोगकर्ता	७८९	८६१	५०६
डिपो लगातार प्रयोगकर्ता	६६५	९२७	३१०
implant नया प्रयोगकर्ता	२२७	२१५	२७१
implant लगातार प्रयोगकर्ता	१९८४	१९४५	९३५
IUCD नया प्रयोगकर्ता संख्या	४०	३४	२५
IUCD लगातार प्रयोगकर्ता संख्या	४२१	४२४	४२८
कण्डम वितरण गोटा	१६७२५०	११४६४९	६६६२९

परिवार नियोजन कार्यक्रमको प्रगति प्रतिशत

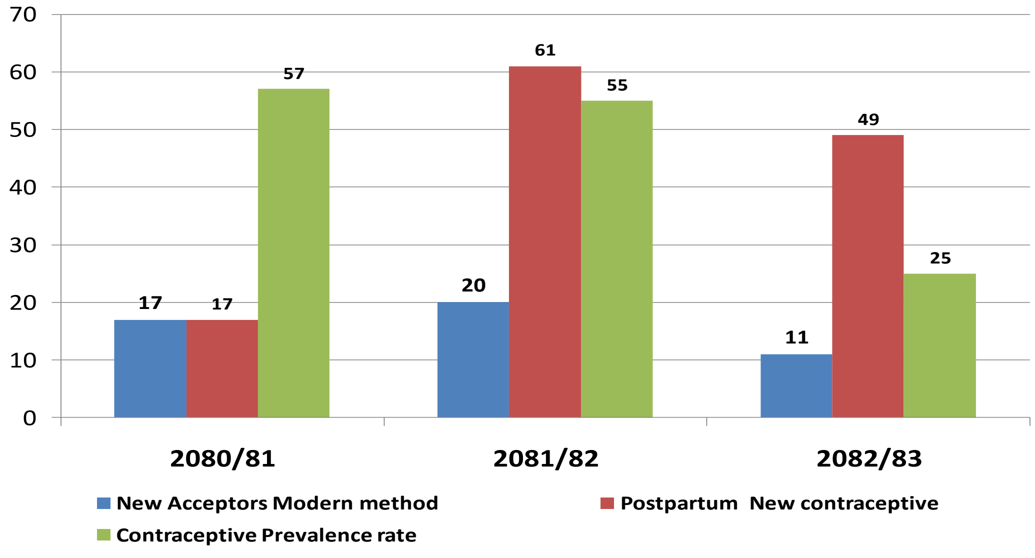

४.३ किशोर किशोरी यौन तथा प्रजनन् स्वास्थ्य कार्यक्रम

राष्ट्रिय किशोरकिशोरी यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य कार्यक्रम परिवार कल्याण महाशाखाको प्राथमिक कार्यक्रम मध्ये एक हो। साउथ एशियामा सन् २००० मा राष्ट्रिय किशोरकिशोरी स्वास्थ्य तथा विकास रणनीति भित्र्याउने नेपाल पहिलो देश हो।

बिगत ३ आ व मा किशोरकिशोरीहरु द्वारा स्वास्थ्य सेवाको उपयोग

सुचकहरू	२०८०/०८१	२०८१/०८२	२०८२/०८३
सुरक्षित गर्भपतन सेवा लिने मध्ये किशोरीहरुको संख्या	०	१२	३
पहिलो पटकजुनसुकै समय गर्भजाच गराउने मध्ये किशोरीहरुको संख्या	२५	३०	४५
प्रोटोकल अनुसार पहिलो पटक गर्भजाच गराउने मध्ये किशोरीहरुको संख्या	२३	२६	४१
प्रोटोकल अनुसार आठ पटक गर्भजाच गराउने मध्ये किशोरीहरुको संख्या	१२	८	७
परिवार योजनाका नया प्रयोगकर्ता मध्ये २० बर्ष मुनिका	३२	७	१२

नगरपालिका अन्तर्गत किशोरकिशोरीमैत्री सेवा प्रमाणीकरण भएका स्वास्थ्य संस्थाहरुको विवरण

क्र.स.	किशोर किशोरी मैत्री स्वास्थ्य संस्था	प्रमाणिकरण भएको मिति
१	सिद्देश्वर स्वास्थ्य चौकी	२०७३/०८/२१
२	सकार स्वास्थ्य चौकी	२०७६/०४/२०
३	सिद्धपुर स्वास्थ्य चौकी	२०८०/०७/२२
४	सिलंगा स्वास्थ्य चौकी	२०८०/०७/२१
५	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र टकरे	२०८०/०९/०४
६	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र पाटन	२०८०/१०/२८
७	भूमेश्वर स्वास्थ्य चौकी	२०८१/०३/१०
८	कैलपाल स्वास्थ्य चौकी	२०८२/०८/१२

४.४ गाउँघर क्लिनिक कार्यक्रम

परिचय

नेपालको स्वास्थ्य नीति १९९१ अनुसार हरेक नेपालीहरु माझ स्वास्थ्य सेवाको सहज पहुच पुर्याउन हरेक गाउँगाउँमा स्वास्थ्य चौकीहरु स्थापना गरिएको थियो र यस्ता स्वास्थ्य चौकीहरूको स्थापना मुख्यतया नागरिकको प्रतिकारात्मक, प्रतिरोधात्मक र उपचारात्मक सेवाहरुमा पहुँच बृद्धि गर्नु रहेको थियो तर बिभिन्न कारणले नागरिकको स्वास्थ्य सेवामा सहज पहुँच हुन नसक्दा वि. स. २०५१ मा स्वास्थ्य सेवालाई समुदायको नजिक पुर्याउने उदेश्यले नेपाल सरकारले प्राथमिक स्वास्थ्य गाउँघर क्लिनिक कार्यक्रम संचालनमा ल्याई दुर्गम पिछडीएका नागरिकको स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गर्ने हक्को सुनिश्चितता गरेको पाईन्छ। यस्ता गाउँघर क्लिनिहरुको संचालन सम्बन्धित स्वास्थ्य सस्थामा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीहरुले गर्दछन । स्थानीय समुदायको आवश्यकता अनुसार यस्ता क्लिनिकहरुलई निश्चित मिति, समय र स्थानमा नियमित रुपमा आयोजना गरिन्छ । गाउँघर क्लिनिकबाट निम्नलिखित विषयहरुमा प्रतिकारात्मक, प्रतिरोधात्मक र उपचारात्मक सेवाहरु प्रवाह गरिन्छ।

क) सुरक्षित मातृत्व तथा नवशिशु स्वास्थ्य

- गर्भवती, सुत्केरी तथा नवशिशुको जाच उपचार तथा परामर्श सेवा
- आईरन चक्की वितरण
- खतराको लक्षण तथा चिन्हहरुको पहिचान तथा रेफरल

ख) गाउँघर क्लिनिक रणनीति अनुसार गाउँघर क्लिनिकहरुमा उपलब्ध हुने सेवाहरु

ग) परिवार योजना

- डिपो सुई, निरोधक चक्की तथा कन्डम वितरण र निरन्तर प्रयोगको लागि अनुगमन
- परिवार योजना बारे शिक्षा तथा प्ररामर्श
- IUCD ,इम्पाल्ट तथा स्थायी बन्ध्याकरणको लागी परामर्श तथा प्रेषण
- डिफल्टर केशहरुको अनुगमन

घ) बाल स्वास्थ्य

- वृद्धि अनुगमन
- निमोनिया तथा झाडापखालाको उपचार तथा प्रेषण

ङ) स्वास्थ शिक्षा तथा परामर्श

- परिवार योजना
- मातृशिशु स्याहार

- बाल स्वास्थ
- यौनरोग/यच.आई.भि एडस,एच
- किशोरकिशोरी यौन तथा प्रजनन स्वास्थ

च) प्राथमिक उपचार

- प्राथमिक उपचार
- बिरामी जाच
- नसर्ने रोगहरु स्क्रीनिंग
- औषधि वितरण
- जटिल केशहरुको प्रेषण
- स्वास्थ्य शिक्षा तथा परामर्श सेवा

खोप तथा गाउँघर क्लिनिक कार्यक्रमको प्रगति विवरण

सूचकहरू	२०८०/०८१	२०८१/०८२	२०८२/०८३
गाउँघर क्लिनिक संचालन प्रतिशत	१००	१००	९९.५६
गाउँघर क्लिनिकबाट सेवा लिएका सेवाग्राहीको औसत जना	२०	१७	१५
गाउँघर क्लिनिक बाट सेवा लिएको जम्मा संख्या	८९०९	७९६८	६९०९
खोप क्लिनिक संचालन प्रतिशत	१००	१००	१००
खोप क्लिनिक सेवा लिएका सेवाग्राहीको औसत जना	८	८	७
खोप क्लिनिक बाट सेवा लिएका जम्मा सेवाग्राहीको संख्या	३८३५	३९३४	३३८४

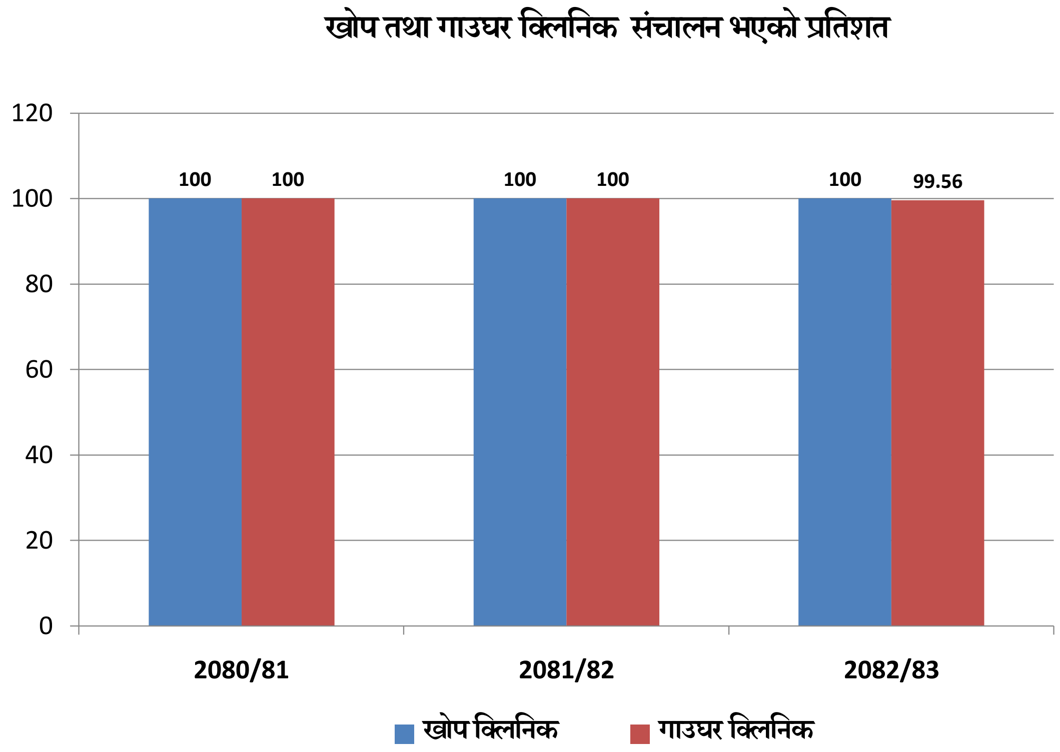

४.५ राष्ट्रिय सामुदायिक महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रम

परिचय

नेपाल सरकारले महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रम वि.स २०४५/४६ मा देशका २७ वटा जिल्लाहरुमा सुरुवात गरि ७५ वटै जिल्लाहरुमा विस्तार गरेको हो । हाल देशभरी ४८१७२, सुदूरपश्चिम प्रदेशमा ६०४२ , बैतडीमा ८३१ तथा पाटन नगरपालिका अन्तर्गत १०९ जना महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरु परिचालित छन । महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रमको छनोट स्वास्थ आमा समुहहरुबाट हुन्छ र १८ दिने आधारभूत तालिम पश्चात् औषधि बाकस, शैक्षिक सामग्रीहरु, परिवार नियोजनका साधनहरु, परिचय पत्र तथा अन्य कागजातहरु सहित कार्यक्षेत्रमा पठाइन्छ । महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रमको उद्देश्य मुख्यतया सुरक्षित मातृत्व, बालस्वास्थ्य, परिवार नियोजन तथा अन्य समुदाय स्तरिय स्वास्थ्य कार्यक्रमहरुमा पैरवी र सहयोग गर्ने हुन्छ । यसका साथै कण्डम, गर्भनिरोधक औषधि, पुर्नजलिय झोल,आइरन, भिटामिन ए, आदि आवश्यकता अनुसार वितरण गर्ने समुदायका व्यक्तिहरुलाइ स्वास्थ्य शिक्षा दिने, स्वास्थ्य सेवाहरु लिन उत्प्रेरित गर्ने कार्यहरु मुख्यतया महिला स्वास्थ्य स्वयमसेविकाहरुले गर्नुहुन्छ । महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रमले नेपालीको स्वास्थ्यमा सुधार ल्याई मातृ मृत्युदर, बाल मृत्युदर, कुल प्रजनन दर घटाउने मुख्य भूमिका रहेको छ ।

महिला स्वास्थ स्वयंसेविकाबाट प्राप्त प्रतिवेदन तथा सेवाको अवस्था

सुचकहरू	२०८०/०८१	२०८१/०८२	२०८२/०८३
आमा समूहको बैठक संचालन प्रतिशत	९७	१००	९८
महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाले प्रतिबेदन पेश गरेको प्रतिशत	९९	९७	९९
महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाले प्रति महिना प्रदान गरेको सेवाग्राहीको औसत संख्या	३२	२८	२५
महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाले प्रदान गरेको कुल संख्या	४२५०१	३५१६८	३२८६४

राष्ट्रिय सामुदायिक महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रमको प्रगति

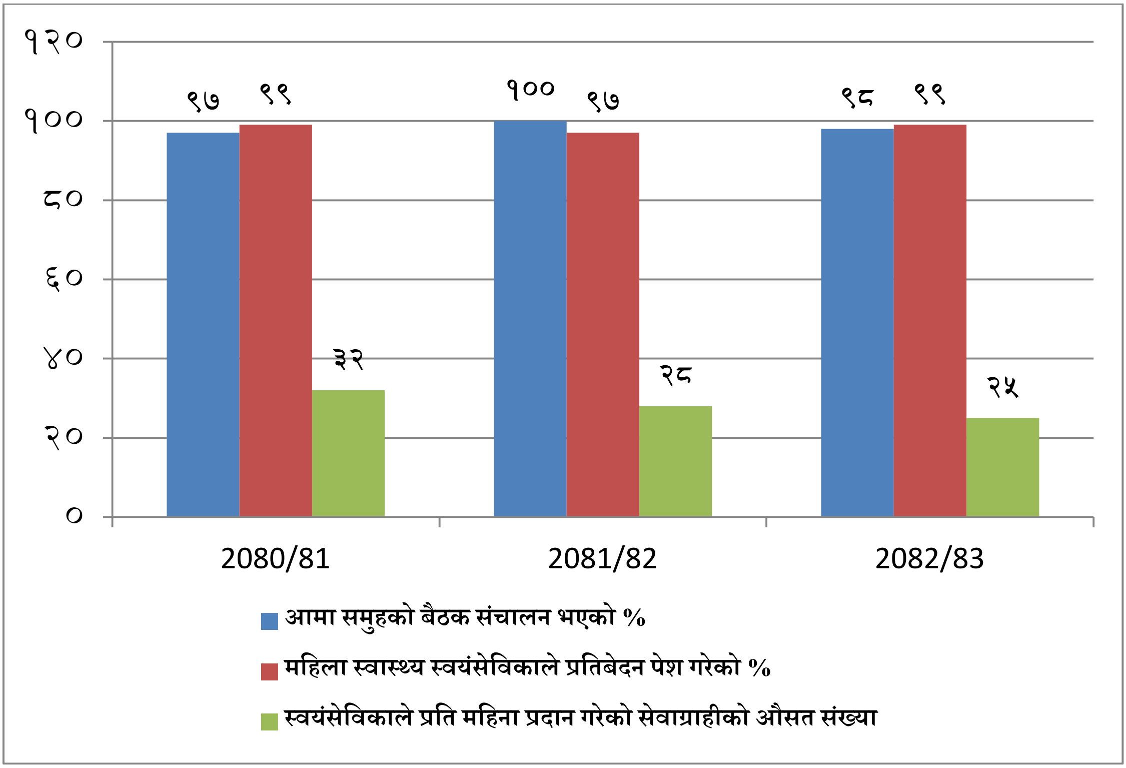

खण्ड -५ : महामारी तथा रोग नियन्त्रण

५.१ औलो रोग नियन्त्रण कार्यक्रम

परिचय

औलौ कार्यक्रम नेपालको सबै भन्दा पुरानो कार्यक्रम हो र सुदुरपश्चिम प्रदेशका सबै जिल्लाहरुमा लागु गरिएको छ। मलेरियाको जोखिम हुनुमा हाम्रो समुदायमा रहेका भेक्टरको जनसंख्या, मानिसहरुको आवतजावत, उपयुक्त तापक्रम र वातावरण, जोखिममा रहेका बस्तीहरु, आर्थिक अवस्थाले प्रभाब पार्दछ।

औलो कार्यक्रमको रणनीति २०१४–२०२५

परिकल्पना (Vision) : सन् २०२५ सम्ममा नेपाललाई औलो मुक्त बनाउने

ध्येय (Mission) :स्वास्थ्यकर्मी तथा औलोको जोखिममा रहेका समुदायलाई औलोबारे जानकारी तथा क्षमता अभिवृद्धि गर्ने।

लक्ष्य (Goal) :सन् २०२५ सम्ममा औलोबाट हुने मृत्यु संख्या शुन्यमा पुर्याउने र त्यसलाई निरन्तरता दिने। यसै लक्ष्य अनुरुप पाटन नगरपालिका का १० वटै वडाहरुमा औलो रोगका शंकास्पद बिरामीहरुको निशुल्क रुपमा रगत परिक्षण गरी अवस्था पत्ता लगाउने कार्य गरिन्छ।

औलो रोग नियन्त्रणको प्रगति विवरण

औलो नियन्त्रण कार्यक्रमका सूचकहरु	२०८०/०८१	२०८१/०८२	२०८२/०८३
औलोको रक्त नमुना संकलन संख्या	९४७	८६९	५५९
औलोको बार्षिक रक्त परिक्षण दर	३	४	२
औलोको स्लाइड नमुना पोजेटिभ दर	०.११	०.११	०
आयातित औलोरोगको प्रतिशत (नयाँ औलो रोग मध्ये)	१	१	०
स्थानीय औलोरोगको प्रतिशत (नयाँ औलो रोग मध्ये)	०	०	०
जम्मा औलो पोजेटिभ संख्या	१	१	०

५.२ क्षयरोग नियन्त्रण कार्यक्रम

परिचय

क्षयरोग विश्वमा जनस्वास्थ्यको प्रमुख समस्याको रुपमा रहंदै आएको छ। सन् १९९३ मा विश्व स्वास्थ्य संगठनले क्षयरोगलाई जनस्वास्थ्यको प्रमुख समस्याको रुपमा घोषणा गरी यसको व्यवस्थापनका लागि नयाँ नीति तथा कार्यक्रमहरुमा जोड दिदैं आएको छ। नेपालमा पनि क्षयरोग जनस्वास्थ्यको प्रमुख समस्याको रुपमा रहेको छ। गरिबी, अशिक्षा, चेतनाको कमी, आन्तरिक बसाई सराई र खुला सिमाना लगायत आदि कारणले क्षयरोगबाट संक्रमित हुने दर बढदो छ। स्वास्थ्य सेवामा सबैको समान पहुँच नभएको, सेवाको गुणस्तर तथा वितरणमा रहेका कमी कमजोरीका कारणले समेत अपेक्षित उपलब्धी हासिल गर्न कठिनाई देखिएको छ।

राष्ट्रिय रणनीतिक योजना (National Strategic Plan)

परिकल्पना (Vision): क्षयरोगमुक्त संसार (A World Free of TB)

लक्ष्य (Goal): क्षयरोगबाट हुने बिरामी दर र मृत्यूदर घटाई, रोगसर्ने प्रक्रियालाई रोकी यसलाई जनस्वास्थ्य समस्याको रुपमा रहन नदिने।

क्षयरोगका बिरामीहरुको ३ बर्षको विवरण

सूचकहरु	२०८०/०८१	२०८१/०८२	२०८२/०८३
क्षयरोग पत्ता लागेका क्षयरोग बिरामी जना	१७	२८	२४
क्षयरोग पत्ता लागेका क्षयरोग नया बिरामी जना	९	२५	२१
पुन बल्झिएका क्षयरोगका बिरामी जना	३	३	३
क्षयरोग निको भएका क्षयरोगका बिरामी जना	२४	१७	२७
क्षयरोग मृत्यु भएका क्षयरोगका बिरामी जना	२	०	१
क्षयरोग उपचार असफल भएका क्षयरोगका बिरामी	१	०	०
उपचार असफल भई पुन भर्ना भएका बिरामी संख्या	०	०	०

क्षयरोग कार्यक्रमको प्रगति प्रतिशत

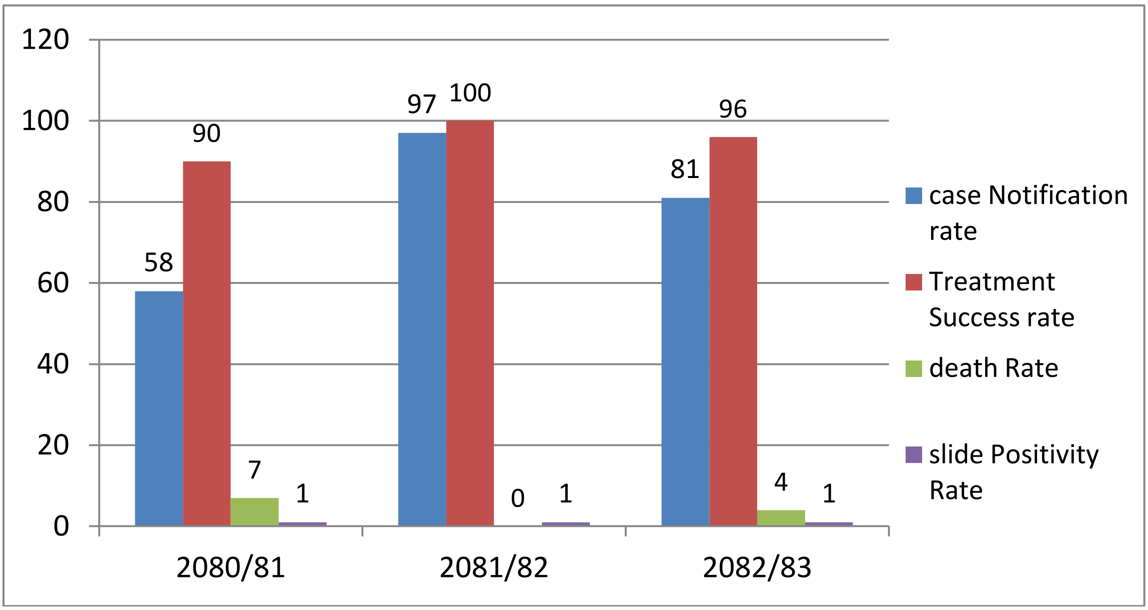

५.३ कुष्ठरोग नियन्त्रण तथा रोकथाम कार्यक्रम

परिचय

कुष्ठरोग एक प्रकारको सरुवा रोग मध्ये कम सर्ने रोग हो, यो रोग माइको ब्याक्टेरियम लेप्रे (Mycobacterium Leprae) नामक सुक्ष्म किटाणुबाट लाग्दछ । यस रोगले छाला र सतहको स्नायूमा असर गर्दछ। यस रोगलाई प्राचिनकालमा कुष्ठ, कोढ, महारोग, सुन बहिरी आदि नामले पनि चिनिन्थ्यो । समाजमा मानिसहरु देवी देवताको श्रापको प्रतिफल भनेर यस रोग देखि साह्रै डराउने गर्दथे।जसको कारण समयमै उपचार नगर्दा असमर्थता वा अङ्गभङ्ग हुन सक्छन ।

कुष्ठरोग प्राचिनकाल देखिनै मानव समाजमा परिचित हुंदै आएता पनि सन् १८७३) वि .सं .१९३० मा नर्वेका डा. गेरहार्ड हेनरीक आर्मर ह्यान्सनले यस रोगको किटाणु पत्ता लगाएका थिए। त्यसैले यसरोगलाई हयान्सन्स् डिजिज पनि भनिन्छ ।

नेपाल सरकारले वि.सं २०६६ माघ ५गते तद्अनुसार सन् २०१० जनवरी १९ मा नेपालबाट कुष्ठरोग निवारण भएको घोषणा गरेको थियो । विगतको एक दशकमा सुदुरपश्चिम प्रदेशमा कुष्ठरोगका बिरामीहरुको संख्यामा उल्लेखनिय रुपमा कमी आएता पनि कैलाली, कंचनपुर तथा अछाम जिल्लामा कुष्ठरोगको प्रिभलेन्स उच्च रहेको पाइन्छ । नेपाल सरकारद्वारा कुष्ठरोग नियन्त्रणका लागि लक्षित मुख्य कार्यक्रमहरुलाई सुदुरपश्चिम प्रदेश सरकारले पनि कुष्ठरोग नियन्त्रणका लागि संचालन गरिरहेको छ । तथापि ती कार्यक्रमहरु प्रयाप्त रहेका छैनन । कुष्ठरोग प्रति रहेको नकारात्मक धारणा र विश्वासले नै यो रोग नियन्त्रणको मुख्य चुनौतीको रुपमा रहेको छ ।

परिदृष्टि (Vision): कुष्ठरोग मुक्त नेपाल ।

ध्येय (Mission): पहुँच योग्य, र सर्भसुलभ रुपमा स्वीकार योग्य, आर्थिक रुपमा प्रभावकारी तथा पुनर्स्थापना सहितको कुष्ठरोगको रोकथाम तथा गुणस्तरीय आवश्यक सेवा निरन्तर रुपमा उपलब्ध हुनेछ ।

रणनितिक परिदृष्टि: सन् २०१६–२०२० कुष्ठरोग नियन्त्रण कार्यक्रम समग्र उपायहरुलाइ अवलम्वन गरी कुष्ठरोगको कारणबाट हुने दुष्परिणामलाई सम्बोधन गर्न दिगो प्रेषण प्रणाली स्थापना गरिनेछ र सार्वजनिक तथा निजी साझेदारीमा प्रभावितहरुको आवश्यकता अनुसारको पुनर्स्थापना गरिनेछ ।

लक्ष्य(Goal): नेपालबाट कुष्ठरोग उन्मूलन गर्ने ।

कुष्ठ रोग नियन्त्रण कार्यक्रमको प्रगति विवरण

सुचकहरू	२०८०/०८१	२०८१/०८२	२०८२/०८३
जम्मा नयाँ कुष्ठरोग लागेको संख्या (MB र PB, दुवै)	०	०	०
हाल उपचार रहेका कुष्ठरोग लागेको बिरामी संख्या	०	०	०
कुष्ठरोगको रोग प्रकोप दर (प्रति १०००० मा)	०	०	०

५.४ HIV/Aids नियन्त्रण कार्यक्रम

HIV रोकथाम, उपचार ,हेरचाहमा विश्व ब्यापी पहुच हासिल गर्ने लक्ष्य अनुसार देशभर HTC साइटहरुको बिस्तार गरी ९०-९०-९० को लक्ष्य प्राप्त गर्न रणनीतिक योजना २०१६-२०२१ शुरु गरिएको हो।

२०२० सम्ममा HIV बाट बाचिरहेका सबै व्यक्तिहरु मध्ये ९० प्रतिशतले जाच गरी आफ्नो आफ्नो अवस्था थाहा पाउने छन HIV निदान भएका मध्ये ९० प्रतिशतले Antiretroviral औषधिको सेवन गर्ने छन र सेवन गरिरहेका ब्यक्तिहरुमा भाईरल लोड ९० प्रतिशतले कम गर्ने लक्ष्य रहेको छ। जस अनुरुप पालिकाका सबै स्वास्थ्य संस्थाहरुबाट स्वेच्छिक रुपमा गर्भवती आमाहरु र अन्य सबै ब्यक्तिहरुको निशुल्क रुपमा HIV जाच गर्ने गरिन्छ भने संक्रिमित ब्यक्तिहरुलाई प्रा.स्वा.के.पाटन बाट निशुल्क रुपमा ART औषधि उपलब्ध गराइन्छ।

HIV/AIDS नियन्त्रण कार्यक्रमका सूचकहरू

सुचकहरू	२०८०/०८१	२०८१/०८२	२०८२/०८३
नयाँ एच. आइ. भी. पोजेटिभ बिरामी संख्या	३	०	०
ए. आर. टी. उपचारमा रहेका एच. आइ. भी. पिडितको संख्या	२३	३५	४०
एच. आइ. भी. परिक्षण गरेका गर्भवती महिलाहरुको संख्या	५६७	५५९	५०५
एच. आइ. भी. पोजेटिभ देखिएका गर्भवतीहरु	०	०	०
एच. आइ. भी. परिक्षण गरेका क्षयरोगका बिरामीहरुको संख्या	१७	२८	२४
एच. आइ. भी. पोजेटिभ देखिएका क्षयरोगका बिरामीहरु	०	०	०

HIV/Aids नियन्त्रण कार्यक्रम

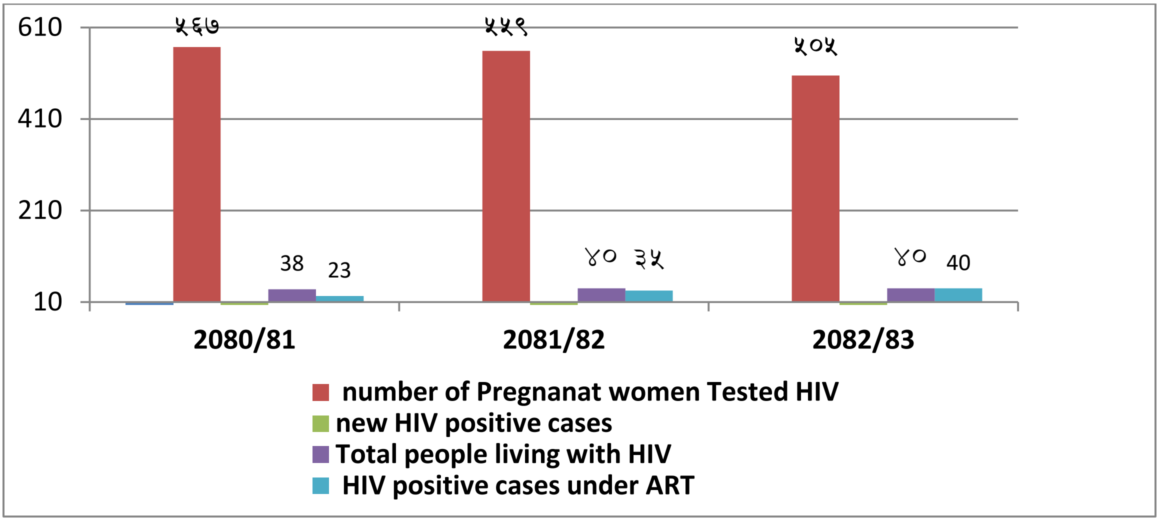

खण्ड -६ स्वास्थ्य सेवा व्यवस्थापन

स्वास्थ्य व्यवस्थापन सूचना प्रणाली

स्वास्थ्य ब्यवस्थापन सूचना प्रणाली स्वास्थ्य क्षेत्रमा कार्यरत बिभिन्न सस्थाहरु महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविका, गाऊघर क्लिनिक, खोप क्लिनिक, स्वास्थ्य चौकी, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, बिभिन्न तहका अस्पताल तथा निजि र गैह्रसरकारी सस्थाबाट दैनिक प्रदान गरिएका सेवाहरुको अभिलेख राख्ने, सूचना संकलन गर्ने, प्रशोधन गर्ने, बिश्लेषण गर्ने तथा सूचनाको विवेचना गर्ने र प्राप्त सूचनाहरुको आधारमा निर्णयमा पुग्ने प्रकृया हो । स्वास्थ्य सूचना ब्यवस्थापन प्रणालीले कार्यक्रमको योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन तथा अनुगमन एवं मुल्याकनका प्रत्येक चरणमा सूचनाको प्रयोगलाई जोड दिएको हुन्छ । स्वास्थ्य सूचना ब्यवस्थापनको माध्ममबाट योजना तर्जमा कार्यक्रमको अनगमन र मल्याङ्कन,कार्यक्रमको अवस्थाको बिश्लेषण, लक्ष्य अनुसारको प्रगति, सेवाको पहुचको अवस्था,सेवाबाट बन्चित समुहहरु, राज्यको लगानि अनुसारको उपलब्धि एव कार्ययोजना बनाएर समस्याको समाधान गर्न सहयोग गर्दछ ।

गुणस्तरीय सूचना प्राप्त गरी स्वास्थ्य संस्थाहरूको व्यवस्थापन प्रभावकारी बनाउन स्वास्थ्य तथा खाध्य स्वच्छता मन्त्रालयले आ.ब. २०५१/०५२ देखि एकीकृत स्वास्थ्य व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (Health Management Information System - HMIS) लागू गरेको हो । यस अघि विभिन्न स्वास्थ्य कार्यक्रमहरूको छुट्टाछुट्टै तवरले झण्डै ११० अभिलेख तथा प्रतिवेदन फारामहरूको प्रयोग गरि सूचना संकलन गर्ने गरिन्थ्यो जुन खर्चिलो, अव्यवहारिक तथा झंझटिलो थियो। आ.ब २०४३/०४४ मा एकिकृत परियोजना शुरु भए पश्चात स्वास्थ्य कार्यक्रमहरू एकिकरण गरिए र स्वास्थ्य क्षेत्र एकीकृत स्वास्थ्य

व्यवस्थापन सूचना प्रणालीको आवश्यकता महसुस गरियो। सोही अनुरुप आ.व. २०५१/५२ देखि स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले विगतका अभिलेख प्रतिवेदन फारामहरूलाई परिमार्जन गरि ३८ बटा अभिलेख तथा प्रतिवेदन फारामहरू तय गरी एकिकृत स्वास्थ्य सूचना व्यवस्थापन प्रणाली लागू गरिएको हो। एकीकृत स्वास्थ्य व्यवस्थापन सूचना प्रणाली अन्तरगत प्रयोग भएका अभिलेख प्रतिवेदन फारामहरू आवश्यकता अनुसार समय समयमा परिमार्जन गरी अद्याबधिक हुँदै आइरहेका छन्। आ. ब २०७०/०७१ मा व्यापक परिमार्जन गरी एकीकृत स्वास्थ्य व्यवस्थापन सूचना प्रणालीभित्र समाहित हुन नसकेका केही कार्यक्रमहरूको अभिलेख तथा प्रतिवेदनहरूलाई समेत एकीकृत गरेर यस प्रणालीलाई अझ बढी बृहत बनाईएको छ। यसले नेपाल स्वास्थ्य क्षेत्र कार्यक्रमले निर्धारण गरेका स्वास्थ्य सूचकहरूको विश्लेषण गर्न समेत सहयोग पुग्ने भएको छ।

आ. ब २०७०/७१ देखि एकीकृत स्वास्थ्य ब्यवस्थापन सूचना प्रणाली भित्र बिभिन्न कार्यक्रमसित सम्बन्धित अभिलेख तथा प्रतिवेदन फारामहरु गरि ५० किसमका अभिलेख तथा फारामहरुको ब्यस्था गरिएको छ। विगतको लिखित प्रतिवेदन गर्ने प्रकृयामा सुधार गर्दै Web Based बनाउन Software विकास तथा Internet पहूच बृद्धि गरी संस्थाहरूले प्रदान गरेको सेवाको विवरण आ.ब..२०७५/७६ देखि पालिकहरुले केन्द्रीय प्रणालीमा सोझै प्रबिष्ट गर्ने व्यवस्था समेत गरिएको छ। सन २०२१ सम्म प्रत्येक स्वास्थ्य सस्थाहरुबाट केन्द्रीय प्रणालीमा सूचना प्रबिष्ट गर्ने लक्ष्य समेत नेपाल सरकारको रहेको छ। आ.व.२०७९/८० देखि लागु हुने गरि HMIS Tool मा पुनः परिमार्जन गरि कुल ७४ वटा HMIS Tool को अवधारणा ल्याईएको छ। पाटन नगरपालिका भित्र रहेका १० वटा वडाका स्वास्थ्यकर्मीहरुलाई तालिम प्रदान गरिएको छ। प्रत्येक महिनामा दिइएको सेवा र मासिक प्रतिवेदन अनुसार प्रबिष्ट गरिएका तथ्यांकको आधारमा प्रत्येक कार्यक्रमको मासिक, अर्ध बार्षिक र बार्षिक प्रगतिको अवस्थाको बिष्लेषण गर्न सकिन्छ। सूचना प्रणाली एउटा ब्यवस्थापकीय औजार हो।

स्वास्थ्य सस्थाहरुले मासिक प्रतिवेदन Dhis-2 मा प्रविष्टको अवस्था

सि.न.	वडा /स्वास्थ्य संस्था	मासिक प्रतिवेदनको अवस्था (प्रतिशतमा)		
		२०८०/०८१	२०८१/०८२	२०८२/०८३
१	सकार स्वास्थ्य चौको	१००	१००	१००
२	सिलंगा स्वास्थ्य चौकी	१००	१००	१००
३	गुजर स्वास्थ्य चौकी	१००	१००	१००
४	भूमेश्वर स्वास्थ्य चौकी	१००	१००	१००
५	बसन्तपुर स्वास्थ्य चौकी	१००	१००	१००
६	प्रा.स्वा.सेवा केन्द्र पाटन	१००	१००	१००
७	कैलपाल स्वास्थ्य चौकी	१००	१००	१००
८	सिद्धेस्वर स्वास्थ्य चौकी	१००	१००	१००
९	आ. स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	१००	१००	१००
१०	सिद्धपुर स्वास्थ्य चौकी	१००	१००	१००
११	बयलचौरा शहरी स्वास्थ्य क्लिनिक	१००	१००	१००
१२	ढुंगेली शहरी स्वास्थ्य क्लिनिक	१००	१००	१००
१३	गुरुडा शहरी स्वास्थ्य क्लिनिक	१००	१००	१००
१४	ओदाली शहरी स्वास्थ्य क्लिनिक	१००	१००	१००
१५	उपल्लाबाटुला शहरी स्वास्थ्य क्लिनिक	१००	१००	१००
	जम्मा	**१००**	**१००**	**१००**

वडा अनुसार स्वास्थ्य संस्थाहरुले dhis 2 saftware मा रिपोर्ट प्रविष्ट गरेको अवस्था २०८२/०८३

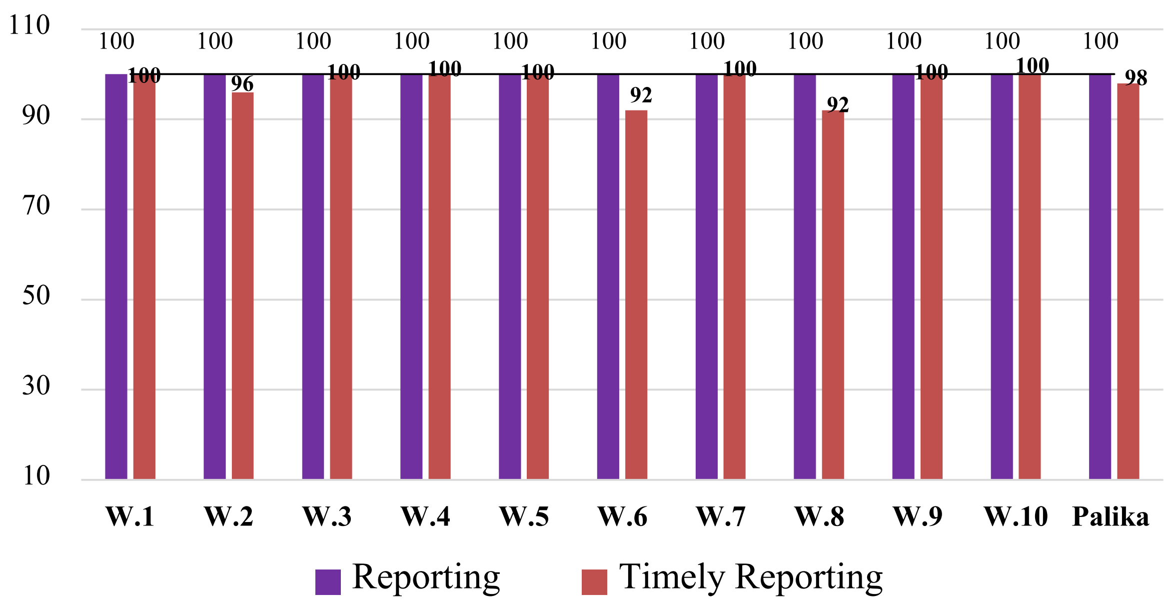

स्वास्थ्य संस्थाहरुले dhis 2 saftware मा मासिक रिपोर्ट १४ गते भित्र प्रविष्ट गरेको

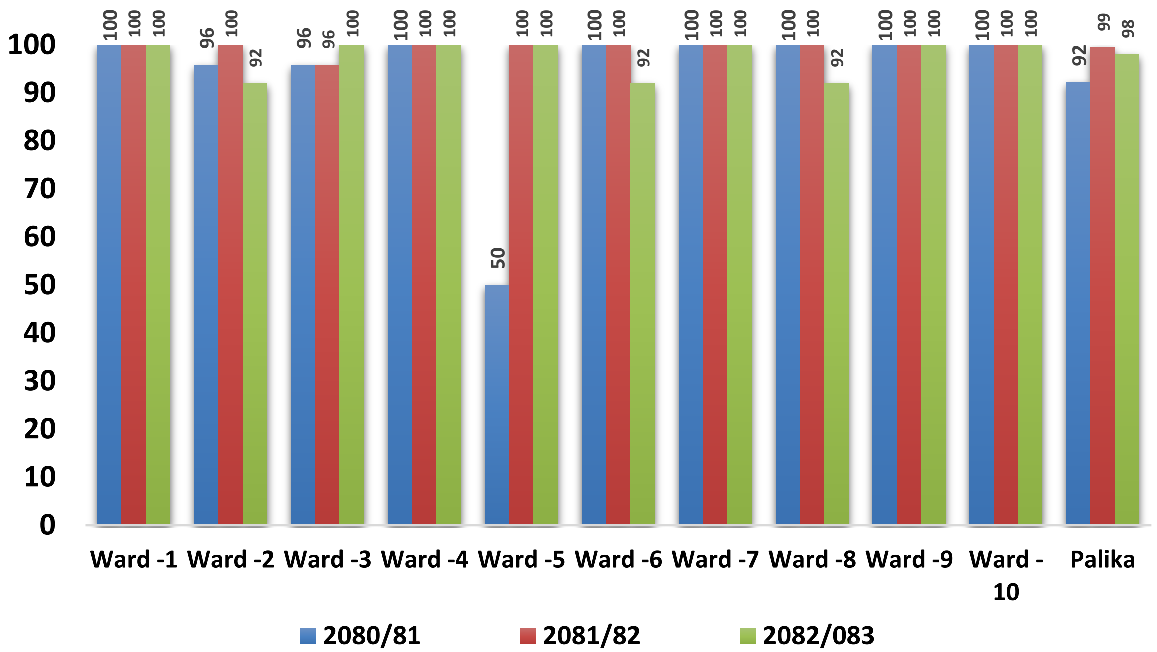

खण्ड -७ मानब शंसाधन

यस पाटन नगरपालिका अन्तर्गतका स्वास्थ्य संस्थाहरुको स्वास्थ्य जनशक्तिको अवस्था बिश्लेषण गर्दा प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा चिकित्सकको स्थायी दरवन्दी रिक्त रहेको छ । करार सेवामा चिकित्सकको पद पूर्ति गरिएको छ । साबिकका ९ वटा गाबिस हरु रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरुमा स्थायी दरबन्दी स्वीकृत रहेका छन र सोहि अनुसार केही दरबन्दी रिक्त भएको अवस्था छ । भने नया वडा मा स्थापना गरिएको आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र, नगर स्वास्थ्य क्लिनिक, सुरक्षित प्रसुति केन्द्र र अन्य अति आवश्यक जनशक्तिहरु करार सेवा बाट पूर्ति गरि सेवा संचालन गरिएको छ । नगरपालिकाको स्वास्थ्य शाखामा रहेको जनस्वास्थ्य अधिकृत र पब्लिक हेल्थ नर्सको दरबन्दी पदपूर्ति लोक सेवा आयोगबाट हुन सकेको छैन । स्वास्थ्य क्षेत्रको जनशक्तिको विवरण तल तालिकामा देखाइएको छ ।

हाल कार्यरत स्वास्थ्य जनशक्तिको अवस्था

पद	स्वीकृत दरबन्दी	पदपूर्ति	हाल कार्यरत	
			स्थायी	करार
मेडिकल अधिकृत	१	०	०	१
जनस्वास्थ्य अधिकृत	१	०	०	०
हे.अ./ज.स्वा.नि./सि.अ.हे.ब.अधिकृत	१०	१०	१०	२
स्टाफ नर्स	२	०	०	०
अ.हे.व./ सि./अ.हे.व.	१८	१८	१८	४
अ.न.मी. / सि. अ.न.मी.	१९	१४	१४	१४
रेडियोग्राफर	०	०	०	१
फार्मेसी सहायक	०	०	०	१
ल्याब असिस्टेन्ट	१	१	१	३
एम्बुलेन्स चालक	०	०	०	२
स्वीपर	०	०	०	६
कार्यालय सहयोगी	११	५	५	१५
जम्मा	**६३**	**४८**	**४८**	**४९**

७.१ नगरपालिका अन्तर्गत स्वास्थ्य तर्फ कार्यरत स्थायी कर्मचारीहरुको विवरण

सि.नं	नाम /थर	पद	स्वास्थ्य संस्था	वडानं.	सम्पर्क नम्बर	कैफियत
१	कैलाश पन्त	ज.स्वा.नी.	सकार स्वास्थ्य चौकी	१	९८४८८००७९५	
२	नरेन्द्र राज भट्टराई	सि.अ.हे.ब.	सकार स्वास्थ्य चौकी	१	९८४७२७३५४४	
३	गणेश दत्त भट्टराई	सि.अ.हे.ब.	सकार स्वास्थ्य चौकी	१	९८६८५४७५३९	
४	बिपना जिरेल	अ.न.मि.	सकार स्वास्थ्य चौकी	१	९८४३७३७३०८	
५	डम्बर सिंह रावल	का. सहयोगी	सकार स्वास्थ्य चौकी	१	९८४८४०१४१७	
६	बिर बहादुर खाती	सि.अ.हे.ब.अ.	सिलंगा स्वा.चौकी	२	९८४८४५४५८८	
७	दिपेन्द्र बहादुर चन्द	सि.अ.हे.ब.	सिलंगा स्वा.चौकी	२	९८६८५८४१३७	
८	निर्मला पन्त	सि.अ.न.मि.	सिलंगा स्वा.चौकी	२	९८६८७९८७९५	
९	हिरा दत्त भट्ट	अ.हे.ब.	सिलंगा स्वा.चौकी	२	९८४८७८१७६५	
१०	टिका दत्त पाण्डेय	का. सहयोगी	सिलंगा स्वा.चौकी	२	९८६८५६६३३१	
११	बिष्णु देब पन्त	हे.अ.	गुजर स्वास्थ्य चौकी	३	९८४८७५१६०२	
१२	किरण बिष्ट	सि.अ.हे.ब.	गुजर स्वास्थ्य चौकी	३	९८४८४९२८७०	
१३	पुस्कर राज अवस्थी	अ.हे.ब.	गुजर स्वास्थ्य चौकी	३	९८४२५९५०७५	
१४	राम दत्त पन्त	का. सहयोगी	गुजर स्वास्थ्य चौकी	३	९८६८३१४७८८	
१५	दमन्ती ऐर	ज.स्वा.नी.	भूमेश्वर स्वा.चौकी	४	९८५८७८३३१४	पालिका काज
१६	जगदीश बि.क	सि.अ.हे.ब.	भूमेश्वर स्वा.चौकी	४	९८४८७६५१४०	
१७	मिना अधिकारी	सि.अ.न.मि.	भूमेश्वर स्वा.चौकी	४	९८४८७५६६४४	
१८	जानकी भट्ट	सि.अ.न.मि.	भूमेश्वर स्वा.चौकी	४	९८६८७२४८३१	
१९	मनोज भट्ट	सि.अ..हे.ब.	भुमेस्वर स्वा .चौकी	४	९८४८७५०६०६	
२०	हरिश प्रसाद भट्ट	हे.अ.	बसन्तपुर स्वा.चौकी	५	९८६२४६५५२०	
२१	रुप बसन्त कठरिया	अ.हे.ब.	बसन्तपुर स्वा.चौकी	५	९८४८४५४४४६	
२२	गोमती चन्द	सि.अ.न.मि.	बसन्तपुर स्वा.चौकी	५	९८०५७९६५७४	
२३	सरिता चन्द	अ.न.मि.	बसन्तपुर स्वा.चौकी	५	९८६१९८९१३०	
२४	दिनेश भट्ट	अ.हे.ब.	बसन्तपुर स्वा.चौकी	५	९८६४७५६१६०	
२६	प्रेम सागर भट्ट	ज.स्वा.नी.	प्रा.स्वा.के.पाटन	६	९८४८८०३४७६	
२७	ईन्द्र सिंह बिष्ट	सि.अ.हे.ब. अ.	प्रा.स्वा.के.पाटन	६	९८४८८३६०१६	

२८	कुमारी पुस्पा महर	सि.अ.न.मि.	प्रा.स्वा.के.पाटन	६	९८६५८२९३००	
२९	हेमन्ति कठायत	सि.अ.न.मि.	प्रा.स्वा.के.पाटन	६	९८४८८००६९२	
३०	नेहा भट्ट	अनमी	प्रा.स्वा.के.पाटन	६	९८४८७८८९६५	
३१	श्याम कुवर	ब.ल्याब.अ.	प्रा.स्वा.के.पाटन	६	९८४८४२९०४८	
३२	धना पन्त	सि.अ.न.मि.	प्रा.स्वा.के.पाटन	६	९८६८७४०४३९	
३३	सुभद्रा भट्ट	अ.हे.ब.	प्रा.स्वा.के.पाटन	६	९८४८९६६११३	
३४	उद्दब सिंह केशी	का.स.	प्रा.स्वा.के.पाटन	६	९८४९८२५५४३	
३५	नरेश बहादुर चन्द	सि.अ.हे.ब. अ.	कैलपाल स्वा. चौकी	७	९८४६८९०९६२	
३६	तेज बहादुर साउद	सि.अ.हे.ब. अ.	कैलपाल स्वा. चौकी	७	९८४८६५४२४५	
३७	श्रुती कुमारी	अ.हे.व.	कैलपाल स्वा. चौकी	७	९७६९७८५०११	
३८	गीता कुमारी लुहार	अनमी	कैलपाल स्वा. चौकी	७	९८४०९०४१८१	
३९	भिम दत्त पाण्डेय	का. सहयोगी	कैलपाल स्वा. चौकी	७	९८६८८७९६८०	
४०	लक्ष्मी देबी भट्ट	सि.अ.न.मि.नी.	सिद्धेश्वर स्वा.चौकी	८	९८४८४७१११७	
४१	जय राज भट्ट	सि.अ.हे.ब.	सिद्धेश्वर स्वा.चौकी	८	९८४८४६१६१९	
४१	पदम राज बोगटी	सि.अ.हे.ब.	सिद्धेश्वर स्वा.चौकी	८	९८६५९३६६२२	
४३	सिर्जना जोशी	अनमी	सिद्धेश्वर स्वा.चौकी	८	९८४७१२४१७२	
४४	बिनोद भट्ट	ज.स्वा.नी.	सिद्दपुर स्वास्थ्य चौकी	१०	९८५८७८८६९९	
४५	दिपिका भट्ट	हे.अ.	सिद्दपुर स्वास्थ्य चौकी	१०	९८६२४८९००९	
४६	महेन्द्र बहादुरबोहरा	अ.हे.ब.	सिद्दपुर स्वास्थ्य चौकी	१०	९८६७५९३२२७	
४७	बबिता ठाकुर	अ.हे.ब.	सिद्दपुर स्वास्थ्य चौकी	१०	९८४५८०९०२६	
४८	मिना महरा	अ न मि	सिद्दपुर स्वास्थ्य चौकी	१०	९८६८७२८९००	

७.२ पाटन नगरपालिका अन्तर्गत स्वास्थ्य तर्फ करार सेवामा कार्यरत कर्मचारीहरुको विवरण

सि.नं.	नामथर	पद	कार्यरत स्वास्थ्य संस्था	वडा नं.	सम्पर्क नम्बर
१	पोष राज पाण्डेय	अहेब	बयलचौरा शहरी स्वा.क्लिनिक	१	९८४८४६०२७१
२	निर्मला अवस्थी	अ.न.मि.	बयलचौरा शहरी स्वा.क्लिनिक	१	९८६८५९२८१६
३	मोहन लाल भट्टराई	कार्यालय सहयोगी	बयलचौरा शहरी स्वा.क्लिनिक	१	९८६५९६७३०८
४	दमन्ती भट्टराई	अ.न.मी.	सकार स्वास्थ्य चौकी	१	९८६३३०१३६४
५	दिपक सिंह बोहरा	ल्याब असिस्टेन्ट	सकार स्वास्थ्य चौकी	१	९८४८७१८३१८
६	मिना भट्टराई	अ.न.मी.	सकार शहरी स्वा.क्लिनिक	१	९८४८६२७८०३
७	निशा भट्टराई	स्वीपर	सकार शहरी स्वा.क्लिनिक	१	९८४८७१३२६५
८	भुवन भटराई	हे. अ.	पदमपुर शहरी स्वा.क्लिनिक	६	९८४१७१५४८४
९	निरा बोहरा	स्वीपर	पदमपुर शहरी स्वा.क्लिनिक	१	९७४६२६६५८०
१०	दुर्गा अवस्थी पन्त	अनमी	ढुंगेली शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	२	९८४८८४५२९०
११	जयन्ति भट्ट पन्त	कास	ढुंगेली शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	२	९७४८८९६६१७
१२	सोभा रेग्मी पन्त	कास	ढुंगेली शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	२	९८६५९६६३९६
१३	माधवी जोशी पन्त	स्वीपर	सिलंगा स्वास्थ्य चौकी	२	९८४२८८८३३१
१४	लक्ष्मी लुहार	अनमी	गुजर स्वास्थ्य चौकी	३	९८६८८६६८१५
१५	नरेश कोलि	अहेब	गुरुडा शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	३	९८४८८२७३२५
१६	सावित्री शाही चन्द	अनमी	गुरुडा शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	३	९८६८४२७२२९
१७	माधवी केशी	कार्यालय सहयोगी	गुरुडा शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	३	९८६५५७०१९५
१८	कलावती महरा	अनमी	कुड़ी शहरी स्वा.क्लिनिक	४	९८६५५५८०२९
१९	जानकी बिष्ट	स्वीपर	कुड़ी शहरी स्वा.क्लिनिक	४	९८६५८०८६८६
२०	नन्दा कुमारी ऐरी	स्वीपर	चिल्लेपानी श. स्वा.क्लिनिक	४	९७४५३२५२९९
२१	जयन्ती महरा	स्वीपर	भुमेस्वर स्वास्थ्य चौकी	४	९७६४२१३४६३
२२	रमेश बडू	कार्यालय सहयोगी	बसन्तपुर स्वास्थ्य चौकी	५	९८४४१३६८९०
२३	गीता चन्द	अनमी	देवल शहरी स्वा.क्लिनिक	५	९८६६१०९८६९
२४	पुस्पा भाट ठगुन्ना	स्वीपर	देवल शहरी स्वा.क्लिनिक	५	९८६५६५००१८
२५	पशुपति सिंह	अनमी	ओदाली शहरी स्वा.क्लिनिक	५	९८४८६०२६४१
२६	गीता बिक	कास	ओदाली शहरी स्वा.क्लिनिक	५	९७४६२६६५३६
२७	डा अमित निराला	मेडिकल अधिकृत	प्रा.स्वा.के. पाटन	६	९८६२३०४६८९
२८	प्रबिण बिक	फार्मेसी सहायक	प्रा.स्वा.के. पाटन	६	९८४८८०३४०३
२९	बिरेन्द्र कोली	रेडियो ग्राफर	प्रा.स्वा.के. पाटन	६	९७४३५१६९८३

३०	अनिता कुमारी के सि	अ.न.मी.	प्रा.स्वा.के. पाटन	६	९८४२२०१८२५
३१	संगीता साउद	ल्याब असिस्टेन्ट	प्रा.स्वा.के. पाटन	६	९८४८५२१८१६
३२	कौशिला साउद	अनमी	प्रा.स्वा.के. पाटन	६	९८४८९८०२२२
३३	भुवन भण्डारी	एम्बुलेन्स चालक	प्रा.स्वा.के. पाटन	६	९८६००३५६५१
३४	रोशन कुमार केशी	कार्यालय सहयोगी	प्रा.स्वा.के. पाटन	६	९८४७१०७७०६
३५	बिमला बि.क.	स्वीपर	कैलपाल स्वास्थ्य चौकी	७	९७४४३५१६८०
३६	प्रकाश सिंह खत्री	अहेब	उपल्लाबाटुला शहरी स्वास्थ्य	७	९८६२४६१२९५
३७	पुस्पा कुमारी भट्ट	अनमी	उपल्लाबाटुला शहरी स्वास्थ्य	७	९८६८४६३७७१
३८	रत्ना ठगुन्ना	कार्यालय सहयोगी	उपल्ला बाटुला शहरी स्वास्थ्य	७	९८४२४१०४६३
३९	माधवी भट्ट	अनमी	सिद्धेश्वर स्वास्थ्य चौकी	८	९८४८८६४२०८
४०	बिनोद अवस्थी	ल्याब असिस्टेन्ट	सिद्धेश्वर स्वास्थ्य चौकी	८	९८६८७३८१८२
४१	कृष्ण सिंह भाट	कार्यालय सहयोगी	सिद्धेश्वर स्वास्थ्य चौकी	८	९८६५८८६५५५
४२	लोकेन्द्र बिष्ट	एम्बुलेन्स चालक	सिद्धेश्वर स्वास्थ्य चौकी	८	९८४३७६१८५५
४३	यसोदा भट्ट	अ .न .मि.	ज्याफु शहरी स्वा.क्लिनिक	८	९८६५९७५५०४
४४	चादनी बोहरा	स्वीपर	ज्याफु शहरी स्वा.क्लिनिक	८	९८६८५५०१६६
४५	प्रकाश भट्ट	हे .अ.	आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र टकरे	९	९८४८८८८९८५
४६	पारस ऐर	अ.हे.ब .	आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र टकरे	९	९८६४७५६५६७
४७	लक्ष्मी ऐर	अ .न .मि.	आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र टकरे	९	९८६३३६४३३०
४८	हिरा भाट	कार्यालय सहयोगी	आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र टकरे	९	९८६४२९४९४५
४९	माया भट्ट	स्वीपर	सिद्दपुर स्वास्थ्य चौकी	१०	९७६९८८९३१६

खण्ड : ८ वडा अनुसारको प्रगति विवरण

८.१ आ.ब. २०८२/०८३ मा स्वास्थ्य संस्था अनुसार प्रसुती तथा जम्मा सेवाग्राहीको विवरण

सिनं.	स्वास्थ्य संस्था	जम्मा स्वास्थ्यकर्मी	अमी.न.	प्रसुती भएका जना	सेवा लिएका संख्या				प्रति स्वास्थ्यकर्मी प्रतिदिन सेवा ग्राही
					स्वास्थ्य संस्था	खोप क्लिनिक	गाउघर क्लिनिक	कुल जम्मा	
१	सकार स्वास्थ्य चौकी	6	2	5	4888	335	660	5883	4
२	सिलंगा र स्वास्थ्य चौकी	4	0	11	2333	201	627	3161	3
३	गुजर स्वास्थ्य चौकी	4	1	11	2274	305	340	2919	3
४	भूमेश्वर स्वास्थ्य चौकी	4	1	25	3406	395	885	4686	4
५	बसन्तपुर स्वास्थ्य चौकी	5	1	8	1819	217	248	2284	2
६	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र पाटन	15	5	57	13904	714	1035	15653	4
७	कैलपाल स्वास्थ्य चौकी	4	1	17	2433	249	414	3096	3
८	सिद्धेश्वर स्वास्थ्य चौकी	6	3	53	8161	466	663	9290	6
९	आधारभूत स्वा केन्द्र टकरे .	3	1	1	2740	252	674	3666	4
१०	सिद्धपुर स्वास्थ्य चौकी	5	1	16	2231	250	1363	3844	3
११	बयलचौरा शहरी स्वा क्लिनिक.	2	1	10	2200			2200	4
१२	ढुंगेली शहरी स्वा.क्लिनिक	1	1	0	636			636	2
१३	गुरुडा शहरी स्वा. क्लिनिक	2	1	1	1017			1017	2
१४	ओदाली शहरी स्वा. क्लिनिक	1	1	2	1790			1790	6
१५	उपल्लाबाटुला श.स्वा. क्लिनिक	2	1	2	1161			1161	2
१६	सकार शहरी स्वा. क्लिनिक	1	1	5	148			148	1
१७	पदमपुर शहरी स्वा.क्लिनिक	1	0	9	1185			1185	4
१८	चिल्लेपानी श.स्वा. क्लिनिक	1	0	2	311			311	1
१९	कुडी ढकाली श. स्वा. क्लिनिक	2	1	5	265			265	0
२०	देवल शहरी स्वा.क्लिनिक	1	1	4	202			202	1
२१	ज्याफू शहरी स्वा. क्लिनिक	1	2	2	640			640	2
जम्मा		71	26	246		3384	6909	64037	3

८.२ वडा अनुसार खोप पाएका बालबालिकाहरुको संख्या :

Wada	BCG	Penta-3	PCV - 3	MR 1st	JE	MR-2	पूर्ण खोप	HPV	TD 2 & 2+
1	34	34	40	40	52	47	47	41	43
2	26	29	19	19	19	22	22	14	23
3	30	34	40	40	36	35	35	35	30
4	47	45	50	50	56	50	50	19	47
5	28	26	27	27	22	27	27	40	25
6	74	83	73	73	73	85	85	65	90
7	24	35	35	34	33	32	32	18	22
8	54	49	49	55	50	57	57	17	68
9	29	32	32	25	27	30	30	38	28
10	26	26	26	34	36	37	37	26	29
Total	**372**	**393**	**393**	**397**	**404**	**422**	**422**	**313**	**405**

८.३ वडा अनुसार बि.सि.जी. खोपको कभरेज प्रतिशत

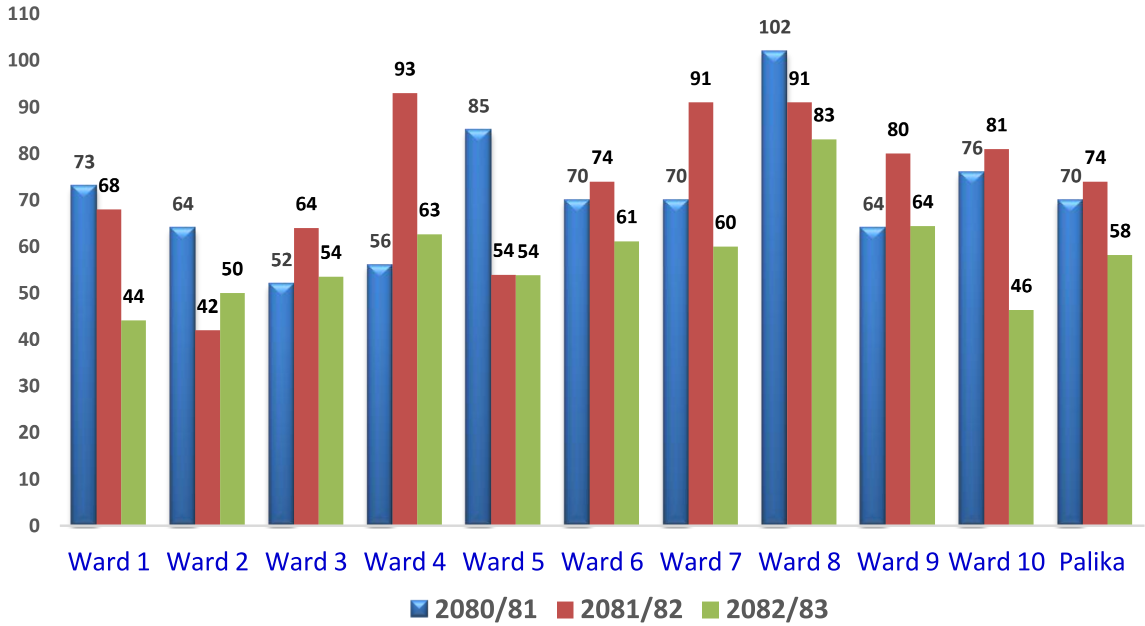

८.४ वडा अनुसार पेन्टा पहिलो खोपको कभरेज प्रतिशत

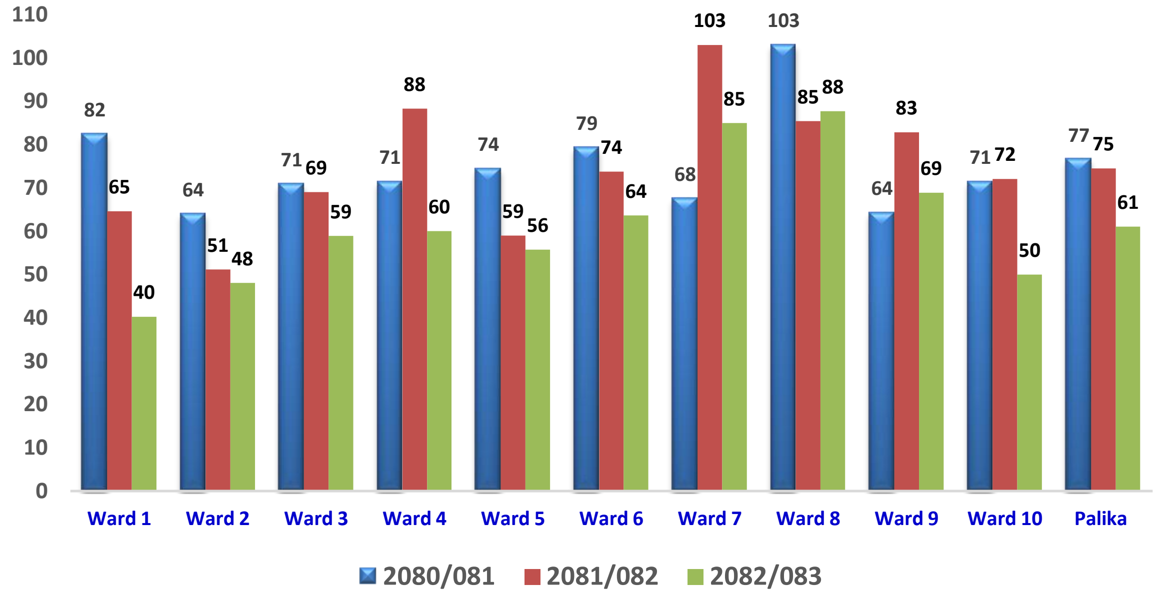

८.५ वडा अनुसार पेन्टा तेस्रो खोपको कभरेज प्रतिशत

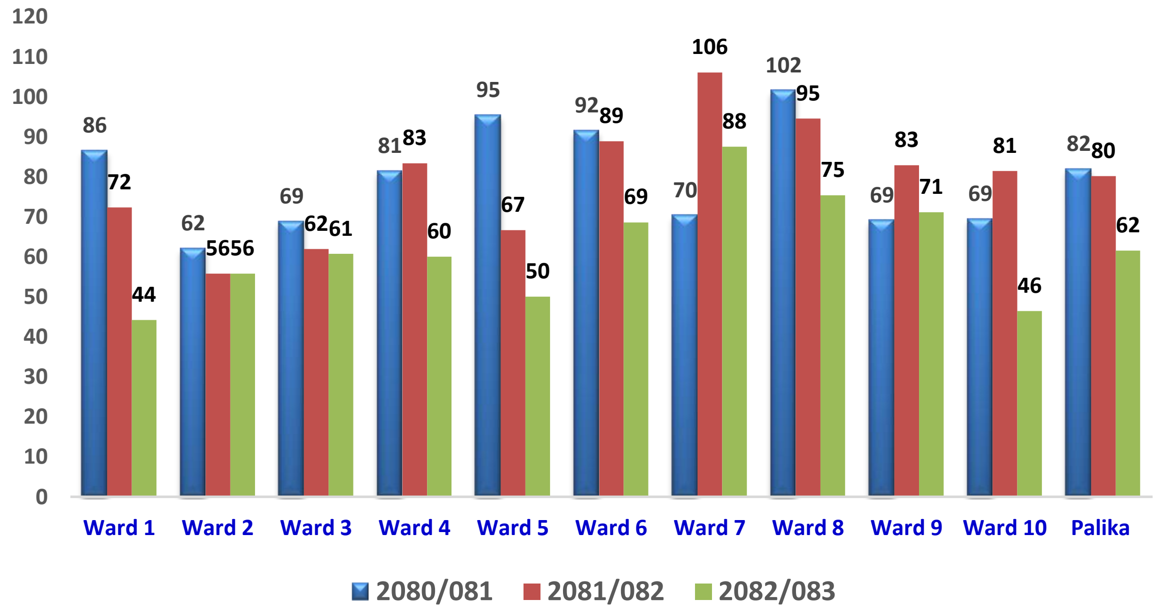

८.६ वडा अनुसार दादुरा रुबेला पहिलो खोपको कभरेज प्रतिशत

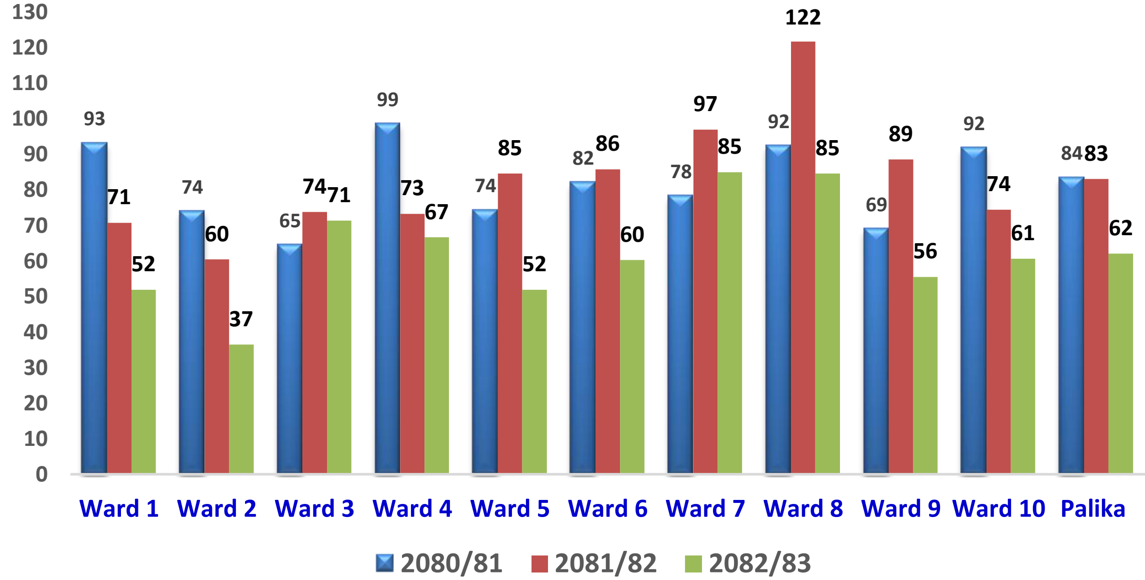

८.७ वडा अनुसार दादुरा रुबेला दोश्रो खोपको कभरेज प्रतिशत

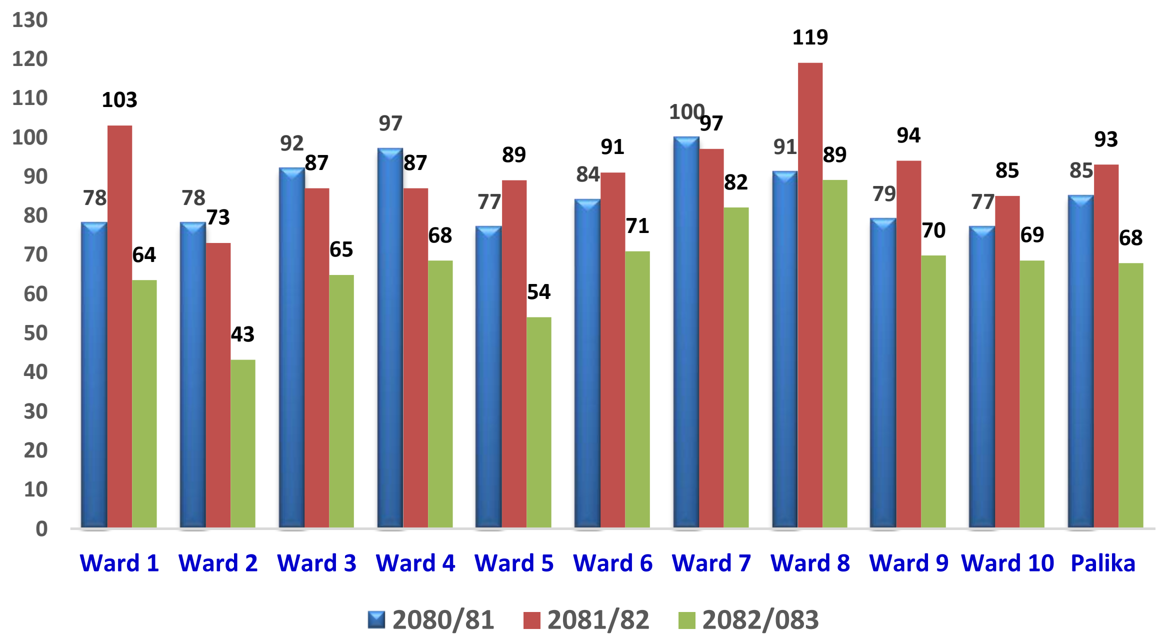

८.८ वडा अनुसार पेन्टा पहिलो को तुलनामा दादुरा रुबेला दोश्रो खोपको ड्रपआउट प्रतिशत

S.NO	Name of Health Post	2080/081	2081/082	2082/083
1	Sakar Health Post	8.2	-52.38	-51.61
2	Silanga Health Post	-18.75	-36.36	12
3	Gujar Health post	-29.41	-20.69	-6.06
4	Bhumeswor health Post	-34	5.66	-11.11
5	Basantapur Health post	-3.13	-43.48	6.9
6	Primary Health Centre Patan	-4.76	-20.55	-10.39
7	Kailpal Health Post	-48	8.82	5.88
8	Siddheswor Health Post	13.24	-31.91	0
9	Basic Health Service Centre Takare	-22.22	-10.34	3.23
10	Siddhapur HP	-2.86	-9.68	-32.14
	Palika	**-9.6**	**-19.84**	**-8.21**

८.९ वडा अनुसार २ भन्दा बढी टि.डी. खोप लगाउने गर्भवती महिलाहरुको प्रतिशत

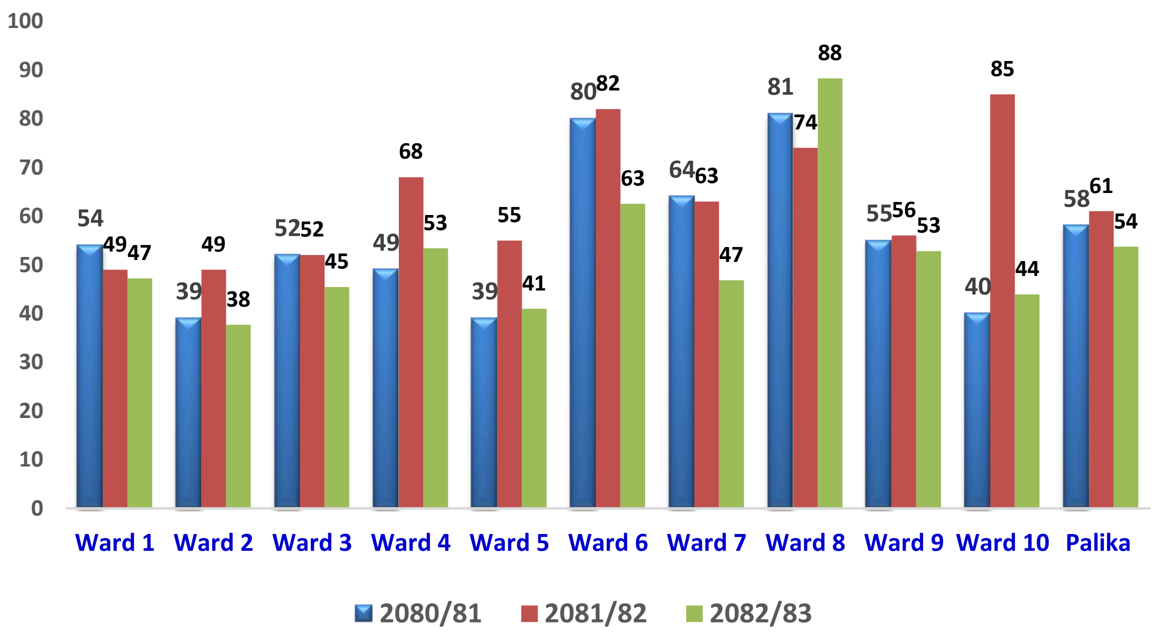

८.१० वडा अनुसार पोषण सेवा प्राप्त गर्नेहरुको बिबरण २०८२/०८३

S.NO	Name of Health Post	Vit-A Child	Albz-Child	Alba-student	Albz-preg.	Preg.180 Irion	180 Calcium	GM Reg. 0-11 month	Low. Wt (New)
1	Sakar Health Post	463	419	1516	42	35	35	42	0
2	Silanga Health Post	273	252	840	23	16	16	28	0
3	Gujar Health post	333	303	1631	35	19	22	31	4
4	Bhumeswor H. Post	496	447	1268	53	40	40	47	2
5	Basantapur H .Post	249	219	900	24	19	19	31	0
6	PHCC Patan	765	692	2817	72	66	66	83	1
7	Kailpal Health Post	232	202	689	23	11	11	31	0
8	Siddheswor H. Post	461	411	908	69	47	47	53	1
9	Basic H. C.Takare	315	283	1489	30	24	24	27	0
10	Siddhapur H. Post	302	273	1040	29	17	17	27	1
	Total	3889	3502	13098	400	294	297	400	9

८.११ वडा अनुसार पहिलो पटक तौल लिएका ०-११ महिनाका बालबालिकाहरुको प्रतिशत

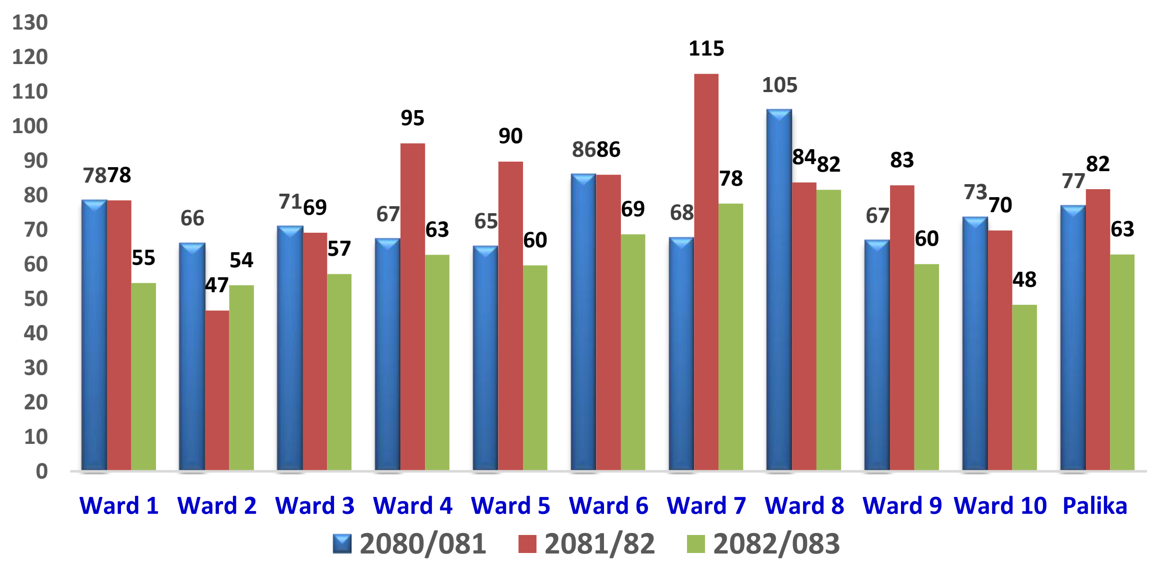

८.१२ वडा अनुसार २३ महिना सम्मका बालबालिकाहरुले औषत तौल लिएको पटक

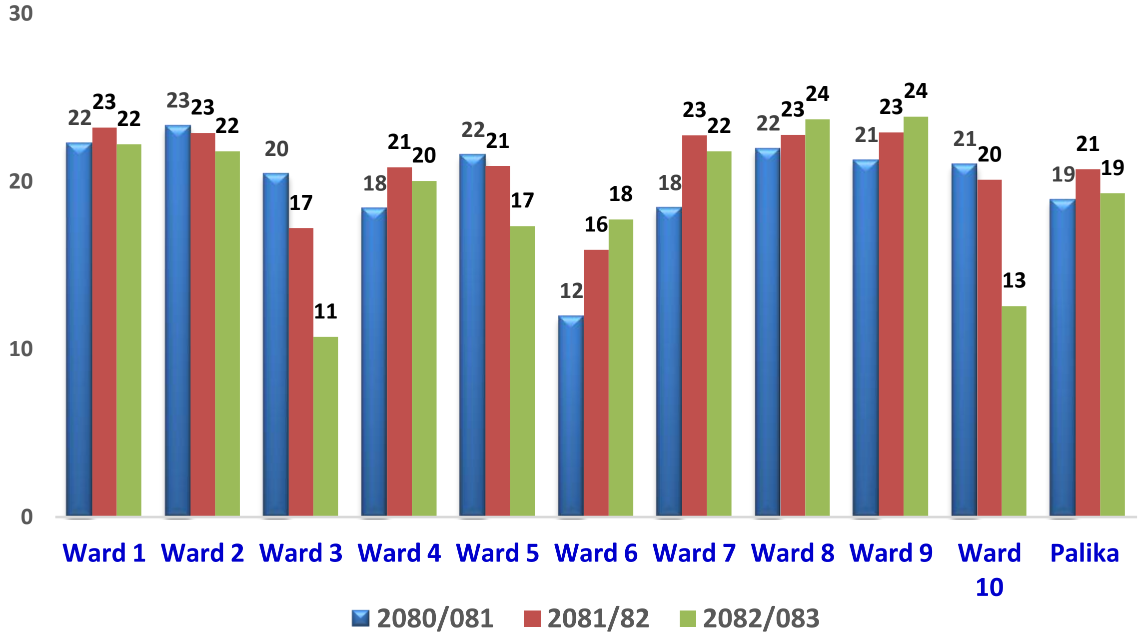

८.१३ वडा अनुसार १०-१९ बर्षका किशोरीहरुलाई आईरन चक्की खुवाएको प्रतिशत २०८२/०८३

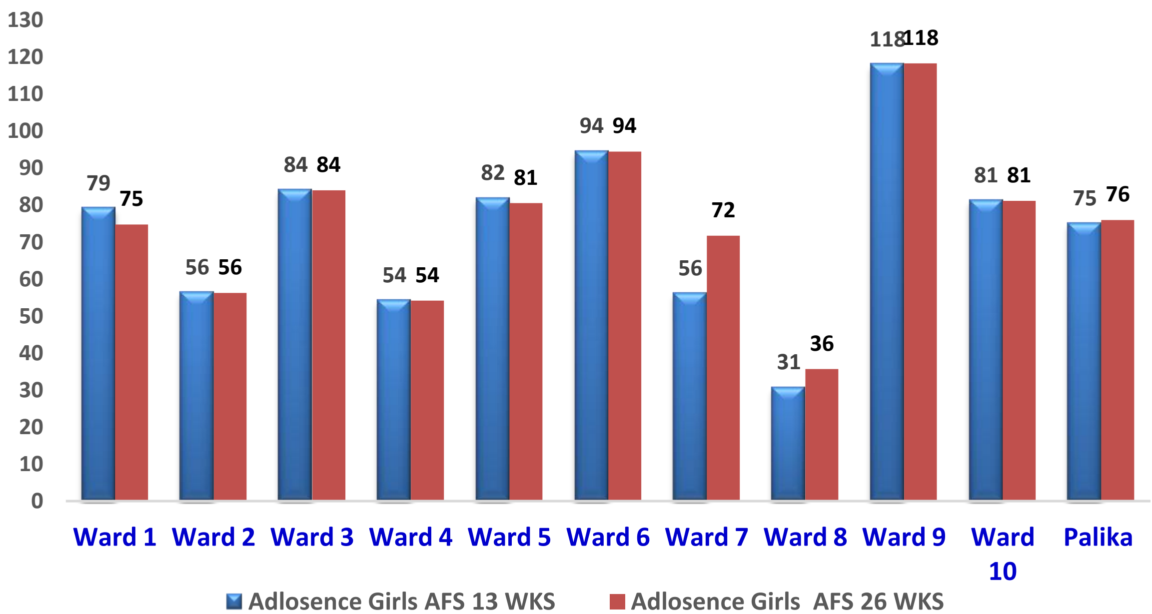

८.१४ वडा अनुसार २ बर्ष मुनिका बालबालिकाहरुले बालभिटा पाएको प्रतिशत

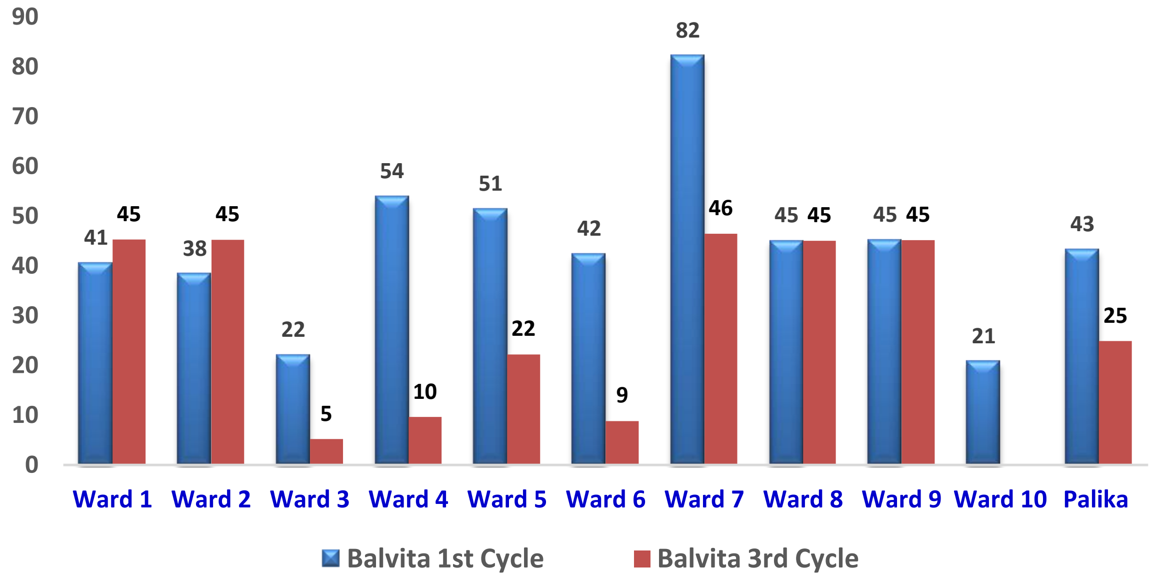

८.१५ वडा अनुसार बाल रोगको एकीकृत ब्यबस्थापन सेवा लिएका बालबालिका संख्या

S.NO	Name of Health Post	Total Patient 2-59months	Pneumonia	< 2m. Total	PSBI	LBI
1	Sakar Health Post	419	27	3		1
2	Silanga Health Post	214	39	0		
3	Gujar Health post	111	11	1		1
4	Bhumeswor health Post	218	3	0		
5	Basantapur Health post	230	15	3		
6	Primary Health Centre patan	569	45	13		
7	Kailpal Health Post	202	22	0		
8	Siddheswor Health Post	630	113	35	1	14
9	Basic Health Centre Takare	117	2	1		1
10	Siddhapur Health post	167	2	0		
	Palika Total	**2877**	**279**	**57**	**1**	**17**

८.१६ वडा अनुसार परिवार योजनाका अस्थायी साधन प्रयोगकर्ता संख्या २०८२/०८३

S.NO	Name of Health Post	पिल्स	डिपो	ईम्पप्लान्ट	आई.डी.सी.यु.	ECP	Condom Gota
1	Sakar Health Post	20	28	145	208	4	8750
2	Silanga Health Post	3	31	84	8	19	7900
3	Gujar Health post	17	9	30	2		3427
4	Bhumeswor health Post	7	33	95	26	12	11750
5	Basantapur Health post	11	30	29	2	21	4639
6	PHCC Patan	0	58	196	128		5040
7	Kailpal Health Post	6	24	43	24	1	4881
8	Siddheswor Health Post	3	50	241	29		6170
9	Basic Health Centre Takare	11	17	33	0		12670
10	Siddhapur HP	38	30	39	1		1502
	Palika Total	**116**	**310**	**935**	**428**	**57**	**66729**

८.१७ वडा अनुसार परिवार योजनाका अस्थायी साधन नया प्रयोगकर्ताको प्रतिशत

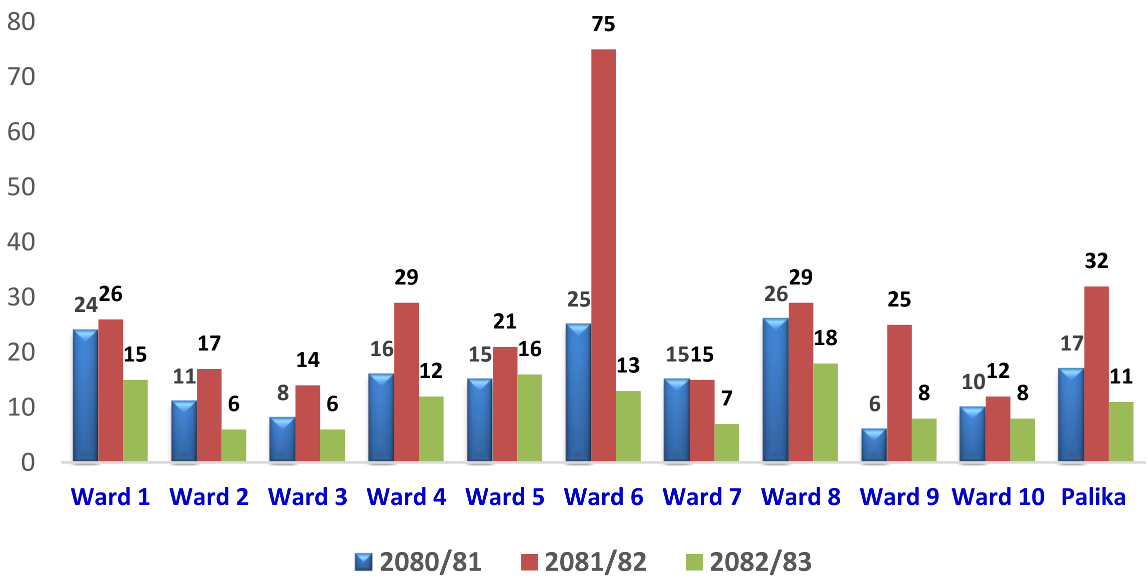

८.१८ वडा अनुसार परिवार योजनाका अस्थायी साधन कुल प्रयोगकर्ताको प्रतिशत २०८२/०८३

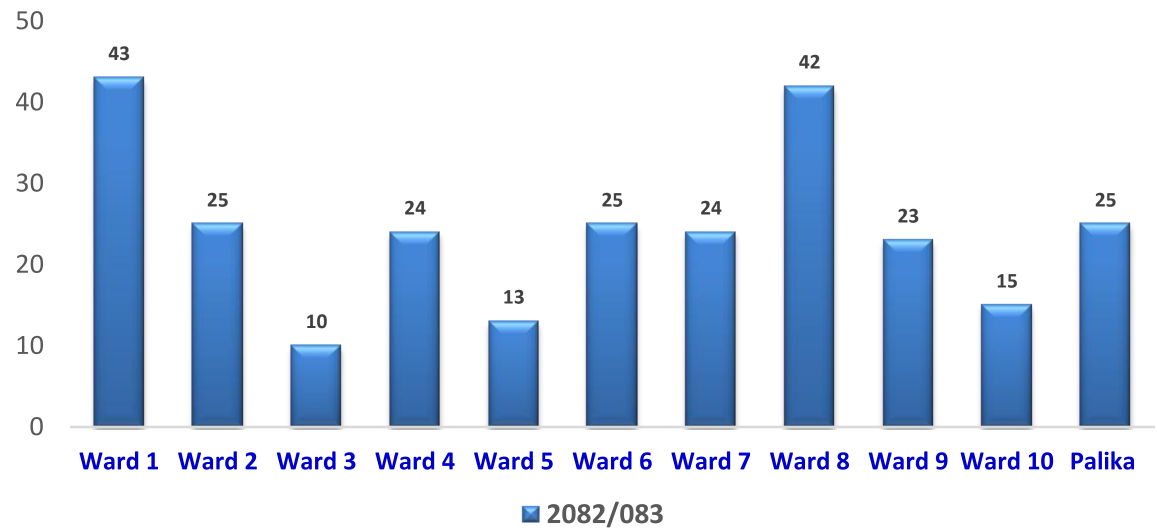

८.१९ वडा अनुसार मातृ तथा नव शिशु सेवा प्राप्त गरेका जना २०८२/०८३

S.NO	Name of Health Post	> 20 yrs Preg	<20 yrs Preg.	8 ANC	SBA Delivery	Non SBA Delivery	LBW	4 PNC	Safe Abortion Service
1	Sakar H. Post	8	37	26	16	13	1	30	14
2	Silanga H. Post	4	20	16	9	2		23	
3	Gujar H. Post	5	30	1	12	0	1	10	
4	Bhumeswor H. ost	2	55	28	22	10	2	47	19
5	Basantapur H. Post	1	23	18	8	6		28	
6	PHCC Patan	5	86	54	39	18	4	63	50
7	Kailpal H. Post	2	18	6	0	19	4	19	15
8	Siddheswor H. Post	7	75	36	53	2	3	61	67
9	BHSC Takare	3	37	14	0	1		24	
10	Siddhapur H. Post	8	21	5	14	2	3	16	
	Palika Total	**45**	**402**	**204**	**173**	**73**	**18**	**321**	**165**

८.२० वडा अनुसार जुनसुकै समय पहिलो पटक गर्भ जांच गरेका महिलाहरुको प्रतिशत

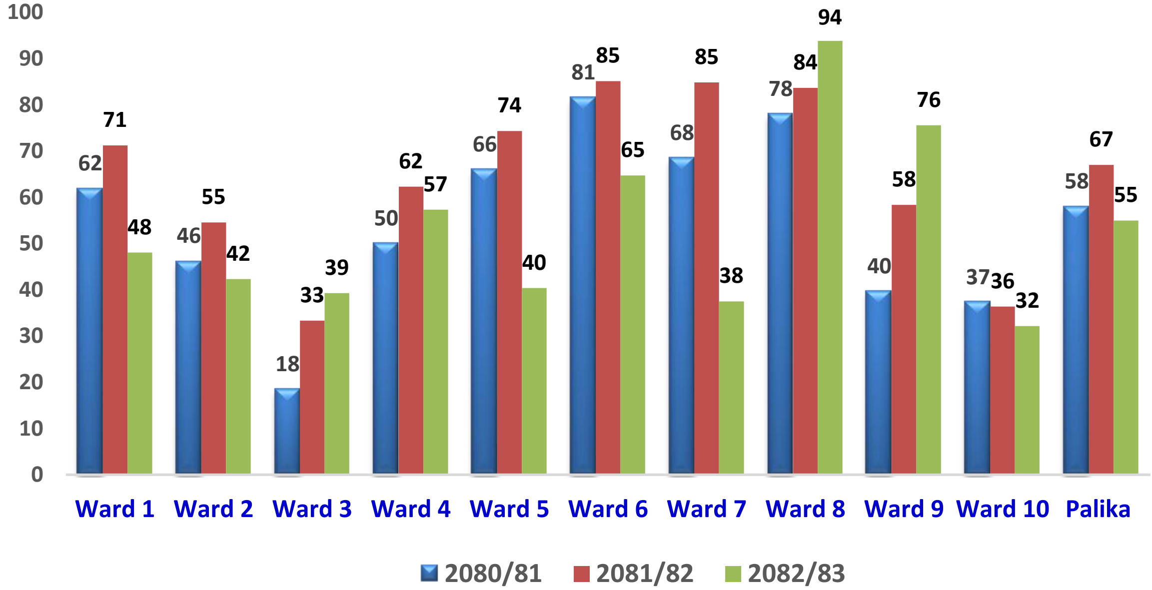

८.२१ वडा अनुसार आठ पटक पटक गर्भ जांच गरेका महिलाहरुको प्रतिशत

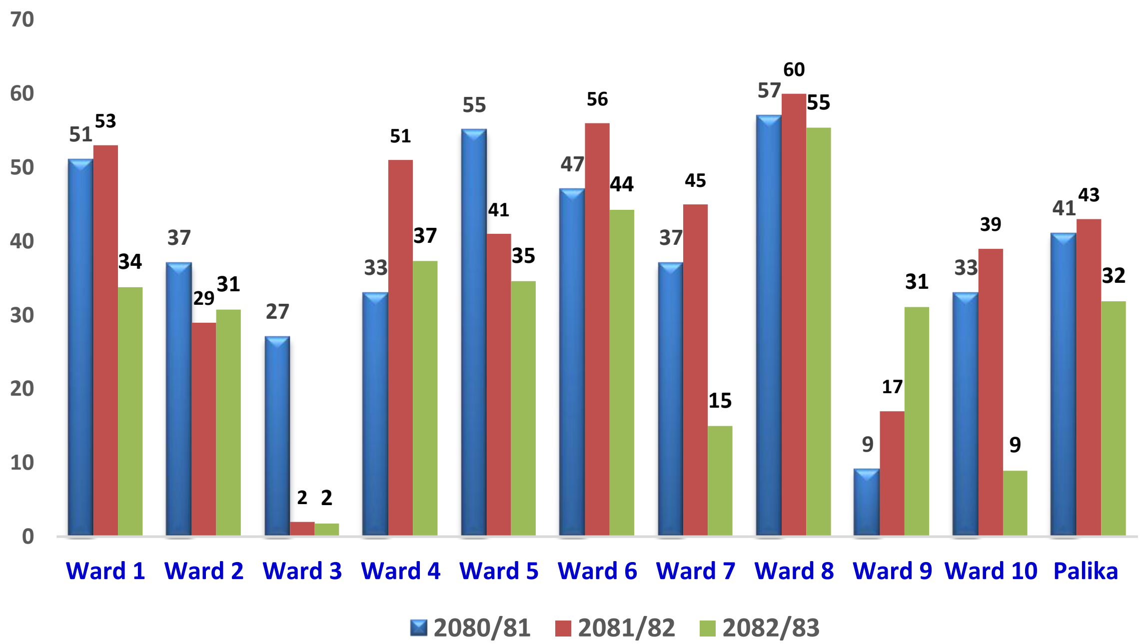

८.२२ वडा अनुसार आफ्नो स्वास्थ्य संस्थामा प्रसुती भएका सुत्केरीहरुको प्रतिशत

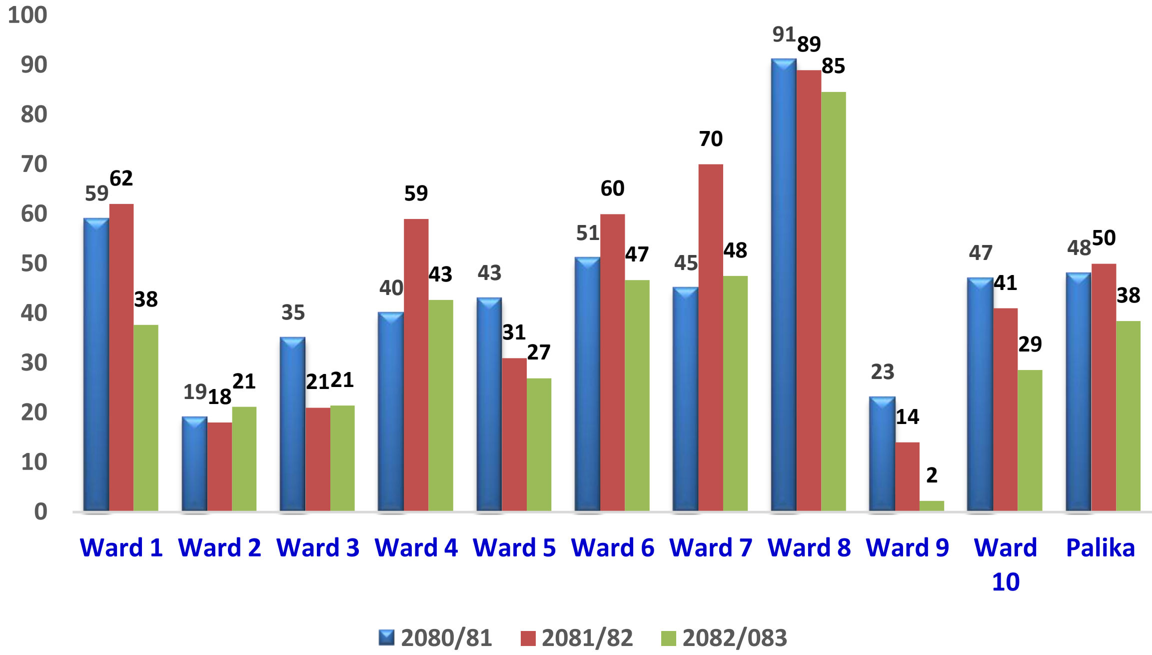

८.२३ वडा अनुसार ४ पटक सुत्केरी जांच गराएका सुत्केरी आमा हरुको प्रतिशत

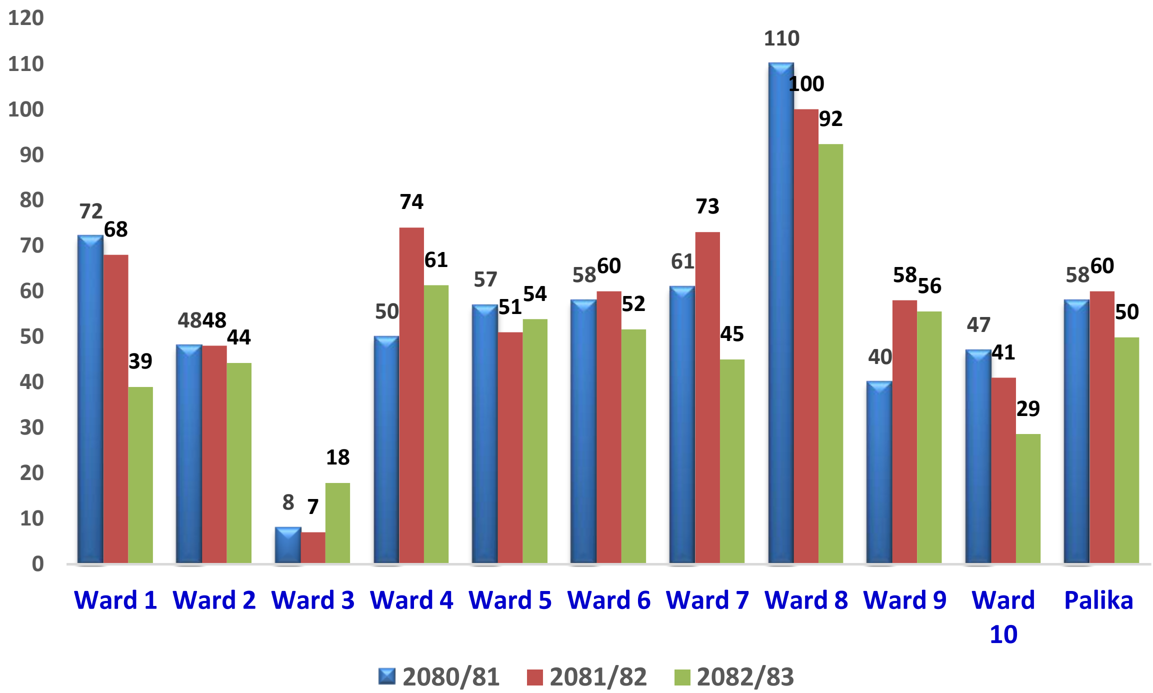

८.२४ वडा अनुसार क्षयरोगका पत्ता लागेका तथा निको भएका बिरामी संख्या

S. NO	Name of Health Post	Total Case Reg. 2082/083	Total Case 081/082	Cured	Completed	Death	Total
1	Sakar Health Post	7	4	3	1	0	4
2	Silanga Health Post	1	1	1	2	0	1
3	Gujar Health post	1	4	2	2	0	4
4	Bhumeswor H. post	2	2	1	1	0	2
5	Basantapur H. post	1	1	1	0	0	1
6	PHCC Patan	6	6	3	2	1	6
7	Kailpal Health Post	1	3	3	0	0	3
8	Siddheswor H. post	5	3	2	1	0	3
9	Basic H. C.Takare	0	1	0	1	0	1
10	Siddhapur H. post	0	1	1	0	0	1
	Palika Total	**24**	**28**	**17**	**10**	**1**	**28**

८.२५ वडा अनुसार क्षयरोगका बिरामी पत्ता लागेको दर

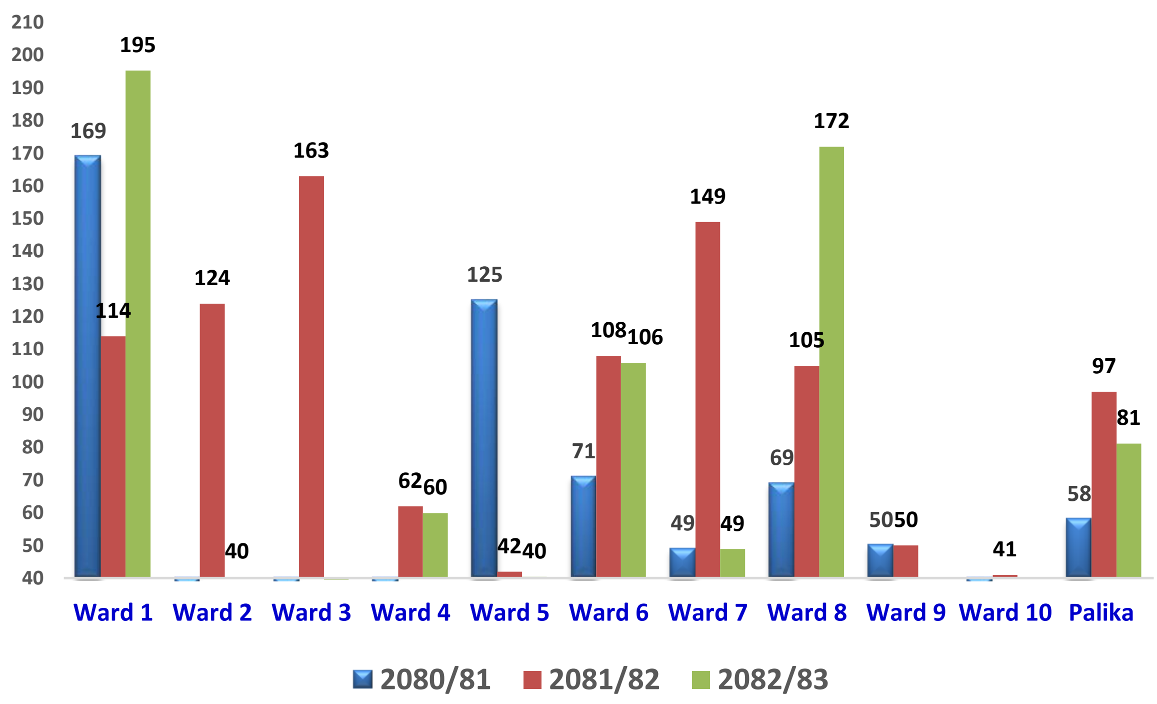

८.२६ वडा अनुसारको क्षयरोग उपचार सफलता दर

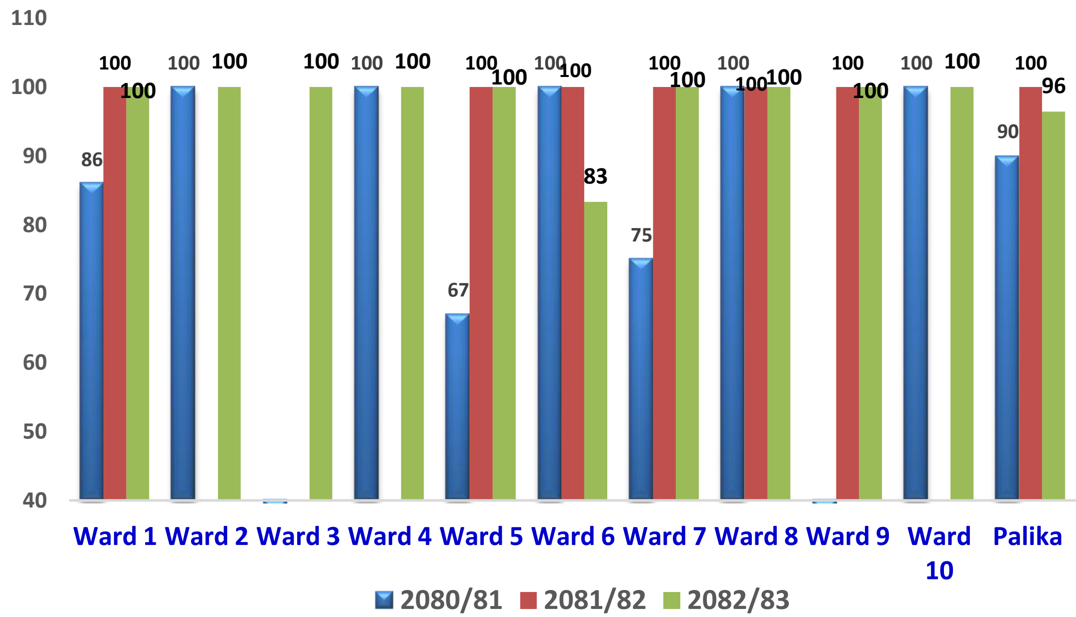

८.२७ वडा अनुसार ओ.पि.डी. मा आएका नया बिरामीहरुको प्रतिशत

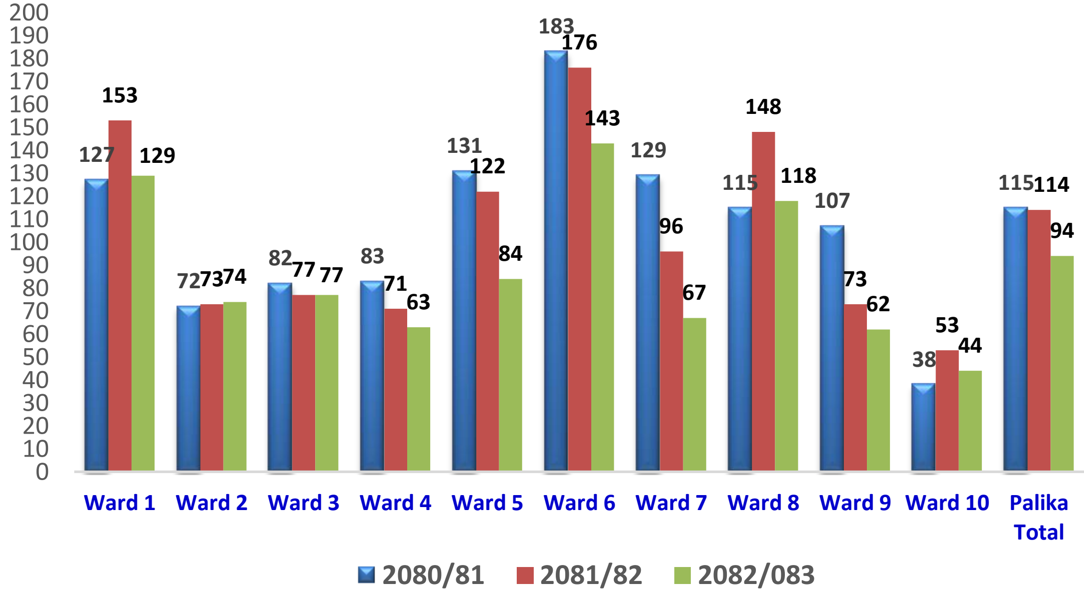

खण्ड : ९ विविध

९.१ - आ.व. २०८२/२०८३ को वित्तीय अवस्था

संघीय शसर्त कार्यक्रम

सि.नं.	बजेट उपशीर्षक	विनियोजित	खर्च	प्रतिशत
१	मानसिक स्वास्थ्य प्रबर्द्धन तथा आत्महत्या रोकथाम सम्बन्धि जनचेतना कार्यक्रम	50,000	49,800	99.6
२	स्थानीय तह तर्फ मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम	20,60,000	18,38,908	89.27
३	स्थानीय तह तर्फ मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम अन्तर्गत आमा सुरक्षा, गर्भवती उत्प्रेरणा सेवा, रक्तसंचार, न्यानो झोला, निशुल्क गर्भपतन सेवा	24,87,000	17,52,372	70.46
४	किशोरकिशोरी स्वास्थ्य सेवा	97,000	96,050	99.02
५	राष्ट्रिय महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रम पोशाक) प्रोत्साहन, यातायात खर्च (	24,00,000	23,76,000	99
६	स्वास्थ्य चौकी आधारभुत) स्वास्थ्य सेवा केन्द्र(को न्युनतम सेवा मापदण्ड कार्यक्रम (अभिमुखीकरण, समिक्षा, फलोअप, अनुगमन तथा सुदृढीकरण समेत (	1,13,000	1,13,000	100
७	क्षयरोगका जोखिम समुह तथा स्वास्थ सेवाको पहुच कम भएका समुदायमा सकृय क्षयरोग खोजपडताल कार्यक्रम/ पि .सि.बि.सम्पर्क परिक्षण	2,05,000	1,02,586	50.04
८	स्थानीय तहको साझेदारीमा नियमित खोप सुदृढीकरण, नियमित खोपमा बिधालय केन्द्रित खोप अभियान संचालन , सरसफाई पर्ब्रद्धन, खोप बाट बचाउन सकिने सकिने रोगहरुको खोज पड्ताल तथा निगरानी पूर्ण खोप सुनिश्चतता	10,02,000	10,00,192	99.82
९	प्रजनन् रुग्णता स्वास्थ्य सेवा	1,66,000	1,63,031	98.21
१०	नियमित तथ्यांकको गुणस्तर वृद्धिको लागि स्वास्थ्य संस्थाहरुको मासिक बैठक, डाटा भेरिफिकेशन तथा भ्यालीडेसन एबम अर्ध बार्षिक र बार्षिक समिक्षा	3,00,000	2,99,285	99.76

११	आकस्मिक अवस्थामा औषधी एवं ल्याब सामाग्री ढुवानी, स्थलगत अनुशिक्षण तथा सुपरिवेक्षण, क्षयरोग कार्यक्रमको योजना तर्जुमा तथा कोहर्ट विश्लेशण	95,000	64,600	68
१२	स्थानीय तहका स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य चौकी, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा कार्यरत स्थायी कर्मचारीहरुको स्वीकृत दरवन्दी अनुसारको तलव, महगी भत्ता र पोषाक भत्ता	41900000	4,18,96,744	99.99
१३	पोषण कार्यक्रम	748000	6,51,458	87.09
१४	परिवार योजना सेवा	1,40,000	94,725	67.66
१५	मृगौला प्रत्यारोपण गरेका डाइलाइसिस गराईरहेका क्यान्सर र मेरुदण्ड पक्षघातका बिरामीहरुको औषधि उपचार खर्च बाफत मासिक रु ५ हजार दरले उपलब्ध गराइने रकम	10,20,000	9,85,000	96.57
१६	आधारभूत तथा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको लागि औषधी खरिद	14,87,000	14,86,720	99.98
१७	CBIMNCI कार्यक्रम कार्यक्रम समिक्षा), स्थलगत अनुशिक्षण(	1,00,000	71,535	71.54
१८	महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकहरुलाई नसर्ने रोग तथा मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धि अभिमुखीकरण	25000	24,937	99.75
१९	नागरिक आरोग्यकेन्द्र संचालन तथा अभियान संचालन	500000	4,86,966	97.39
२०	म स्वस्थ मेरो समुदाय स्वस्थ घरटोलमा स्वास्थ्य प्रबर्द्धन कार्यक्रम	460000	0	0
२१	महामारी ब्यबस्थापन लागि RRT परिचालन तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रम	75,000	72,650	96.87
२२	फाल्गुण महिनामा समुदाय स्तरमा नसर्ने रोग सम्बन्धी स्क्रिनिंग तथा जनचेतना कार्यक्रम	1,50,000	1,34,750	89.83
	जम्मा	**5,55,80,000**	**5,37,61,309**	**96.73**

९.२ पालिका तर्फ विनियोजित बजेट तथा खर्च विवरण

सि.नं.	बजेट उपशीर्षक	विनियोजित	खर्च	खर्च प्रतिशत
१	महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका संचार खर्च	१६००००	१३३६००	८४
३	ग्रामिण अल्ट्रासाउण्डसेवा भ्रमण तथा प्रसुती सेवा प्रदायक खाजा खर्च	२०००००	९०६४०	४५
३	स्वास्थ्य संस्थाहरुको न्यूनतम सेवा मापदण्ड अन्तर्गत अपुग मापदण्ड ब्यबस्थापन अन्तर्गत सामग्री	२०००००	१९५०८४	९८
४	HMIS tools लगायतका फर्म फर्मेट छपाई , स्वास्थ्य नीति तयारी खर्च	२०००००	१९६६९६	९८
५	मासिक रिपोर्टिंग, बार्षिक अर्धबार्षिक समिक्षा	१०००००	०	०
६	स्वास्थ्य संस्थाहरु सम्म औषधी, औजार उपकरण, खोप ढुवानी	३२५०००	२७६१५०	८५
७	स्वास्थ्य संस्थाहरुको पानी,बिजुली, मसलन्द लगायत	८८००००	७८४४७५	८९
८	महामारी रोकथाम, खोप सर्भिलेन्स,पोषण मैत्री कार्यक्रम	१३५०००	७४२७५	५५
९	स्वास्थ्य संस्थाहरुमा EHMIS संचालनको लागि laptaop,printer खरिद	४०००००	४०००००	१००
१०	आधारभूत तथा आकस्मिक सेवाको लागि औषधि तथा स्वास्थ्य सामग्री खरिद	२४००००००	१६७४४३०	७४
११	महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकहरुलाई बिधुतिय ईन्डक्सन चुलो वितरण	७१३०००	६८६७००	९६
१२	स्वास्थ्य संस्थाहरुको लागि eHMIS Software खरिद तथा संचालन	४२५०००	४२००००	९९
१३	स्वास्थ्य संस्थाहरुमा ईन्टरनेट महसुल तथा संचार खर्च	७०००००	६८००००	९७
१४	HIV पिडित हरुलाई पोषण खर्च	२५००००	२४५०००	९८
	जम्मा	**६९,३८,०००**	**५८,५७,०५०**	**८४**

९.३ २०८२/८३ मा जात जाति अनुसार मुख्य सेवा लिएका नया सेवाग्राहीहरुको विवरण

जात जाती	सेवा लिएको जम्मा संख्या	कुल सेवाग्राहीको %	कैफियत
दलित	९१३३	२३.७१	
जनजाती	९१	०.२३	
मधेशी	१०	०.०२	
मुश्लिम	४	०.०१	
ब्राह्मण/क्षेत्री	२७१७८	७०.५८	
ठकुरी /सन्यासी	२०९०	५.४२	
जम्मा	**३८५०६**	**१००**	

९.४ ०८२/०८३ मा स्वास्थ्य संस्थाहरुबाट सेवा लिएका संख्या (उमेर समूह र लिंगको आधारमा)

उमेर समुह	पहिलो पटक आएका सेवाग्राही			नया र दोहरिएर आएका जम्मा			प्रेषण भएका
	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	
०-९ बर्ष	२५२५	३५४६	६०७१	३१३८	४०२५	७१६३	१०
१०-१४ वर्ष	१५३०	१५२१	३०५१	१६६४	१६६१	३३२५	२
१५-१९ वर्ष	२०९१	१३५५	३४४६	२४२५	१४४७	३८७२	७
२०-५९ बर्ष	१७४००	९३००	२६७००	२१०८०	१०४३६	३१५१६	२९
६०-६९ बर्ष	२६०४	१८६२	४४६६	३६२५	२७३९	६३६४	५
७० बर्ष माथि	२४४९	२०२८	४४६६	३३५७	२९८५	६३४२	५
कुल जम्मा	**२८५५९**	**१९६१२**	**४८२११**	**३५२८९**	**२३२९३**	**५८५८२**	**५८**

९.५ बिपिन्न नागरिक उपचार सहुलियत कार्यक्रम अन्तर्गत सिफारिस गरिएका बिरामीहरु

कडा रोगहरुको नाम	2080/081	2081/082	2082/083
1. Cancer	10	9	5
2. Heart Disease	16	8	13
3. Kidney Disease	4	3	8
4. Spinal Injury	2	2	1
5. Head Injury	0	1	1
6 . Alzheimer's	0	0	0
7. Parkinson's	0	0	0
8. Sickl cell anemia	0	0	0
जम्मा	३२	२३	२८

९.६ वडा अनुसार ३ आ.ब. को महिला पुरुष जन्म सम्बन्धी विवरण

आ.ब.	२०८०/०८१		२०८१/०८२		२०८२/०८३	
वडा.नं.	छोरी	छोरा	छोरी	छोरा	छोरी	छोरा
१	१९	२५	१८	२३	११	१८
२	६	४	३	५	४	७
३	८	९	४	५	२	१०
४	१०	१८	२१	१५	१२	२०
५	१३	६	३	९	८	६
६	२८	२७	२७	३२	२५	३१
७	१०	७	११	११	७	१२
८	२३	३७	२०	२८	२३	३१
९	६	४	१०	१८	०	१
१०	१४	१०	१०	१८	९	७
जम्मा	**१३७**	**१४७**	**१२७**	**१६४**	**१०१**	**१४३**

९.७ मानसिक रोग सम्बन्धी सेवा

सूचक	2080/081	2081/082	2082/083
Total number of mental health cases	27	28	92
Number of cases for Depression	3	4	14
Number of cases for Conversion disorder	1	0	3
Number of cases for Anxiety disorder	17	24	28
Number of cases for Acute Psychosis	1	0	11
९.८ जेष्ठ नागरिक स्वास्थ सम्बन्धी सेवा			
Number of Senior Citizens of Age > 60 Years Received Free Health Services in OPD	11995	9727	12704

९.९ सामान्य आकस्मिक अवस्थाका सेवा			
सूचक	**०८०/८१**	**०८१/८२**	**०८२/८३**
Number of Clients Received Emergency Services	११७६	१०९१	१३९३
Number of Emergency Patients Referred Out from the Hospital	७६	२८	४३

९.१० ग्रामिण अल्ट्रासाउण्ड सेवाको प्रगति विवरण २०८२/८३

जम्मा अल्ट्रासाउण्ड गरिएका नया गर्भवती महिला संख्या	२६५
दोहिरिएर अल्ट्रासाउण्ड गरिएका गर्भवती महिला संख्या	७५१
जटिलता पत्ता लागी प्रेषण गरेका संख्या	२४

अल्ट्रासाउण्ड गरिएका गर्भवती मध्ये जटिलतायुक्त लाई प्रेषण गरेको विवरण २०८२/८३

जटिलताको बर्गिकरण	जना
Placenta Previa	1
Post Date	1
Intra Uterine Fetal Death	1
Breech Presentation	2
Intra uterine Growth Retardation	0
Molar Pregnancy	1
Bilighted Ovum	3
Multiple Pregnancy	2
Fetal Abnormalities	0
Oligohydraminous	5
Twins/ big baby	1
Premature Labour	2

९.११ स्वास्थ्य संस्था स्तरीय न्यूनतम सेवा मापदण्ड मुल्यांकनको अवस्था २०८२/०८३

वडा.नं.	स्वास्थ्य संस्था	पहिलो मुल्यांकन	दोश्रो मुल्यांकन
१	सकार स्वास्थ्य चौकी	८२ %	८४%
२	सिलंगा स्वास्थ्य चौकी	५८.६१	९०%
३	गुजर स्वास्थ्य चौकी	६४%	६४%
४	भूमेश्वर स्वास्थ्य चौकी	८०%	८०%
५	बसन्तपुर स्वास्थ्य चौकी	६७.४%	६८.३%
६	प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा केन्द्र पाटन	८६%	८८%
७	कैलपाल स्वास्थ्य चौकी	८०%	८४%
८	सिद्धेश्वर स्वास्थ्य चौकी	८९%	९१%
९	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र टकरे	८१.४	८२.३
१०	सिद्धपुर स्वास्थ्य चौकी	७५%	७६%

९.१२ मलेरियाको लागि रगत जांच सम्बन्धी विवरण स्वास्थ्य संस्था अनुसार २०८२/०८३

वडा	संस्था	RDT Test	Microscopic Test	Test %	Annual Blood Examination Rate	+Ve Case	Target 2083/084
१	सकार स्वास्थ्य चौकी	९५	०	६२	२.६५	०	१५३
२	सिलंगा स्वास्थ्य चौकी	०		०	०	०	१०६
३	गुजर स्वास्थ्य चौकी	२		२	१.०५	०	१०८
४	भुमेस्वर स्वास्थ्य चौकी	३५		२५	१.४५	०	१४३
५	बसन्तपुर स्वास्थ्य चौकी	३६		३५	४.४८	०	१०४
६	पाटन प्रा.स्वा. के.	२६	२२७	१०४	१.४८	०	२४२
७	कैलपाल स्वास्थ्य चौकी	२२		२५	१.०८	०	८७
८	सिद्धेस्वर स्वास्थ्य चौकी	६०	०	४८	२.०६	०	१२४
९	टकरे आ.स्वास्थ्य केन्द्र	४६		५२	२.२४	०	८८
१०	सिद्दपुर स्वास्थ्य चौकी	९		८	०.३६	०	१०६
	जम्मा	३३१	२२७	४४	१.८९	०	१२६२

९.१३ नसर्ने रोगका नया बिरामीहरुको विवरण स्वास्थ्य संस्था अनुसार २०८२/०८३

वडा	संस्था	Total Pop.	Hypertension		Diabetes		COPD		Asthma	
			M	F	M	F	M		M	F
१	सकार स्वास्थ्य चौकी	३५८४	६	११	१	२	३	९	२	३
२	सिलंगा स्वास्थ्य चौकी	२४७८	५	७	३	२	८	५	०	०
३	गुजर स्वास्थ्य चौकी	२५३२	७	३	१	१	७	१	०	०
४	भुमेस्वर स्वास्थ्य चौकी	३३३६	११	५	१	२	२	५	१	२
५	बसन्तपुर स्वा.चौकी	२४२६	३	६	२	०	१०	६	०	३
६	पाटन प्रा.स्वा. के.	५६६५	४०	३१	२०	१५	८	१६	३	७
७	कैलपाल स्वा.चौकी	२०४४	५	५	४	०	०	१	९	५
८	सिद्धेस्वर स्वा.चौकी	२९०७	७४	६७	१६	१४	३२	३८	२	१२
९	टकरे आ.स्वास्थ्य केन्द्र	२०५०	९	१	१	३	२४	१६	२	१
१०	सिद्दपुर स्वास्थ्य चौकी	२४८१	२२	२६	३	४	२७	२०	३	३
	जम्मा	२९५०३	१८२	१६२	५२	४३	१२१	१२७	२५	३६

९.१४ जटिल रोगका बिरामीलाई मासिक ५००० का दरले प्रदान गरिएको उपचार खर्च २०८२)

वडा	क्यान्सर	मृगौला डाईलाईसिस	मृगौला प्रत्यारोपण	स्पाईनल ईन्ज्युरी	जम्मा
१	२			१	२
२					०
३	१				१
४		१		१	२
५	१				१
६	४	२	१		७
७	२				२
८	१	१			२
९	१				१
१०	१				१
जम्मा	**१३**	**४**	**१**	**२**	**१९**

९.१५ जटिल रोगका बिरामीलाई उपचार सहुलियत सिफारिस २०८२/०८३

वडा	क्यान्सर	मृगौला रोग	मुटु	स्पाईनल ईन्ज्युरी	कलेजो	Stroke	Uterus	जम्मा
१	१	१	२					४
२								०
३		१	२	१	१	१		६
४		३	२					५
५		१	१					२
६	१	२	३	१			२	९
७	१		२					३
८	१							१
९							१	१
१०	१							१
जम्मा	**५**	**८**	**१२**	**२**	**१**	**१**	**३**	**३२**

९.१६ Top Ten Disease of the Patan Municipality 2082/083

S.N .	Disease	Total Patient	% of the new Patient
1	APD	3,638	18
2	Fall / Traumatic Injury	1,821	9
3	Hypertension	1,683	8
4	Musculoskeletal Pain	1,352	7
5	COPD	1,142	6
6	Abdominal Pain	1,020	5
7	Arthritis	670	3
8	Skin Problem	359	2
9	Bronchial Asthma	322	2
10	Lower Back Pain	205	1

९.१७ प्रजनन रुग्नता स्वास्थ्य शिविर २०८२ को प्रगति

सि.नं	स्वास्थ्य संस्था	पाठेघरको मुखको क्यान्सर	पाठेघर खसेको स्क्रीनिंग	इम्प्लान्ट सेवा	अल्ट्रासाउण्ड सेवा	प्रेषण गरिएका संख्या	जम्मा सेवा
१	गुजर स्वास्थ्य चौकी	२४	२	१	५	१	४५
२	आ. स्वा.के.टकरे	४८	३	४	११	२	६९
३	सिलंगा स्वा.चौकी	४०	५	१	९	६	७१
४	भूमेश्वर स्वास्थ्य चौकी	४३	२	२	१०	४	५७
	जम्मा	**१५५**	**१२**	**८**	**३५**	**१३**	**२४२**

९.१८ नसर्ने रोग स्क्रीनिंग अभियान को प्रगति विवरण २०८२-

वडा नं.	लक्ष्य	परिक्षण गरिएको संख्या	रोगको निदान तथा उपचार						
			उच्च रक्तचाप	मधुमेह	मिर्गौला रोग	मोटोपना	जम्मा उपचार	प्रेषण	प्रतिशत
१	१४३३	६३८	८	२	०	२८	३८	०	४५
२	९९१	११००	१०	११	१	५	२१	३	१११
३	१०१२	१२२	१८	१३	०	६		१३	१२
४	१३३४	८०	१०	११	०	८	२१	०	६
५	९९०	३३४	२६	२	०	४	३२	६	३४
६	२२६६	२१९१	१२२	५५	०	६३	१३०	०	९७
७	८१७	११७	१०	०	०	३	१३	०	१४
८	११६२	११०७	८७	३	१	२४	५९	२	९५
९	८२०	१४०	२३	८	१	१७	२१	१४	१७
१०	९९२	१३३	३०	२	०	१९	७२	४	१३
जम्मा	**११८१७**	**५९६२**	**३४४**	**१०७**	**३**	**१७७**	**४०७**	**४२**	**५०**

९.१९ राष्ट्रिय पोषण लेखाजोखा कार्यक्रम २०८३ को प्रगति विवरण

Ward	Target	Total Screening	SAM	MAM	Screening %
1	236	191	0	8	81
2	135	111	0	0	82
3	161	110	5	17	68
4	252	193	0	11	77
5	211	111	0	5	53
6	394	360	2	8	91
7	111	109	1	0	98
8	230	240	2	9	104
9	160	142	0	6	89
10	144	153	0	11	106
Total	**2034**	**1720**	**10**	**75**	**85**

९.२० जनसंख्या ब्यबस्थापन

सूचक	२०८०/०८१	२०८१/०८२	२०८२/०८३
जन्म दर्ता	९२४	८११	८३५
मृत्युदर्ता	२१७	२२७	२०१
बिबाह दर्ता	३२४	३१८	३४२
सम्बन्ध बिच्छेद	६	४	६
बसाई सराई संख्या	१२८	१७०	१४६
७० बर्ष माथिका सामाजिक सुरक्षा पाउने संख्या	१८३४	१८८३	१७७०
बाल पोषण भत्ता पाउने बालबालिका संख्या	२९३४	२९९५	२२०१
क र ख बर्गका अपांगता भएका व्यक्तिहरुको संख्या	२११	२१५	२२२

९.२१ सरुवा रोग सम्बन्धि विवरण

Indicator	2080/81	2081/82	2082/83
Number of new Dengue Cases	9	17	3
Number of patients treated for Upper Respiratory Tract Infection (URTI)	2599	3063	1577
Number of patients treated for Lower Respiratory Tract Infection (LRTI) Cases	2199	2095	2334
Number of new Measles Cases	0	0	0
Number of new Rubella Cases	0	0	0
Number of new Mumps Cases	216	10	4

९.२२ नागरिक आरोग्य केन्द्र तर्फ प्रदान गरिएको सेवाको विवरण २०८२/०८३

सि. नं.	कार्यक्रम / सेवा	महिला	पुरुष	जम्मा
१	योग सेवा	३६७	३५१	७१८
२	घरभेट कार्यक्रम (स्वस्थ जीबनशैली प्रश्नावली सहित)	२०६	१३१	३३७
३	स्वस्थ जीबनशैली तथा निशुल्क औषधी वितरण	२९८	१५८	४५६
४	जेष्ठ नागरीक सेवा	३९	२२	६१
५	स्तनपायी आमा तथा शिशु सेवा	२७	०	२७
	जम्मा	९३७	६६२	१५९९

खण्ड - १० अनुसूचीहरु

अनुसूची १. पाटन नगरपालिकाका जनप्रतिनिधिहरुको विवरण

क्र.स.	नाम थर	पद	ठेगाना	सम्पर्क न.
१	गौरी सिंह रावल	नगर प्रमुख	पाटन नगरपालिका -१	९८५८७८२११२
२	कमल सिंह बोहरा (अपि)	नगर उप प्रमुख	पाटन नगरपालिका -५	९८४८८९०५२५
३	तर्क सिंह ठगुन्ना	वडा अध्यक्ष	पाटन नगरपालिका -१	९८४८८०००६५५
४	महेश प्रसाद पन्त	वडा अध्यक्ष	पाटन नगरपालिका -२	९८४८७१७२३०
५	करुणाकर भट्ट	वडा अध्यक्ष	पाटन नगरपालिका -३	९८६६४६०६७८
६	दिपक सिंह बिस्ट	वडा अध्यक्ष	पाटन नगरपालिका -४	९८४९७१६८७९
७	फुनी सिंह बोहरा	वडा अध्यक्ष	पाटन नगरपालिका -५	९८६५९५५२४३
८	राजेन्द्र सिंह बिस्ट	वडा अध्यक्ष	पाटन नगरपालिका -६	९८४८८०२२८७
९	ललित बहादुर चन्द	वडा अध्यक्ष	पाटन नगरपालिका -७	९८६५७५६८४६
१०	हरि सिंह बिस्ट (हरिश)	वडा अध्यक्ष	पाटन नगरपालिका -८	९८४८८३६४४०
११	कालु सिंह भाट	वडा अध्यक्ष	पाटन नगरपालिका -९	९८५८७५१४२४
१२	धन बहादुर कुँवर	वडा अध्यक्ष	पाटन नगरपालिका -१०	९८६८७८५३६२
१३	पार्वती चन्द	कार्यपालिका सदस्य	पाटन नगरपालिका -५	९८४८७१२३८२
१४	रमेश कोली	कार्यपालिका सदस्य	पाटन नगरपालिका -३	९८४८८३५८००
१५	कलावती ऐर	कार्यपालिका सदस्य	पाटन नगरपालिका -८	९८६५६७६७६९
१६	जयन्ती भाट बिजले	कार्यपालिका सदस्य	पाटन नगरपालिका -९	9848851350
१७	बिमला दमाई	कार्यपालिका सदस्य	पाटन नगरपालिका -९	९८६३५७७९८६
१८	दिपिका पन्त	कार्यपालिका सदस्य	पाटन नगरपालिका -१०	९८४८९८७०००
१९	दलिराम बि.क.	कार्यपालिका सदस्य	पाटन नगरपालिका -१	९८४२२३६८९८
२०	खेम राज लुहार	कार्यपालिका सदस्य	पाटन नगरपालिका -६	९८६४६००५६६

अनुसूची.२ समाजिक बिकास समितिको विवरण

क्र.स.	नाम थर	पद	सम्पर्क न.
१	हरि सिंह बिष्ट (हरिश)	संयोजक	९८४८८३६४४०
२	भिम दत्त भट्ट	सदश्य	९८४८८०३४५१
३	कलावती ऐर	सदश्य	९८६५६७६७६९
४	जयन्ती भाट बिजले	सदश्य	९८४८८५१३५०
५	ललित कुमार पाण्डेय	सदश्य सचिव	९८४९७८५११७

अनुसूची.३ प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत / प्रशासन र स्वास्थ्य शाखाका कर्मचारीहरुको विवरण

क्र.स.	नाम थर	पद	सम्पर्क न.
१	टेक राज अर्याल	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५८७२२१११
२	राजेन्द्र प्रसाद भट्ट	प्रशासन शाखा प्रमुख	९८६८७०६४२०
३	मदन सिंह महरा	सि.अ.हे.ब.अधिकृत	९८४८८५११४९
४	दमन्ती ऐर	जनस्वास्थ्य निरीक्षक	९८५८७८३३१४
५	हरि सिंह कठायत	कार्यालय सहयोगी	९८६९८२४४७७

अनुसूची : ४ पाटन नगरपालिका अन्तर्गतका स्वास्थ्य संस्था प्रमुखहरुको विवरण

क्र.स.	नाम थर	स्वास्थ्य संस्थाको नाम	वडा नं.	पद	सम्पर्क न.
१	नरेन्द्र राज भट्टराई	सकार स्वास्थ्य चौकी	१	सि.अ.हे.व	९८४७२७३५४४
२	बिर बहादुर खाती	सिलंगा र स्वास्थ्य चौकी	८	सि.अ.हे.व.अ	९८४८४५४५८८
३	बिष्णु देब पन्त	गुजर स्वास्थ्य चौकी	३	हे.अ.	९८४८७५१६०२
४	जगदिश बि.क.	भूमेश्वर स्वास्थ्य चौकी	४	सि.अ.हे.व.	९८४८७६५१४०
५	हरिश प्रसाद भट्ट	बसन्तपुर स्वास्थ्य चौकी	५	हे.अ.	९८६२४६५५२०
६	डा. अमित निराला	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र पाटन	६	मे.अ.	९८६२३०४६८९
७	नरेश बहादुर चन्द	कैलपाल स्वास्थ्य चौकी	७	सि.अ.हे.व.अ	९८४८७४६७६२
८	जयराज भट्ट	सिद्धेश्वर स्वास्थ्य चौकी	८	सि.अ.हे.व	९८४८४६१६१९
९	प्रकाश भट्ट	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र टकरे	९	हे.अ.	९८४८८८८९८५
१०	महेन्द्र ब. बोहरा	सिद्धपुर स्वास्थ्य चौकी	१०	हे.अ.	९८६७५९३२२७
११	पोष राज पाण्डेय	बयलचौरा शहरी स्वा.क्लिनिक	१	अ.हे.व.	९८४८४६०२७१
१२	दुर्गा अवस्थी पन्त	ढुंगेली शहरी स्वा.क्लिनिक	२	अ.न.मी.	९८४८८४५२९०
१३	नरेश कोली	गुरुडा शहरी स्वा.क्लिनिक	३	अ.हे.व.	९७६९८७७७०८
१४	पशुपति सिंह	ओदाली शहरी स्वा.क्लिनिक	५	अ.न.मी.	९८४८६०२६४१
१५	प्रकाश खत्री	उपल्लाबाटुला शहरी स्वा.क्लिनिक	७	अ.हे.व.	९८६२४६१२९५
१६	मिना भट्टराई	सकार शहरी स्वा.क्लिनिक	१	अ.न.मी.	९८४८६२७८०३
१७	भुवन भट्टराई	पदमपुर शहरी स्वा.क्लिनिक	१	हे.अ.	९८४१७१५४८४
१८	रिक्त	चिल्लेपानी शहरी स्वा.क्लिनिक	४	अ.न.मी.	
१९	कलावती महरा	कुड़ीढकाली शहरी स्वा.क्लिनिक	४	अ.न.मी.	९८६५५५८०२९
२०	गीता चन्द	देवल शहरी स्वा.क्लिनिक	५	अ.न.मी.	९८६६१०९८६९
२१	यसोदा भट्ट	ज्याफू शहरी स्वा.क्लिनिक	८	अ.न.मी.	९८६५९७५५०४

अनुसूची : ५ पाटन नगरपालिका अन्तर्गत संचालनमा रहेका एम्बुलेन्स सम्बन्धि विवरण

क्र.स.	स्वास्थ्य संस्थाको नाम	चालकको नाम	सम्पर्क न.
१	प्रा.स्वा.के. पाटन पाटन -६	भुवन भण्डारी	९७६५९१०२२० र ९८६०९३५६५१
२	सिद्धेश्वर स्वास्थ्य चौकी पाटन -८	लोकेन्द्र बिष्ट	९८४३७६१८५५ र ९८५८७८१८५५

अनुसूची : ६ पाटन नगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको कार्यालयका शाखा प्रमुखहरुको विवरण

क्र.सं.	नामथर	पद	शाखा	सम्पर्क नं.
१	ललित कुमार पाण्डेय	शिक्षा अधिकृत	शिक्षा	९८४९७८५११७
२	महेश्वरी धामी	ईन्जिनियर	योजना	९८६५५७७८२२
३	बिस्ना बिष्ट भण्डारी	अधिकृत सातौ	महिला बालबालिका	९८४८८९३०१५
४	राजेन्द्र प्रसाद भट्ट	अधिकृत छैठौ	प्रशासन	९८४८७०६४२०
५	मदन सिंह महरा	अधिकृत छैठौ	स्वास्थ्य	९८४८८५११४९
६	हिकेश बिष्ट	अधिकृत छैठौ	सूचना प्रविधि	९८४३४०९५४८
७	मदन सिंह कठायत	अधिकृत छैठौ	पशु	९८६४३२३९०९
८	दान सिंह बिष्ट	अधिकृत छैठौ	कृषि	९८६८८७९७२२
९	दीपक प्रसाद पन्त	ना.सु.	जिन्सी	९८४८७१०००८
१०	खेम राज अवस्थी	रोजगार सहायक	रोजगार	९८६५७०१५२२
११	रोहित बिष्ट	MIS Operator	पञ्जिकरण	९८६८४२८५८६
१२	शिव थापा	लेखापाल	आर्थिक प्रशासन	९८६८३६२०२६
१३	तर्क राज भट्ट	खरिदार	राजश्व	९८४०८८७०१९
१४	जनक बहादुर चन्द	अमिन	नापी	९८४४१६०६५४
१५	रमिता भण्डारी	उद्यम विकास सहजकर्ता	लघु उद्यम	९८६५६६०७००

अनुसूची : ७ स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रम अन्तर्गतका दर्ता सहयोगीहरुको नाम तथा सम्पर्क विवरण

सि.नं.	दर्ता सहयोगीको नाम थर	वडा नं.	सम्पर्क नम्बर	कैफियत
१	दमयन्ती भट्टराई	१	९८६५९६२०७६	
२	निर्मला खत्री थापा	२	९८४८२११५९४	
३	बसन्ती भट्ट	३	९८४०१६९०१६	
४	मन्जु बिष्ट	४	९८४८८०३०१९	
५	किरण ठगुन्ना	५	९८६८४४३६८०	

६	लाल सिंह बिष्ट	६	९८४८८५५४७६	
७	प्रकाश सिंह खत्री	७	९८६२४६१२९५	
८	दिपक बिष्ट	८	९८४८७८५७९९	
९	अशोक सिंह महरा	९	९८४०१६९०२६	
१०	जानकी भट्ट	१०	९८४०१६९०३७	

अनुसूची : ८ स्वास्थ्य संस्थाहरुमा उपलब्ध परिवार नियोजन तथा गर्भपतन सेवाको विवरण

क्र.स.	स्वास्थ्य संस्थाको नाम	वडा नं.	ईम्पलान्ट सेवा	IUCD सेवा	१० हप्ता सम्मको सुरक्षित गर्भपतन सेवा
१	सकार स्वास्थ्य चौकी	१	√	√	√
२	सिलंगा स्वास्थ्य चौकी	२			
३	गुजर स्वास्थ्य चौकी	३	√	√	
४	भुमेस्वर स्वास्थ्य चौकी	४	√	√	√
५	बसन्तपुर स्वास्थ्य चौकी	५	√	√	√
६	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र पाटन	६	√	√	√
७	कैलपाल स्वास्थ्य चौकी	७	√	√	√
८	सिद्धेश्वर स्वास्थ्य चौकी	८	√	√	√
९	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र टकरे	९	√	√	
१०	सिद्धपुर स्वास्थ्य चौकी	१०	√	√	

अनुसूची ९ स्वास्थ्य तर्फका केहि सबल पक्षहरु

१ -वटा स्वास्थ्य संस्था मार्फत स्वास्थ्य सेवा प्रदान

२- करारमा स्वास्थ्यकर्मी तथा सहयोगीहरुको ब्यबस्थापन

३- पालिकाबाट बजेट ब्यबस्थापन

४- तोकिएका औषधी तथा स्वास्थ्य सामाग्रीहरुको नियमित आपूर्ति

५- स्वास्थ्य कार्यालयबाट आवश्यक सहजीकरण, तालिम तथा आपुर्तिमा सहयोग

६- सहयोगी, विकास साझेदार संस्थाहरु मार्फत प्राबिधिक/ आपूर्तिमा सहयोग

७- मेहनती र सक्षम स्वास्थ्यकर्मीहरु

.

अनुसूची १० स्वास्थ्य तर्फका केही चुनौतिहरु

१- बालबिबाह

२- २० बर्ष मुनिको गर्भवती

३- कम जन्म तौल

४- लिंग छनौट तथा भ्रुण हत्या

५- शसर्त तथा पालिकाको बजेट घट्दै जानु

६- बसाइ सराई तथा स्वास्थ्य संस्थाहरुमा सेवा ग्राही घट्नु

७- लक्ष्य अनुसारको प्रगति कम हुनु

८- स्वास्थ्य बिमाको कार्यान्वन

९- आवधिक लक्ष्यहरुको पूर्तिमा बजेट बिनियोजन तथा लक्ष्य प्राप्ति हुनु नसक्नु

अनुसूची : ११ मापदण्ड तथा सूचकहरु

नमुना स्वास्थ्य वडा / पालिका घोषणाका मापदण्डहरु

सि.न	मापदण्ड	प्रतिशत
१	स्वास्थ्य संस्थामा स्वास्थ्यकर्मिको उपलब्धता	१००
२	स्वास्थ्य संस्थामा औषधिको उपलब्धता	१००
३	खोप पाएका बच्चाहरु	१००
४	गर्भवति जाँच भएका महिला	१००
५	संस्थागत सुत्केरी	१००
६	परिवार नियोजन सेवा पाएका दम्पतिहरु	६०
७	स्थानिय तहहरुले स्वास्थ्य र सरसफाईको लागि छुट्याएको रकम	२५
८	धुम्रपान मुक्त कार्यालय	१००
९	सफा पानीको उपलब्धता -कार्यालय, विद्यालय, संस्था	१००
१०	सफा चर्पीको उपलब्धता -कार्यालय, विद्यालय, संस्था	१००
११	किशोर किशोरी उमेरमा विवाह हुने दम्पति	००
१२	खेल खेल्ने व्यवस्था भएका विद्यालय	१००
१३	धुँवा रहित चुलो प्रयोग गर्ने घरहरु	१००
१४	कुपोषित बच्चा -कडा कुपोषित_	००
१५	स्वास्थ्य आमा समुहको सक्रिय सहभागिता भएको	१००
१६	आयोडिनयुक्त नुनको प्रयोग गर्ने घरधुरी	१००

पोषणमैत्री स्वास्थ्य संस्था घोषणाका लागि आवश्यक सूचकहरू

१) गर्भवती महिलाले कम्तिमा ८ पटक पुर्बप्रसुती जाच गरेको प्रतिशत - >९०

२) सुत्केरी महिलाले कम्तिमा ३ पटक उत्तरप्रसुती जाच गराएको प्रतिशत - >९०

३) गर्भवती महिलाले गर्भ अबधि भर १८० चक्की आईरन फोलिक एसिड खाएको प्रतिशत - >९०

४) स्वास्थ्य संस्थामा प्रसुती गराएको प्रतिशत - >९०

५) स्वास्थ्यसंस्थामा जन्म भएका मध्ये जन्मेको १ घण्टा भित्र स्तनपान शुरुगर्ने शिशुहरुको प्रतिशत - >९०

६) ६ देखि ५९ महिनाका बालबालिकाले बर्षमा २ पटक भिटामिन ए क्याप्सुल पाएको प्रतिशत - >९०

७) ६ देखि ५९ महिनाका बालबालिकाले बर्षमा २ पटक जुकाको औषधि पाएको प्रतिशत - >९०

८) २४ महिना सम्मका बालबालिकाले नियमित वृद्धि अनुगमन गरेको औषत पटक - >१८

९) वृद्धि अनुगमनका लागि दर्ता भएका बालबालिका मध्ये ६ महिना सम्म पूर्ण स्तनपान गराएको प्रतिशत - >९०

१०) वृद्धि अनुगमनका लागि दर्ता भएका बालबालिका मध्ये ६ महिना पश्चात समयमै थप खानको शुरुवात गराएको प्रतिशत - >९०

११) वृद्धि अनुगमनका लागि दर्ता भएका बालबालिका मध्ये कमतौल भएका बालबालिकाको प्रतिशत - <५

१२) कम जन्म तौल भएका शिशुको प्रतिशत - <५

१३) पूर्ण खोप युक्त स्वास्थ्य संस्था भएको - घोषणा भएको

१४) पुर्ण मात्रमा (१८० स्याचेट) बालभिटा पाएका बालबालिकाको प्रतिशत - >९०

१५) बालबालिकालाई झाडापखाला लागेका बेला जिंक चक्की र पुनर्जलीय झोल खुवाउने गरेको प्रतिशत ->९०

१६) २६ हप्ता सम्म आईरन फोलिक एसिड चक्की पाएका किशोरीहरुको प्रतिशत - >९०

पोषणमैत्री स्थानीय शासन (Nutrition Friendly Local Governance - NFLG) का सूचकहरू

विषयगत क्षेत्र	संख्या
क) स्वास्थ्य क्षेत्र	१६
ख) शिक्षा क्षेत्र	६
ग) खानेपानी तथा सरसफाइ क्षेत्र	५
घ) कृषि विकास क्षेत्र	४
ङ) पशुपंक्षी विकास क्षेत्र	३
च) महिला तथा बालबालिका क्षेत्र	५
छ) शासकीय प्रबन्ध क्षेत्र	१०

अनुसूची : १२ वडा अनुसार मुख्य सुचकहरुको संख्यात्मक प्रगति विवरण (सेवा लिएका जना)

Ward Wise Immunization data sheet 2082/083											
Vaccine Name / Ward	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Total
Children Immunized-PCV-1st	31	25	33	45	29	77	34	57	31	28	390
Children Immunized-Rota-1st	31	25	33	45	29	77	34	57	31	28	390
Measles/Rubella-12-23 Months	47	22	35	50	27	85	32	57	30	37	422
Children Immunized-BCG	34	26	30	47	28	74	24	54	29	26	372
Children Immunized-HPV	40	14	34	19	27	54	17	15	37	25	282
Children Immunized-PCV-2nd	34	27	37	45	26	84	33	54	30	29	399
Measles/Rubella-9-11 Months	40	19	40	50	27	73	34	55	25	34	397
Children Immunized-OPV-3rd	34	29	34	45	26	83	34	49	32	26	392
TD(Pregnant Women)-2+	26	15	18	31	13	65	18	36	13	18	253
Children Immunized-FIPV-2nd	40	19	40	50	27	73	35	55	25	34	398
DPT-HepB-Hib-1st	31	25	33	45	29	77	34	57	31	28	390
Immunized-Rota-2nd	34	27	39	45	26	84	32	54	30	29	400
Immunized-JE	52	19	36	56	22	73	33	50	27	36	404
Children Immunized-PCV-3rd	40	19	40	50	27	73	35	55	25	33	397
Children Immunized-FIPV-1st	34	29	34	45	26	83	35	49	32	26	393
Children Immunized-OPV-1st	31	25	33	45	29	77	34	57	31	28	390
TD(Pregnant Women)-2	17	8	12	16	12	25	4	32	15	11	152
DPT-HepB-Hib-2nd	34	27	37	45	26	84	34	54	30	29	400
Immunized-TCV	47	22	35	50	27	85	33	57	30	37	423
DPT-HepB-Hib-3rd	34	29	34	45	26	83	35	49	32	26	393
Immunized-OPV-2nd	34	27	37	45	26	84	34	54	30	29	400

Ward Wise Integrated Management Of Child Ilness data sheet 2082/083											
Indicator / Ward	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**Total**
2 to 59 Months - Total Refer			1.		1.	4.		8.		1.	15.
(2-59Months)-Classification-ARI-Pneumonia	27	39	11	3	15	45	22	113	2	2	279
<2 Month - Pneumonia	1.							3.			4.
<2Months-Classification-PSBI Cases								1			1
<2 Month - Breast Feeding Problem						1.			1.		2.
2 to 59 Months - Total Sick Children	419.	214.	111.	218.	230.	569.	202.	630.	117.	167.	2877.
<2Months-Total Cases	3		2		3	13		35	1		57
(2-59Months)-Treatment-ORS & Zinc	33	21	12	66	47	57	23	70	24	21	374
<2Months-Treatment-Amoxicillin Paediatrics	2		1					15	1		19
(2-59Months)-Follow-Up	16	19	2		7	45	4	48	30	31	202
2 to 59 Months - Total Diarrhoea Cases	33.	21.	12.	66.	47.	57.	23.	70.	24.	21.	374.
<2Months-Treatment-Gentamycin 1st Dose								1			1
<2Months-Classification-Jaundice Cases						1					1
(2-59Months)-Treatment-Amoxicillin	27	39	11	3	15	45	22	113	2	2	279
<2Months-Classification-LBI Cases	1		1					14	1		17

Ward Wise Nutrition data sheet 2082/083											
Indicator / Ward	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**Total**
PP Mother Receiving-Vitamin A cap	23	6	11	23	13	44	16	54	1	16	207
< 5yr Children Receiving-Vitamin A-12-59 Months	419	252	304	447	219	692	202	411	283	273	3,502
PP Mother Receiving-45 Iron Tab	29	11	14	32	13	57	19	55	1	16	247
Exclusive Breast Feeding	39	12	7	47	25	71	22	37	29	12	301
GM - New Visit (0-11) Months	42.	28.	31.	47.	31.	83.	31.	53.	27.	27.	400
Pregnant Women Receiving-Iron Tablets at 1st time	42	23	35	53	24	72	23	69	30	29	400
Complimentary Feeding	39	12	7	47	25	71	22	37	29	12	301
GM - Under Wt. Children (0-23) Months	45.		17.	2.	2.	41.		42.	26.	2.	177.
< 5yr Children Receiving-Deworming Tab	419	252	304	447	219	692	202	411	283	273	3,502
GM - Revisit (0-11) Months	365.	231.	202.	461.	227.	664.	308.	469.	300.	119.	3346.
Students Received Deworming Tablets-Girls	790	466	840	597	511	1,346	341	456	782	533	6,662
Growth Monitoring-23 months completed	47	15	36	37	32	71	25	57	21	21	362
Growth Monitoring-Total Weighted (Times)	1,044	327	377	741	555	1,259	545	1,351	501	264	6,964
GM - Revisit (12-23) Months	508.	211.	152.	494.	209.	578.	307.	581.	336.	145.	3521.
Pregnant Women Receiving-180 Iron Tablets	35	16	19	40	19	66	11	47	24	17	294
Students Received Deworming Tablets-Boys	726	374	791	671	389	1,471	348	452	707	507	6,436
< 5yr Children Receiving-Vitamin A-6-11 Months	44	21	29	49	30	73	30	50	32	29	387
Pregnant Women Receiving-Deworming Tablets	42	23	35	53	24	72	23	69	30	29	400
Registered- 180 Calcium Tablet-Received	35	16	22	40	19	66	11	47	24	17	297
GM - New Visit (12-23) Months	5.	1.	3.		1.	2.	1.	1.		1.	15.

Ward Wise Meternal & Neonatal Health data sheet 2082/083

Indicator / Ward	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Total
PNC Visits within 24 hours	29	11	13	32	14	57	19	55	1	17	248
At Home-2 times	29	18	13	38	27	59	19	57	28	15	303
Live Birth - Birth Weight	29.	11.	12.	32.	14.	56.	19.	54.	1.	16.	244.
Delivery-At Home			3							1	4
ANC Visit - First (any time)	45.	24.	35.	57.	24.	91.	20.	82.	40.	29.	447.
Four Times as per Protocol	35.	18.	21.	42.	21.	67.	15.	47.	24.	18.	308.
PNC Visits-4 times	30	23	10	47	28	63	19	61	24	16	321
Total Abortion	14.			19.		50.	15.	67.			165.
Neonatal Death-At facility							1				1
3 PNC Visits as per Protocol	23	12	10	24	28	38	17	53	22	13	240
Eight Times as per Protocol	26.	16.	1.	28.	18.	54.	6.	36.	14.	5.	204.
Still Birth						1.		1.			2.
SAS - Post Abortion FP	14.			7.		25.	14.	56.			116.
Breastfeeding-Within 1 Hour	29	11	12	32	14	56	19	54	1	16	244
ANC Visit - Within 12 Weeks	37.	22.	22.	43.	21.	79.	15.	61.	34.	18.	352.
SAS - Post Abortion Care (PAC)						1.					1.

Ward Wise Family planning data sheet 2082/083											
Indicator / Ward	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**Total**
FDepo-New Users ≥20 Years	43	28	25	57	69	129	9	80	26	36	502
IUCD-New Users ≥20 Years	4	1		3		11	3	3			25
Implant (5 Years)-New Users ≥20 Yrs	54	14	4	30	9	61	16	58	12	6	264
IUCD-Discontinued/Removed	7			5		6		4			22
Implant (5 Years) - Discontinued/Removed	10	17	17	34	5	43	1	34	9	13	183
Postpartum FP Acceptors (Within 48 Hours of Delivery)-Implant									1		1
FP Method-Depo-Doze Qty	163	142	51	86	145	168	77	110	49	96	1,087
FP-After 48 hours to 1 Year - Pills	5				1			3			9
Condom-Pieces Qty	8,750	7,900	3,427	11,750	4,639	5,040	4,881	6,170	12,670	1,502	66,729
Postpartum FP-After 48 hours to 1 Year - Depo	1	1	1	10	1	9	3	10	1	11	48
Pills-Discontinued/Removed	165	14	36	29	74	5	8	33	3	29	396
Pills-New Users ≥20 Years	61	3	19	25	41	7	6	12	12	15	201
Implant (5 Years)-New Users <20 Yrs	2			1			1	1		2	7
Temporary FP Method-Depo-New Users <20 Years				1		1	1		1		4
Postpartum FP-After 48 hours to 1 Year - IUCD				2		3	2				7
Temporary FP Method-Pills-Cycle Qty	468	128	141	123	174	23	46	71	87	404	1,665
Implant (5 Years) -Set Qty	56	24	12	31	10	61	20	59	12	11	296
Postpartum FP-After 48 hours to 1 Year - Implant	7	1		11	3	8	7	16		3	56
Emergency Contraceptive Pills - Quantity	4	20		12	21		1				58
New User-Emergency Contraceptive Pills	4	19		12	21		1				57
FP Method-IUCD-Set Qty	4	1		3		11	4	3			26

Ward Wise TB Outcome data sheet 2082/083									
Data	**Ward-1**	**Ward-2**	**Ward-3**	**Ward-4**	**Ward-5**	**Ward-6**	**Ward-7**	**Ward-8**	**Total**
TB - TB Cases - [03] Age Group	7.	1.	1.	2.	1.	6.	1.	5.	24.
TB - TB Cases - [10] TB HIV Status	7.	1.	1.	2.	1.	6.	1.	5.	24.
TB - TB Cases - [11] TB and Tobacco	7.	1.	1.	2.	1.	6.	1.	5.	24.
TB - TB Cases - [01] Case Registration	7.	1.	1.	2.	1.	6.	1.	5.	24.
Disaggregation by Sex & Caste/Ethnicity-New TB Cases	7.	1.	1.	1.	1.	6.		5.	22.
TB - TB Cases - [02] Referred	7.	1.	1.	2.	1.	6.	1.	5.	24.
TB - TB Cases - [05] Treatment Regimen	7.	1.	1.	2.	1.	6.	1.	5.	24.

Ward Wise TB Outcome data sheet 2082/083											
Indicator / Ward	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**Total**
TB - Outcome - PCD Total	1.	1.				2.					4.
TB - Outcome - Registered - PCD	1.	1.				2.					4.
TB - Outcome - EP Total		1.	2.	1.		1.		1.	1.		7.
TB - Outcome - Registered - EP		1.	2.	1.		1.		1.	1.		7.
TB - Outcome - PBC Total	3.	1.	2.	1.	1.	3.	3.	2.		1.	17.
TB - Outcome - Registered - PBC	3.	1.	2.	1.	1.	3.	3.	2.		1.	17.

अनुसूची १३ छोटकरी रुप

AIDS	Acquired immuno-deficiency syndrome
ABER	Annual Blood Examination Rate
ANC	Antenatal care
ANM	Auxiliary Nurse Midwife
ARI	Acute Respiratory infection
ART	Anti-Retroviral Tharapy
BCG	Bacillus Calmette-Guerin
CBIMCI	Community-based Integrated Management of Neonatal and Childhood Illness
CPR	Contraceptive Prevalence Rate
CYP	Couple Years of protection
DHIS2	District Health Information Software2
HO	Health Office
EPI	Expanded Program on Immunization
FCHV	Female Community Health Volunteer
FP	Family Planning
FY	Fiscal Year
HIV	Human immune-deficiency virus
HF	Health Facility
HMIS	Health Management Information system
HP	Health Post
HW	Health Worker
IUCD	Intra-uterine Contraceptive Device
JE	Japanese Encephalitis
MWRA	Married Women of Reproductive age
NGO	Non-Governmental organization
NIP	National Immunization Program
OPD	Out-Patient Department
OPV	Oral Polio Virus
ORC	Outreach Clinic
ORS	Oral Rehydration Solution,

PNC	Postnatal Care
PSBI	Possible Severe Bacterial Infection
RTA	Road Traffic Accident
SLTHP	Second Long Term Health Plan
STD	Sexually Transmitted Disease
STI	sexually Transmitted Infection
SBA	Skilled Birth Attendant
VPD	Vaccine Preventable Diseases
VSC	Voluntary Surgical Contraception
WHO	World Health Organization

बैतडी जिल्लाको नक्सा

Projection System: MUTM, Spheroid - Everest 1830
© MOFALD 2017

पाटन नगरपालिका बैतडीको नक्सा

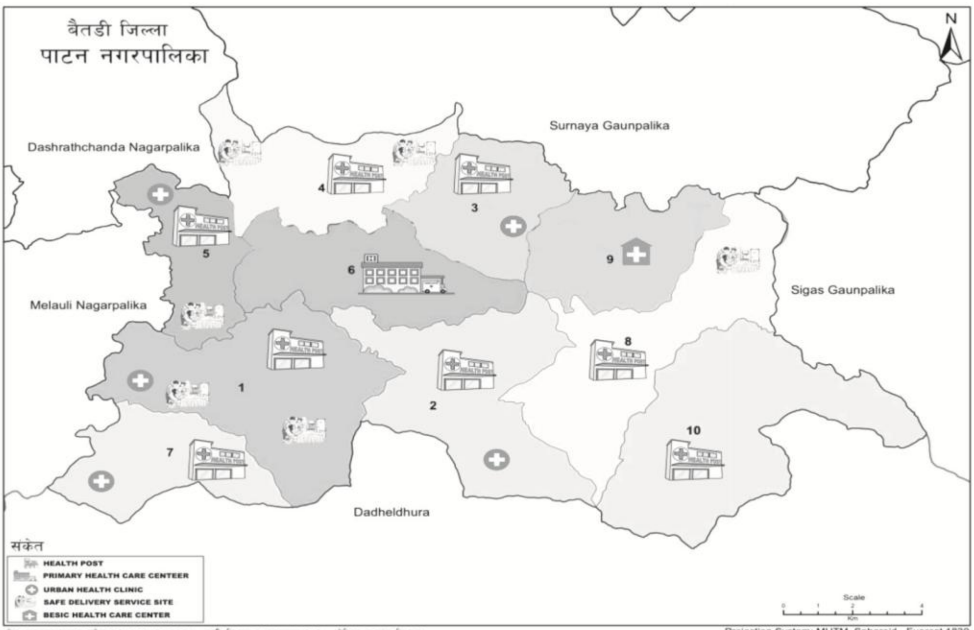

स्रोत: स्वलरुप नक्सा (स्केल १:२५००० १:५००००), नापी विभाग र जनगणना २०६८, केन्द्रिय तथ्याक विभाग
तयार पार्ने: गाउँपालिका, नगरपालिका तथा विशेष, संरक्षित वा स्वायत्त क्षेत्रको संख्या तथा सीमाना निर्धारण आयोग

Projection System: MUTM, Spheroid - Everest 1830
LLRC, 2016